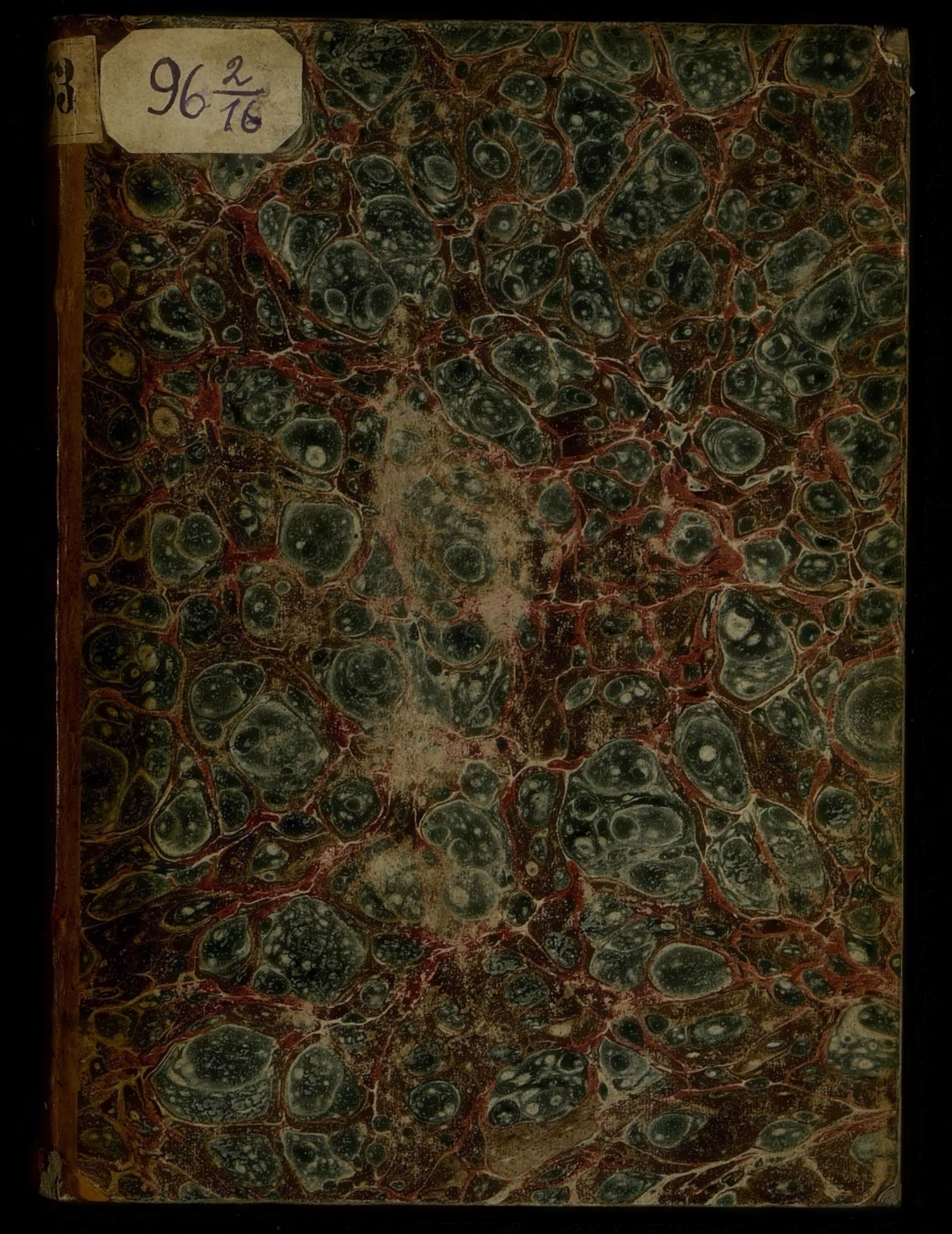
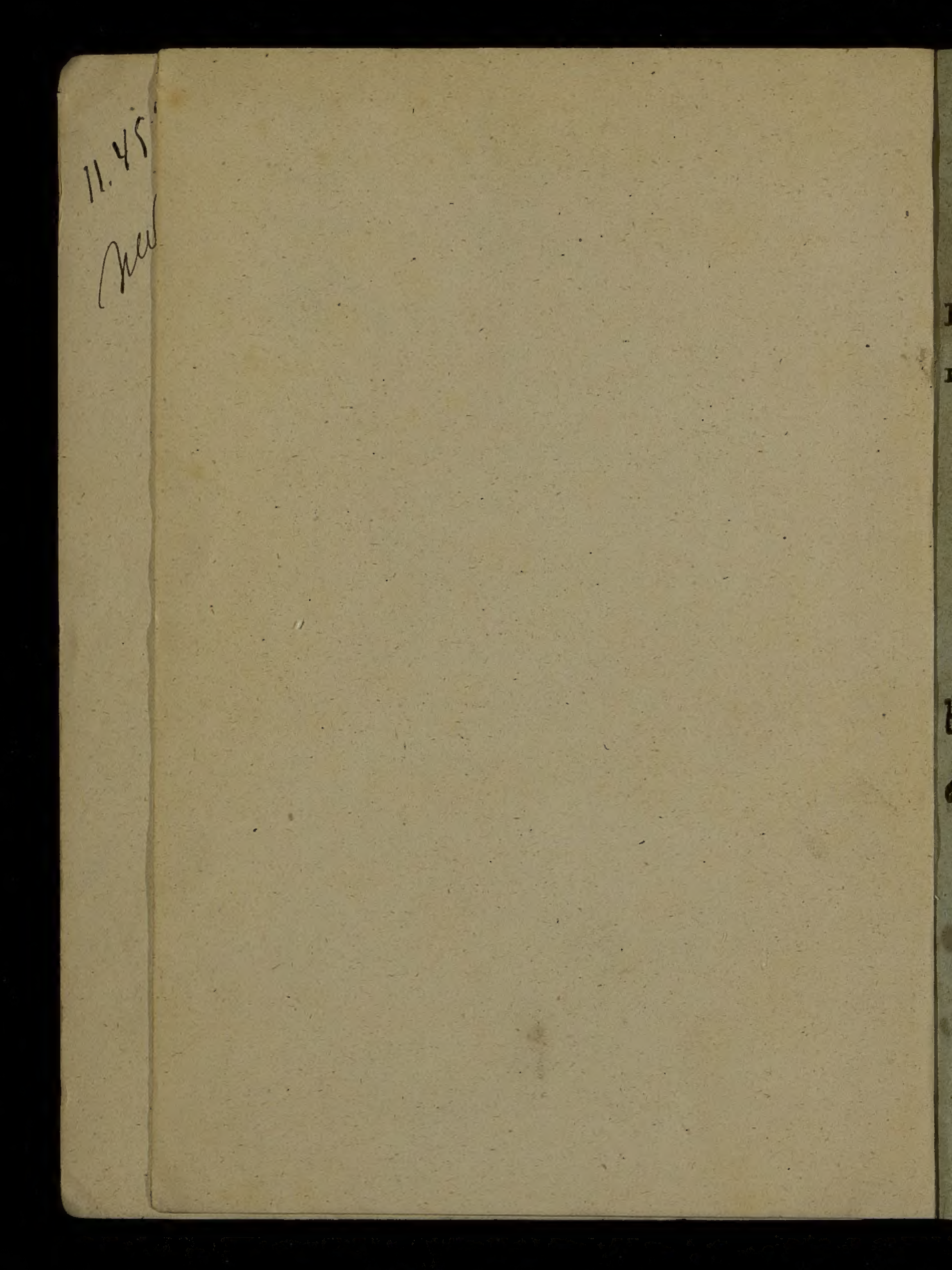

11.45

СОБРАНІЕ

Россійскихъ разговоровъ,

Въ общежитіи употребляемыхъ, съ пріобщеніемъ Грузинскаго перевода, въ пользу Благороднаго Юношества.

შეკრება

რუსულთა უბნობათა.

საზოგადოდ ცხოვრებასა შინა სახმარებელთა, დართვითა ქართულისა თარგმნისათა, სასარგებლოდ კეთილ შობილთა ყრმათა.

Въ Тифлисѣ
ПриЕ Военно - походной Типографіи.
1819 года.

[illegible]

ОГЛАВЛЕНІЕ. — სარჩევი — გვერდი

Букварь Россійской съ Грузинскимъ.

ანბანი რუსული ქართულითა.

Азъ,	а.	აზ,	ა.	Твердо,	т.	ტვერდო,	ტ.
Буки,	б.	ბუკი,	ბ.	У,	у.	უ,	უ.
Вѣди,	в.	ვედი,	ვ.	Фертъ,	ф.	ფერტ,	ფ.
Глаголь,	г.	ღლაღოლ,	ღ.გ.	Херъ,	х.	ხერ,	ხ.
Добро,	д.	დობრო,	დ.	Цы,	ц.	ცი,	ც.
Есть,	е.	იესტ,	იე.	Червь,	ч.	ჩერვ,	ჩ.
Живѣте	ж.	ჟივეტე,	ჟ.	Ша,	ш.	შა,	შ.
Земля,	з.	ზემლია,	ზ.	Ща,	щ.	შჩა,	შჩ.
Иже,	и.	იჟე,	ი.	Еръ,	ъ.	იერ,	
І,	і.	ი,	ი.	Еры,	ы.	იერი,	ი.
Како,	к.	კაკო,	კ.	Ерь,	ь.	იერ,	
Люди,	л.	ლიუდი,	ლ.	Ять,	ѣ.	იატ,	იე.
Мыслѣте	м.	მისლეტე,	მ.	Э,	э.	ე,	ე.
Нашь,	н.	ნაშ,	ნ.	Ю,	ю.	იუ,	იუ.
Онъ,	о.	ონ,	ო.	Я,	я.	ია,	ია.
Покой,	п.	პოკოი,	პ.	Өита,	ѳ.	ფიტა,	ფ.
Рцы,	р.	რცი,	რ.	Ѵжица,	ѵ.	იჟიცა,	ი.
Слово,	с.	სლოვო,	ს.				

Букварь Грузинскій съ Російскимъ.

ანბანი ქართული რუსულითურთ

ან,	ა.	Анъ,	а.	ტარ,	ტ.	Таръ,	т.
ბან,	ბ.	Банъ,	б.	უნ,	უ.	Унъ,	у.
გან,	გ.	Ганъ,	г.	ვიე,	ჳ.	Віе,	ви,
დონ,	დ.	Донъ,	д.	ფარ,	ფ.	Фаръ,	п.
ენ,	ე.	Энъ,	э.	ქან,	ქ.	Канъ,	к.
ვინ,	ვ.	Винъ,	в.	ღან,	ღ.	Ганъ,	г.
ზენ,	ზ.	Зенъ,	з.	ყარ,	ყ.	Каръ,	кк.
ჱე,	ჱ.	Еэ,	е.	შინ,	შ.	Шинъ,	ш.
თან,	თ.	Танъ,	ѳ.	ჩინ,	ჩ.	Чинъ,	ч.
ინ,	ი.	Инъ,	и.	ცან,	ც.	Цанъ,	ц.
კან,	კ.	Канъ,	к.	ძილ,	ძ.	Дзилъ,	дз.
ლას,	ლ.	Ласъ,	л.	წილ,	წ.	Тцилъ,	ц.
მან,	მ.	Манъ,	м.	ჭარ,	ჭ.	Тчаръ,	ч.
ნარ,	ნ.	Наръ,	н.	ხან,	ხ.	Ханъ,	х.
ჲე,	ჲ.	Йе,	й.	ჴარ,	ჴ.	Харъ,	х.
ონ,	ო.	Онъ,	о.	ჯან,	ჯ.	Джанъ,	дж.
პარ,	პ.	Паръ,	п.	ჰაე,	ჰ.	Гаэ,	г.
ჟან,	ჟ.	Жанъ,	ж.	ჵე,	ჵ.	Гоэ,	го.
რაე,	რ.	Раэ,	р.	ჶა,	ჶ.	Фа,	ф.
სან,	ს.	Санъ,	с.				

Числительныя имена количественныя.

რიცხვითნი სახელნი რაოდენობითნი.

1.	Одинъ, одна, одно.	ერთი.	одни, однѣ.	ერთნი.
2.	Два, двѣ.	ორი.	двое, ორნი; оба.	ორნივე.
3.	Три,	სამი.	Трое,	სამნი.
4.	Четыре.	ოთხი.	Четверо.	ოთხნი.
5.	Пять,	ხუთი.	Пятеро.	ხუთნი.
6.	Шесть,	ექვსი.	Шестеро.	ექვსნი.
7.	Семь,	შვიდი.	Семеро.	შვიდნი.
8.	Восемь,	რვა.	Осмеро.	რვანი.
9.	Девять	ცხრა.	Девятеро.	ცხრანი.
10.	Десять.	ათი.	Десятеро.	ათნი.

11. Одинадцать. თერთმეტი.
12. Двѣнадцать, или дванадесять. თორმეტი.
13. Тринадцать, или тринадѣсять. ცამეტი.
14. Четырнадцать, или четыренадесять. თოთხმეტი.
15. Пятнадцать. თხუთმეტი.
16. Шестнадцать. თექვსმეტი.
17. Семнадцать. ჩვიდმეტი.
18. Осмнадцать. თვრამეტი.
19. Девятнадцать. ცხრამეტი.
20. Двадцать, или двадесять ოცი
21. Двадцать одинъ. ოცდაერთი;
22. Двадцать два. ოცდაორი.
30. Тридцать, или тридесять. ოცდაათი.
40. Сорокъ. ორმოცი.
50. Пятьдесять. ორმოცდაათი.

60. Шестьдесять, სამოცი.
70. Семдесять, სამოცდაათი.
80. Восемдесять, ოთხმოცი.
90. Девяносто, ოთხმოცდაათი.
100 Сто ასი. 200. Двѣсти, ორასი. 300. Триста, სამასი. 400. Четыре ста, ოთხასი. 500. Пятьсотъ, ხუთასი. 600. Шестьсотъ, ექვსასი. 700. Семьсотъ, შვიდასი. 800. Восемьсотъ, რვაასი. 900. Девятьсотъ, ცხრაასი. 1000. Тысяча ათასი. 2000. Двѣ тысячи, ორი ათასი. 3000 Три тысячи, სამი ათასი. 4000. Четыре тысячи, ოთხი ათასი. 5000 Пять тысячь ხუთი ათასი. 6000 Шесть тысячь, ექვსი ათასი. 10000, Десять тысячь ათი ათასი. 100000 сто тысячь, ასი ათასი. 1000000 миллионъ მილიონი. 2000000 два миллиона, ორი მილიონი. 3000000, три миллиона, სამი მილიონი და სხვანი.

Имена числительныя порядочныя.

სახელნი რიცხვითნი წესისანი.

1. первый или первой, პირველი. 2. вторый или второй, მეორე. 3. третий, მესამე. 4. четвертый или четвертой, მეოთხე. 5. пятый или пятой, მეხუთე. 6. шестый или шестой, მეექვსე. 7. седьмый или седьмой, მეშვიდე. 8. осмый или осмой, მერვე. 9. девятый или девятой, მეცხრე. 10. десятый или десятой მეათე. 11. первыйнадесять или одинадцатый მეთერთმეტე. 12 вторыйнадесять или двенадцатый, მეთორმეტე. 13. третийнадесять или три-

надцатый, მეცამეტე, 14. четвертыйнадесять или четырнадцатый მეთოთხმეტე, 15. пятыйнадесять или пятнадцатый მეთხუთმეტე, 16. шестыйнадесять или шестнадцатой მეთექვსმეტე, 17. седьмыйнадесять или семнадцатый მეჩვიდმეტე, 18. осьмыйнадесять или осьмнадцатой მეთვრამეტე, 19. девятьйнадесять или девятнадцатой მეცხრამეტე, 20. двадесятый или двадцатый მეოცე, 21. двадцать первый ოცდა პირველი, ანუ ოცდა მეერთე, 22. двадцать второй ოცდა მეორე, 23. двадцать третий ოცდა მესამე, 30. тридесятый или тридцатый ოცდა მეათე, 40. сороковой მეორმოცე, 50 пятидесятый ორმოცდა მეათე, 60. шестидесятый მესამოცე, 70 семидесятый სამოცდა მეათე, 80. осьмидесятый მეოთხმოცე, 90 девяностый ოთხმოცდა მეათე, 100. сотый, მეასე, 200 двухсотый, მეორასე, 300 трехсотый, მესამასე, 400 четырехсотый მეოთხასე, 500. пятисотый მეხუთასე, 600 шестисотый მეექვსასე, 700 семисотый მეშვიდასე, 800 осьмисотый მერვასე, 900 девятисотый მეცხრასე, 1000 тысячный, მეათასე, 2000 двухтысячный მეორათასე, 3000, трехтысячный მესამათასე და სხვანი. 10000, десятитысячный მეათიათასე, 100000, стотысячный მეასიათასე, 200000, двухсоттысячный, მეორასიათასე, 1000000, миллионный, მემილიონე და სხვანი.

Дни недѣльные. დღენი კჳრიასანი.

Каждая недѣля имѣетъ семь дней.

თჳთოეულს კჳრიას აქუს შჳდი დღე.

Воскресеніе.	კჳრა.
Понедѣльникъ.	ორშაბათი.
Вторникъ.	სამშაბათი.
Середа или среда.	ოთხშაბათი.
Четвергъ или четвертокъ.	ხუთშაბათი.
Пятница или пятокъ.	პარასკევი.
Суббота.	შაბათი.

Наименованіе мѣсяцовъ. სახელნი თთუეთანი.

Годъ имѣетъ двѣнадцать мѣсяцовъ.

წელიწადსა აქუს ათორმეტი თთუე.

Генварь.	იანვარი.	Іюль.	ივლისი ანუ მკათათვე.
Февраль.	თებერვალი.	Августъ.	აგვისტო ანუ მარიამობისთვე.
Мартъ.	მარტი.	Сентябрь.	სეკდემბერი ანუ ენკენისთვე.
Апрѣль.	აპრილი.	Октябрь.	ოკდომბერი ანუ ღვინობისთვე.
Май.	მაისი.	Ноябрь.	ნოემბერი ანუ გიორგობისთვე.
Іюнь.	ივნისი ანუ თიბათვე.	Декабрь.	დეკემბერი ანუ ქრისტეშობისთვე

Разговоръ 1-й. — უბნობა 1.

Какъ спрашивать и объясняться о здоровьѣ. — როგორ უნდა ჰკითხოს და შეატყობინოს სიმრთელე.

Какъ вы поживаете? — როგორ ჰსცხოვრებით?

Какъ вы можете? — როგორ ბძანდებით?

Здоровы ли вы, каково ваше здоровье? — ხომ კარგა ბძანდებით, როგორ არის თქვენი სიმრთელე?

Все ли вы въ добромъ здоровьѣ? — როგორ მშვიდობით ბძანდებით?

Слава Богу. — მადლობა ღმერთისა.

Я здоровъ. — კარგათ გახლავარ.

Я весьма здоровъ. — მე ძალიან კარგად ვარ.

Посредственно. — საშუალოდ.

Кое какъ, помаленку. — როგორც არის, ცოტა ცოტადა.

Какъ видите. — როგორც ხედავთ.

А вы каковы, сударь! — თქვენ როგორღა ბძანდებით, ბატონო!

Я нездоровъ. — მე არა ვარ კარგათ.

Я не совсѣмъ здоровъ. — მე სრულიად არა ვარ კარგად.

Нито, ни сіо. — არც ასე, არც ისე.

Для меня это весьма прискорбно. — ჩემთვის ეს ძალიან შესაწუხებელია.

Я думалъ, что вы здоровы. — მე მეგონა, რომ თქვენ კარგად ბძანდებით.

Разговоръ 2-й. — უბნობა 2.

Тогожъ содержанія — მისვე ჰზრისა.

Я весьма радъ, что ви- — მე ძალიან მოხარული ვარ, რომ გხე-

жу васъ здоровье.	[illegible]
Покорный пe благодарю.	[illegible]
Позволите спросить, какъ можетъ вашъ батюшка?	[illegible] მამა თქვენი?
Ваша матушка?	დედა თქვენი?
Вашъ дядюшка?	თქვენი ბიძა?
Вашъ братецъ?	თქვენი ძმა?
Вашъ двоюродной братецъ?	თქვენი ბიძაშვილი?
Здоровы ли они?	ხომ კარგად არიან?
Они всѣ слава Богу здоровы.	მადლობა ღმერთსა, ყველანი კარგად არიან.
Желаю, чтобъ всегда было такъ.	მსურს რომ ყოველთვის ეგრე იყოს.
Все ли въ добромъ здоровьѣ вашъ сынъ?	[illegible] თქვენ [illegible]
Онъ весьма здоровъ.	დიდად კარგადაა.

Разговоръ 3й.

უბნობა 3.

Тогожъ содержанія.

მისივე შინაარსი.

Я васъ весьма давно невидалъ.	მე თქვენ დიდი ხანია არ მინახავთ.
Гдѣ вы были въ продолженіе сего времяни?	სად იყავით ამდენს ხანს?
Не были ли вы больны?	ავად ხომ არ ყოფილხართ?
Все ли вы въ добромъ здоровьѣ?	[illegible] კარგად [illegible]
Не были ли вы чѣмъ либо больны?	[illegible]

Я примѣчаю, что вы были больны.	მე ვატყობ, რომ თქვენ ავად ყოფილხართ.
Вы весьма блѣдны.	თქვენ ძალიან ფერნაკლებად ხართ.
У васъ весьма худыя глаза.	თქვენ ძალიან გამხდარი თვალები გაქვსთ.
Въ самомъ дѣлѣ я былъ боленъ.	მართლად მე ავად ვიყავ.
Но, слава Богу, я уже здоровъ.	მაგრამ, მადლობა ღმერთისა, ახლა კარგათა ვარ.

Разговоръ 4-й

Тоже содержанія.

უბნობა 4.

მისივე აზრისა.

Ахъ! какъ я не здоровъ.	ოჰ! როგორ ავათ ვარ.
Съ котораго времени вы захворали?	რახანია, რაც ავად გახდით?
Уже нѣсколько недѣль.	ბევრ რავდენიმე კვირა არის.
Какая у васъ болѣзнь?	რა სნეულება გემიზეზებათ?
Я незнаю самъ.	მე თვითონ არ ვიცი.
Я едва могу ходить.	მე ძლივ დავდივარ.
Весьма жалко, весьма сожалѣю.	დიდათ საწყალია, დიდათ ვსწუხვარ.
Что болѣе васъ обезпокоиваетъ?	რა უფრო გაღონებსთ?
У меня весьма болитъ голова, и при томъ еще лихорадка.	მე ძალიან მტკივა თავი და ამასთან კიდეც მაციებს.
У меня подагра.	მე მაქვს ნიკრისის ქარი.
У меня сильная простуда.	მე ძალიან გაციებული ვარ.

У меня грудь болитъ. — მე გული მტკივა.

У меня болитъ горло. — მე ყელი მტკივა.

И весь, какъ разбитъ. — მე მთლად დამტვრეულსავით ვარ.

Уменя чрезвычайно болятъ глаза. — მე განსაკუთრებულად მტკივა თვალები.

Кто васъ лѣчитъ? — ვინა გწამლობს თქვენ?

Господинъ N.... — უფალი N....

Простите, государь мой! — მშვიდობით, ჩემო ბატონო!

Желаю вамъ скораго выздоровленія. — მსურს თქვენთვის მალე მორჩენა.

Разговоръ 5-й. — უბნობა 5.

Какъ прощаться. — როგორ უნდა გამოეთხოვოს.

Прощайте милостивой государь! — მშვიდობით, მოწყალეო ხელმწიფევ!

Прощайте, батюшка! — მშვიდობით, მამავ!

Будьте здоровы, желаю вамъ всякаго благополучія. — იყავით მშვიდობით, მსურს თქვენ-თვს ყოველი ბედნიერება.

И вы также будьте здоровы. — აგრეთვე თქვენცა იყავით მშვიდობით.

До свиданія. — მეორეს ნახვამდინ.

До пріятнаго для меня свиданія. — ჩემთვის უსაამოვნეს ნახვამდე.

Простите, милостивый государь, до новаго свиданія. — მშვიდობით, მოწყალეო ხელმწიფევ, ახალს ნახვამდე.

Желаю вамъ пріятнаго пути. — მსურს თქვენდათვის სასიამოვნო გზა.

Желаю вамъ пріятнаго — მსურს თქვენთვის სასიამოვნო

сна, спокойной ночи. — ძილის ღამე განსვენებისა.

Пожалуйте, поклонитесь отъ меня дома. — წყალობას ვითხოვ, ჩემ მაგიერ თავი დაუკრათ შინ თქვენებს.

Прошу засвидѣтельствовать мое усердное почтеніе: — გთხოვ განუცხადო გულითადი ჩემი პატივისცემა:

Вашему батюшкѣ, — თქვენს მამას.

Вашему дядюшкѣ, — თქვენს ბიძას.

Вашей тещушкѣ. — თქვენს მამიდას.

Вашему братцу. — თქვენს ძმას.

Я вашъ слуга покорный. — მე თქვენი მორჩილი მსახური გახლავარ.

Прощайте. — მშვიდობით.

Разговоръ 6-й. — უბნობა 6.

Тогожъ содержанія. — მისივე აზრისა.

Мы должны разлучиться; намъ должно разстаться. — ჩვენ უნდა გავიყარნეთ, ჩვენ უნდა გავშორდეთ.

Я долженъ идти домой. — მე უნდა შინ წავიდე.

Какъ, вы уже уходите? — როგორ, თქვენ კიდეც მიხვალთ?

Вы весьма спѣшите. — თქვენ ძალიან ეშურებით.

Здѣлайте милость, подождите. — წყალობა მიილეთ, შეიცადეთ.

Погодите на нѣсколько минутъ. — მოიცადეთ რამდენსამე მინუტს.

Немогу. — არ შემიძლიან.

Ей, ей, не могу, право не могу. — მერწმუნეთ არ შემიძლიან, მართლად არ შემიძლიან.

У меня есть необходимое дѣло.	მე მაქუს დიდი საჭირო საქმე.
Мнѣ должно еще сдѣлать визитъ.	მე უნდა კიდევ წავიდე სანახავად.
Я не хочу васъ удерживать.	მე არ მინდა თქვენი დაჭერა.
Какъ вамъ угодно.	როგორც გნებავდესთ.
Вы весьма милостивы.	თქვენ დიდად მოწყალე ხართ.
Когда же вы посѣтите насъ?	მაშ როდისღა მოგვხედავთ?
Когда мы будемъ имѣть удовольствіе, видѣть васъ у себя?	როდის გვექნება კმაყოფილება, რომ თქვენ ჩვენთან გნახოთ?
Я думаю весьма скоро.	მე მგონია, დიად მალე.
Можетъ быть, я приду завтра.	იქნება, მე მოვიდე ხვალა.
Послѣ завтра, на сихъ дняхъ.	ზეგ, ამ დღეებში.
Незабудьтеже.	ნუ დაივიწყებთ კი.
Будьте увѣрены.	სარწმუნო იყავით.

Разговоръ 7-й. — უბნობა 7.

Какъ спрашивать куда и откуда кто идетъ.	როგორ ეკითხება, სად მიდის ვინმე ან საიდამ მოდის.
Куда вы идете, государь мой?	სად მიბძანდებით, ბატონო ჩემო?
Я иду въ церковь.	მე მივალ საყდარში.
Я иду домой.	მე მივალ შინ.
Я иду на рынокъ.	მე მივალ ბაზარში.

Безъ сомнѣнія, кое что купить.	უეჭველად, რისთვისმე სასყი-დლად.
Точно такъ.	დიახ ეგრე.
А вы, милостивый государь! откуда идете?	თქვენ, მოწყალეო ჴელმწიფევ: საიდამა მობრძანდებით?
Я иду изъ дому.	მე მოვალ შინიდამ.
Я иду отъ дядюшки.	მე მოვალ ბიძიასთანიდამ.
Я былъ въ саду.	მე ვიყავ ბაღში.
Я былъ у одного моего знакомаго.	მე ვიყავ ერთს ჩემს მცნო-თან.
А вы куда теперь пойдете?	თქვენ სადღა წახვალთ ეხლა?
Я иду къ моему портному	მე მივალ ჩემს მკერვალთან.
Къ своимъ роднымъ.	ჩემს ნათესავებთან.
Вы пойдете туда пѣшкомъ?	თქვენ იქ ქვეითათ წაბრძანდე-ბით?
Никакъ нѣтъ, я поѣду верхомъ, на дрожкахъ.	არა, რა ბძანებაა, მე წავალ ცხენით, დროშკით.
Не угодно ли вамъ, здѣлать мнѣ компанію?	არ გენებებათ, კამპანია გამი-კეთოთ!
Покорнѣйше благодарю.	უმორჩილესად გმადლობ.
Естьлибъ у меня было время, я бы пошелъ съ вами.	თუ დრო მქონდეს, გაახლებოდი თქვენთან.
Но я совершенно неимѣю времени.	მაგრამ მე სრულებით დრო არა მაქვს.
Надѣюсь, простите мнѣ, что я столь долгое время васъ удержалъ.	იმედი მაქვს, შემინდობთ, რომ ასე გრძელს ხანს დაგაყოვნეთ.

И такъ, безъ церемоній, прощайте.	ეგრეთ, უცერემონიოთ, მშვიდობით.
Простите и вы.	მშჳდობით თქვენ ცა.
Разговоръ 8-й.	**უ ბ ნ ო ბ ა 8.**
Какъ спрашивать о новостяхъ.	როგორ იკითხების ახალი ამბავები.
Что говорятъ новаго?	ახალს რას ლაპარაკობენ?
Нѣтъ ли какихъ новостей?	ახალი ამბავი არა არის რა?
Что слышно хорошаго?	კარგი ამბავი რა ისმის?
Незнаете ли вы какихъ нибудь новостей?	ახალი ამბავი ხომ არა იცით რა?
Что вы намъ скажете хорошаго?	ჩუენ რას მეტყუით კარგსა?
Ни чего, я совсѣмъ ни чего незнаю.	არასფერს, მე სულ არა ვიცირა.
А вы развѣ знаете какую?	განა თქვენ კი იცით რამე?
Нѣтъ, я также ничего незнаю.	არა, მეც აგრევე არა ვიცირა.
Однакожъ я думаю, вы слышали вчерашнюю вѣсть.	მაგრამ მე მგონია, თქვენ გაიგონებდით გუშინდელს ამბავს.
Нѣтъ, я не слыхалъ.	არა, მე არ გამიგონია.
А я слышалъ; только незнаю, правда ли?	მეკი გავიგონე; მაგრამ არ ვიცი, თუ მართალია?
Можетъ быть, это неправда.	იქნება, ეგ არ იყოს მართალი.

Это весьма пріятная новость.

ეს დიდად სასიამოვნო ამბავია.

Дай Богъ, чтобъ это было правда.

ღმერთმან ინებოს, რომ ეს მართალი იყოს.

Я бы больше обрадовался.

მე უმეტესად გავიხარებდი.

Можетъ быть, вы этимъ интересуетесь; а для меня худая весть.

იქნება, თქვენ მაგისი სარგებელი გქონდესთ; ჴ ჩემთვის ცუდი ამბავია.

Отъ чего? мнѣ кажется что отъ того нѣтъ никакого и для васъ вреда.

რათა? მე მგონია, რომ ამისგან სავნებელი თქვენთვისაც არა არის რა.

Разговоръ 9-й.

Тогожъ содержанія.

უბნობა თ.

მისივე აზრისა.

Отъ чего это, что вы такъ печальны, государь мой?

ეს რისგან არის, რომ თქუენ ეგრე შეწუხებული ბრძანდებით, ხელმწიფეო ჩემო?

Я сего дня что-то весма невеселъ.

მე დღეს რაღაცა არა ვარ დიდად მხიარული.

Позволите ли, спросить того причину?

ნებას მომცემთ, მაგისი მიზეზი გკითხოთ?

Я бы весьма нежелалъ наскучить вамъ непріятнымъ повѣствованіемъ.

მე დიდად არა მსურს, რომ შეგაწყინოთ თქუენ უსიამოვნო ამბავითა.

Отнюдь ненаскучите, государь мой!

არას გზით არ შემაწყენთ, ხელმწიფეო ჩემო!

Я бы гораздо охотнѣе

მე უფრო ხალისით გიამბობთ,

разсказалъ это въ другой разъ.

ამას სხვას ჟამს.

Сдѣлайте милость разскажите мнѣ это.

წყალობა მოიღეთ, მიამბეთ მე ეგე.

Нѣтъ, нѣтъ, я боюсь, чтобъ вы того кому нибудь не расказали.

არა, არა, მე მეშინიან, რომ თქვენ ის არავის უამბოთ.

Вы обижаете меня подобною мыслію.

თქუენ მაწყინებთ მე მაგ გვარის ჰაზრითა.

Сдѣлайте милость, извините меня, что я не могу вамъ открыть моей горести.

წყალობა მიყავით, შემინდეთ, რომ მე არ შემიძლია თქუენდა გამოცხადება ჩემის მწუხარებისა.

По примѣчанію моему, это у васъ тайна.

ჩემის დანახვითი, ეგ თქუენ საიდუმლოთ გაქუსთ.

Но ежели я ее отгадаю?

მაგრამ მე რომ გამოვიცნა?

Не думаю, чтобъ вы могли отгадать.

ვერ მგონია, რომ თქუენ შეიძლოთ გამოცნობა.

Хотите ли, прозакладывать червонецъ, что я отгадаю?

გინდა დავნაძლევოთ ოქროზედ, რომ მე გამოვიცნა?

Извольте, червонецъ.

მაგონი ბძანდებით თუმნის ოქრო.

Неправда ли, что причиною этому отказъ господина М . . . . . ?

ეს მართალი არ არის, რომ მაგის მიზეზი არის უარის თქმა უფლისა მ. . . . ?

Это удивительно; кто научилъ васъ, быть такимъ хорошимъ угадчикомъ?

ეს საკვირველია; ვინ გასწავლა თქვენ ეგრე კარგად გამოცნობა?

Теперь вы должны от-

ახლა თქვენ უნდა გამოიცნოთ,

гадать, кто меня тому научилъ?

ვინ მასწავლა მე ეს?

Я не столь свѣдущъ, какъ вы, въ этой наукѣ.

მე მაგდენ დ მეცნიერი არა ვარ, როგორაც თქვენ, ამა სწავლისა.

Естьли бъ вы только хотѣли, что я разказалъ бы вамъ еще гораздо болѣе

თუკი გენებებათ, მაშინ მე გაამბობ კიდევ უფრო იქმსა.

Разговоръ 10-й.

უბნობა 10.

Тожъ содержанія.

მისივე აზრისა.

Какъ поживаетъ Господинъ N?

როგორ სცხოვრებს უფალი ნ.?

Когда вы его видѣли?

თქვენ როდის ნახეთ იგი?

Я видѣлъ его вчера по утру.

მე ვნახე იგი გუშინ დილას.

Правда ли, что про него говорятъ?

მართალია, რასაც იმაზედ ლაპარაკობენ?

А что такое?

რა, რას ამბობენ?

Не ужели вы ни чего о томъ неслыхали?

განა თქვენ მაგაზედ არა გაგიგონიათ რა?

Сказываютъ, что онъ въ игрѣ поссорился.

ამბობენ, რომ ის თამაშობაში წაეკიდებია.

Съ кѣмъ?

ვისთან?

Съ какимъ-то Гвардейскимъ Офицеромъ?

ვიღაცა დვარდიის ოფიცერთან.

Эта ссора должна быть весьма не пріятна.

ეს წაკიდება დიდად უსიამოვნო უნდა იყოს.

Не дралисьли они?

ერთიერთის იცემს ხომ არ ...

	მიათ?
Не было ли у нихъ поединка?	ერთმანერთი ხომ არ გამოუთხოვნიათ?
Дрались сударь.	უცემიათ ერთმანერთისა თვს, ბატონო.
Не раненъ ли Господинъ N...?	ხომ არ დაჭრილა უფალი ნ...?
Говорятъ, что онъ смертельно раненъ.	ამბობენ, რომ ის სასიკვდილოდ დაჭრილა.
Жаль; онъ весьма честный человѣкъ.	მენანება; ის დიდად პატიოსანი კაცია.
Офицеръ былъ виноватъ.	ოფიცერს ჰქონია დანაშაული.
Всѣ оправдываютъ Г. N.	ყველანი ამართლებენ უფალს ნ.
За что они поссорились?	რაზედ წაკიდებულან?
Объ этомъ ничего не знаю.	მაგისი არა ვიცი.
Говорятъ, что Офицеръ назвалъ его лжецомъ.	ამბობენ, რომ ოფიცერმა უწოდა მას ცრუდ.
Я тому невѣрю.	მე ეგ არა მჯერა.
И я такъ же.	არც მე.
Какъ бы то ни было, это скоро можно узнать.	როგორადაც უნდა ყოფილიყოს, მალე შეიძლება მაგისი შეტყობა.
Я развѣдаю объ этомъ въ его домѣ.	მე გამოვიკითხავ მაგას იმისს სახლში

Разговоръ 11.й. — უბნობა 11.

Какъ спрашивать о чемъ и проч. — როგორ უნდა ჰკითხო რამე და სხვანი.

Послушай, поди сюда.	გამიგონე, აქ მოდი.
Чего вамъ угодно?	რა გენებებათ?
Чего изволите?	რა გებრძანებათ?
Что прикажете?	რას მიბძანებთ?
Вотъ я здѣсь.	აი მე აქა ვარ.
Подай мнѣ это.	მომეცი ესე.
Подай мнѣ сюда.	აქ მომეცი.
Поди, принеси это.	მოდი, მომეცი ესე.
Поди, сыщи его.	წადი, მოძებნე ისი.
Достань сюда.	აქ, მომაწოდე.
Что ты тамъ ищешь?	მანდ რას ეძებ?
Чего вамъ тамъ угодно?	მანდ რა გენებებათ?
Не изволители вы чего искать?	ხომ არას ეძებთ?
Что у васъ тамъ?	მანდ რა გაქვსთ?
Не спрашивальли меня кто нибудь?	ხომ არავის უკითხავვარ?
За чѣмъ меня спрашивали?	რად მკითხულობდნენ?
Кого вы спрашиваете?	ვის კითხულობთ?
Кого вы ищете?	ვის ეძებთ?

Разговоръ 12-й. — ყბნობა 12.

Тогожъ содержанія. — მისვე აზრისა.

Кто тамъ?	ვინ ხარ მანდ?
Кто это таковъ?	ეს ვინ არის?
Что онъ говоритъ?	რას ამბობს?
Что онъ вамъ сказалъ?	რა გითხრა თქვენ მაგან?
Что вы говорите?	რას ამბობთ თქვენ?

Что хотите вы сказать?	რა გინდათ თქვენ სათქმელად?
Что вы сказали?	რა სთქვით?
Что вы изволили сказать?	რა ბძანეთ?
Что вы изволите сказать?	რას ბძანებთ?
Я говорю, что такъ.	მე ვამბობ, რომ ასეა.
Я говорю, что нѣтъ.	მე ვამბობ, რომ არა.
Кто вамъ это сказалъ?	ვინ გითხრათ თქვენ ეგე?
Мнѣ сказали.	მე მითხრეს.
Я это слышалъ.	მე ეს გავიგონე.
Всѣ это говорятъ.	ყველანი ამას ლაპარაკობენ.
Г. N . . . мнѣ это сказалъ.	უფალმა ნ.. მე ეს მითხრა.
Сказывалъ ли онъ вамъ?	გითხრა თქვენ იმან?
Точно сказалъ.	დიახ მითხრა.
Съ какой стати онъ это сказалъ?	რის შესაფერად უთქვამს ეგე?
Кому вы говорите?	ვის ეუბნებით?
Мнѣ вы говорите?	მე მეუბნებით?
Мнѣ изволите говорить?	მე მიბძანებთ?
Чего вы отъ меня хотите?	რა გინდათ ჩემგან?
Чего вы желаете?	რა გნებავსთ?
Развѣ это такъ нужно, къ спѣху?	ნუთუ ეგ ეგრე საჭიროა, სა-შური?
Что вы такъ торопитесь?	ეგრე რას ეშურებით?

Къ чему вамъ это нужно?	თქვენ ეს რისთვის გეჭირებათ?
Какое вамъ до этаго дѣло?	თქვენ ამასთან რა საქმე გაქვსთ?
Вамъ какая нужда?	თქვენ რა გენაღვლებათ?
Что вы заботитесь?	თქვენ რას ცოდვილობთ?
Что вы хлопочите?	

Разговоръ 13-й. / უბნობა 13.

Тогожъ содержанія. / მისვე აზრისა.

Что вы дѣлаете?	რას აკეთებთ?
Что онъ дѣлаетъ?	ის რას აკეთებს?
Что она здѣсь дѣлаетъ	ის (ქალი) აქ რას აკეთებს?
Что вы хорошаго подѣлываете?	კარგს რას მოქმედობთ?
Я ничего не дѣлаю.	მე არაფერს ვაკეთებ.
Я ничего не дѣлалъ.	მე არფერს ვაკეთებდი.
Кое что.	რაღაებსაც.
Сдѣлали ли вы?	გააკეთეთ თქვენ?
Сдѣлалъ ли онъ?	გააკეთა იმან!?
Сдѣлала ли она?	გააკეთა იმან (ქალმა)
Не знаю.	არ ვიცი.
По чему я это знаю.	ეგ მე რავიცი.
Я ничего незнаю, чтобы онъ сдѣлалъ.	მე არა ვიცოდი, რომ იმას გააკეთებინის.
О чемъ вы думаете?	რაზედ ჰფიქრობთ?
Чемъ вы забавляетесь?	რას მექცევით?
Въ чемъ вы проводите время, упражняетесь?	რაში ატარებთ დროს, მოქმედობთ?

Чего вамъ еще не достаетъ? — რა გაკლია კიდევ თქვენ?

Что это значитъ? — ვითამ ეს რა არის?

Къ чему это служитъ? — ეს რის სახმარია?

Понимаетели вы меня? — გეყურებათ ჩემი?

Какъ называется это по Русски? — ამას რა ჰქვიან რუსულად?

Разговоръ 14-й. — უ ბ ნ ო ბ ა 14.

О времяни. — დროჲსათვს

Не знаетели которой теперь часъ? — ხომ არ იცით, ახლა რომელი საათია?

Пожалуйте скажите мнѣ, которой часъ? — ერთი მიბძანეთ, რომელი საათია?

Сколько часовъ? — რამდენი საათია?

Часъ. — ერთი საათია.

Скоробитьбудетъчасъ. — მალე დაჰკრავს ერთს საათს.

Безъ малаго часъ. — ცოტა უკლია ერთს საათს.

Скоро ударитъ два часа. — მალე დაჰკრავს ორს საათს.

Скоро пробьетъ три часа. — მალე დარეკს სამ საათს.

Четыре часа. — ოთხი საათია.

Почти пять часовъ. — თითქმის ხუთი საათია.

Четверть седьмаго. — ერთი რუბია მეშვ. დ სა.

Безъ нѣсколькихъ минутъ сѣмь часовъ, — რამდენსამე მინუტს აკლდა შვიდი საათია.

Тричетверти девятаго — სამი რუბია მეცხრისა.

Половина десятаго. — ნახევარია მეათისა.

Не било ли одинадцати — ხომ არ დაუკრავს თერთმეტი

часовъ?
Теперь только било.
Уже давно било.
Не ужели такъ поздно?
Я ни какъ недумалъ, чтобъ было такъ поздно.
Уже полдень, двѣнадцать часовъ.

Разговоръ 15-й.

Тожъ содержанія.

Нѣтъ ли съ вами часовъ?
Неизволите ли имѣть съ собою часовъ?
Ихъ нѣтъ сомною.
Я оставилъ ихъ дома.
Я отослалъ ихъ къ часовому мастеру.
А который часъ на вашихъ часахъ?
Полночь, двѣнадцать часовъ (ночи.)
Четверть перваго.
Половина перваго.
Три четверти перваго.
Вѣрно ли они идутъ?
Хорошо ли они идутъ?
Они уходютъ.

საათი?
ეს არი ეხლა დაჰკრა.
დიდი ხანია დაჰკრა.
განა აგრე დიდი ხანია?
მე არას გზით არ მეგონა, რომ აგრე გვიან იყოს.
კიდეც შუადღეა, თორმეტი საათი.

უბნობა 15,

მისვე აზრისა.

თქვენთან საათი ხომ არა გაქვსთ?
ხომ არ გახლავსთ თან საათი?
ის არა მაქვს ჩემთან.
შინ დამრჩა მე ის.
მე გავგზავნე ის მესაათესთან.
რომელი საათია თქვენ საათში?
შუაღამეა, თორმეტი საათია (ღამისა).
ერთი ოთხუთი პირველისა.
ნახევარი პირველისა,
სამი ოთხუთი პირველისა.
ხომ სწორეთ დადის?
ხომ კარგად დადის?
წინ მიდის.

Они збиваются.	შესწყდება ხოლმე.
Отстают.	უკან დგება.
Часто останавливаются.	ხშირად დადგება ხოლმე.
Они ушли.	წინ წასულა.
Они нехорошо идутъ.	ცუდად მუშაობს.
Они идутъ довольно вѣрно.	სწორედ მუშაობს.
Ихъ надобно завести.	მომართვა უნდა.
Ихъ надобно отдать починить. Ихъ должно отдать въ починку.	უნდა მივსცე გასაკეთებლად.
Ихъ надобно отослать къ часовому мастеру.	უნდა გავგზავნო მესაათესთან.

Разговоръ 16-й. — უბნობა 16.

Тогожъ содержанія. — მისვე აზრისა.

Пожалуйте, покажите мнѣ ваши часы.	ინებეთ, მაჩვენე მე თქვენი საათი.
Извольте.	მიირთვით.
Неиспортите ихъ.	ნუ წახდენთ.
Берегитесь, чтобъ ихъ не уронить.	გაუფრთხილდით, რომ არ გააგდოთ.
Ихъ вѣсьма не мудрено испортить.	მაგისი წახდენა ძალიან ძნელი კი არ არის.
Какіе это часы?	ეს რა საათია?
Золотые, серебряные.	ოქროსია. ვერცხლისა.
Англинскіе ли это часы?	ანგლიურია ეს საათი?

Английскіе.

ანგლიურია.

Что вы за нихъ заплатили, дали?

რა მიეცით მაგაში?

Я заплатилъ за нихъ двѣсти рублей.

მე მივეც მაგაში ოცი თუმანი.

Я далъ за нихъ сто рублей.

მე მივეც მაგაში ათი თუმანი.

Я купилъ ихъ за пять десять рублей.

მე ვიყიდე ეს ხუთ თუმნად.

Это весьма дорого.

ეს ძალიან ძვირია.

Это дешево.

ეს იაფია.

Въ которомъ часу вы заводите ваши часы?

რომელს საათზედ მომართავთ ხოლმე თქვენს საათს?

Всегда въ полдень.

სიადაგ შუადღისას.

Я ставлю ихъ по моимъ стѣннымъ часамъ.

მე დავაყენებ ხოლმე ჩემს კედლის საათზედ.

Я ихъ ставлю по солнечнымъ часамъ.

მე დავაყენებ ხოლმე მზის საათზედ.

А я ставлю мои по дворцовымъ часамъ.

მეკი ჩემსას დავაყენებ ხოლმე სასახლის საათზედ.

Разговоръ 17 й.

ყ ბ ნ ო ბ ა 17.

Тогожъ содержанія.

მისვე აზრისა.

Давно ли видѣли вы вашего братца?

დიდი ხანია რაც თქვენი ძმა გინახავსთ?

Нѣсколько уже тому дней.

რამდენიმე დღე იქნება მას აქეთ.

Вчера; третьяго дня.

გუშინ; გუშინწინ.

Уже давно.

დიდი ხანია.

Съ недѣлю.	ერთი კვირა იქნება.
Недѣли съ двѣ.	ორი კვირა იქნება.
Съ мѣсяцъ.	ერთი თვე იქნება.
Когда поѣдиmе вы въ деревню?	როდის წაბრძანდებით თქვენ სოფელში?
Чрезъ мѣсяцъ.	ერთს თვეს უკან.
Чрезъ недѣлю.	ერთს კვირას უკან.
Чрезъ двѣ недѣли оmъ завmрешняго дня.	ორს კვირას უკან ხვალინდელის დღიდამ.
Чрезъ пяmь, шесmь недѣль.	ხუთს, ექვსს კვირას უკან.
А давно вы сюда пріѣхали?	დიდი ხანია თქვენ აქ მოსულ-ხართ?
Три мѣсяца.	სამი თვეა.
Полгода, годъ.	ნახევარ წელიწადია, წელიწადია.
Девяmь мѣсяцовъ.	ცხრა თვეა.
Уже годъ и mри мѣсяца.	აგერ წელიწადი და სამი თვეა.
Полmора года.	წელიწად ნახევარია.
Два года.	ორი წელიწადია.
Коmораго числа вы пріехали.?	რომელს რიცხვში მოსვედით?
Пяmаго Апрѣля, mысяча восемь соmъ шеснадцаmаго года.	ხუთს აპრილს, ათას რვაას მეთექვსმეტე წელიწადში.
Въ коmоромъ году вы начали учиmся по Русски?	რომელს წელიწადში დაიწყევით რუ[illegible] სწავლა?
Въ mысяча восемь соmъ	ათას [illegible] მეჩვიდმეტეში.

семнадцатомъ.	
Какой у насъ нынѣ годъ?	რომელი წელიწადია ეხლა ჩვენში?
Тысяча восемъ сотъ восемнадцатый.	ათას რვაას მეათჳრამეტე.
Которое нынѣ число?	რომელი რიცხვა დღეს?
Которое число у насъ?	რომელი რიცხვა ჩვენში?
Второе Маія.	მაისის ორი.
Какой сего дни день?	დღეს რა დღეა?
Четвергъ, четвертокъ.	ხუთ შაბათი.

Разговоръ 18-й. — უ ბ ნ ო ბ ა 18.

Какъ приказывать.	როგორ უნდა უბრძანოს.
Подитте сюда, пожалуйте.	მოდით აქა, მობძანდი.
Послушайте, выслушай.	გამიგონეთ, მომისმინე.
Остановитесь, постой.	დასდეგით, შემიცადე.
Взойдите, взойди.	ამობძანდით, ამოდით.
Сойдите, сойди.	ჩამობძანდით, ჩამოდი.
Взойдите (войдите) въ горницу.	შემობძანდით შინ.
Выдьте, выходи.	გაბძანდით, გადი.
Подойдите, подойди.	მობძანდით, მოდი (ახლო).
Не трогайтесь.	ნუ დაიძვრით.
Не трогайтесь оттуда.	ნუ დაიძვრი მანდედამ.
Стойте, стой.	დადექით, დადექ.

Стойте прямо.	დადექით სწორედ.
Стойте смирно.	დადექით წყნარად.
Чтобъ васъ неслышно было.	რომ თქვენი ხმა არ ისმოდეს.
Останьтесь тамъ.	მანდ იყავით.
Подвиньтесь ко мнѣ.	მოიწიეთ ჩემკენ.
Отступите, отодвиньтесь.	მიდეგით, მიიწიეთ.
Отстоupронитесь, отойди.	ჩამოდეგით, წადი, გაშორდი.
Отворите дверь, окно.	გააღეთ კარი, ფანჯარა.
Затворите.	მოხურეთ, მოუკლეთ.
Выдьте отпуда, выдь вонъ.	გამოდით მაინდამ, გადი გარეთ.
Отойдите, отойди прочь.	წადით, წადით სხუაგან.
Прочь, долой съ глазъ моихъ.	წადი, მომშორდი თუალიდამ.

Разговоръ 19-й. — **უბნობა. 19.**

Тогожъ содержанія — მისვე ჰაზრისა.

Отступите, отодвиньтесь не много.	ჩამოდეგით, მიიწიეთ ჰატარა.
Отойди отъ свѣту.	ჩამოდეგ სინათლიდამ.
Отними, возми это прочь.	ჩამოცალე, წაიღე ეს იქით.
Оставте это.	დაეხსენით მაგას
Нетрогайте этого.	ნუ აცოდვილებთ მაგას.
Нетрогайте меня.	ნუ მაცოდვილებთ მე.

Оставьте меня въ покоѣ.	დამეხსენით, მომასვენეთ
Поди сюда, подите тутъ.	მოდი აქ, მიდით მანდ.
Пройдите здѣсь.	გამოიარეთ აქ.
Подождите меня.	დამიცადეთ მე.
Погоди немного.	დაიცადე პაწარა.
Повремените здѣсь нѣсколько.	შეიცადეთ აქა რამდენსამე ხანს.
Не идите такъ скоро.	ნუ მიხჳალთ ეგრე ჩქარა.
Вы идете весьма скоро.	თქუენ მიხჳალთ ძალიან ჩქარა.
Отвѣчайте мнѣ.	პასუხი მომეცით, ხმა გამეცით.
Что вы мнѣ не отвѣчаете?	რაგომ პასუხს არ მაძლევთ?
Что вы неговорите?	რაგომ არას ამბობთ?
Говорите съ нимъ.	ელაპარაკეთ მაგას.
Я хочу съ вами говорить.	მე მინდა თქუენთან ლაპარაკი.
Я хочу вамъ сказать.	მე მინდა თქუენ გითხრათ.

Разговоръ 20-й. ჟბნობა. 20.

Какъ подтверждать, отрицать, соглашаться и проч.	როგორ უნდა დაუმტკიცოს, უარ ყოთქუს, ეთანხმოს და სხუანი.
Правда, это правда.	მართალია, ეგ მართალია.
Правдали, правдали это?	მართალია, ერთამ მართალია ეგ?
Точно такъ, сущая правда, истинно.	დიახ ეგრეა, სწორე დამართალია, ჭეშმარიტია.

Я васъ увѣряю.	მე თქუენ გარწმუნებ.
Я осмѣливаюсь васъ въ томъ увѣрить.	მე გავბედავ, რომ ამაზედ თქუენ დაგარწმუნოთ.
Я говорю вамъ въ правду.	მე მოგახსენებ თქუენ სიმართლითა.
По истинѣ, по совѣсти, по чести.	ჭეშმარიტებითა, სინიდისით და პატიოსნებითა.
Ручаюсь жизнію.	თავსმდებად ვდევარ სიცოცხლითა.
Кленусь вамъ, какъ честный человѣкъ.	გეფიცები თქუენ, როგორც პატიოსანი კაცი
Повѣрьте мнѣ.	მერწმუნეთ მე, დამიჯერეთ.
Повѣрьте моему слову.	ერწმუნეთ ჩემს სიტყუასა.
Это точно, справедливо.	ეგ სწორედ, მართალია.
Это сказки, выдумка, пустяки.	ეგ არის ზღაპარი, მოგონილი, სიცრუე.
Это не возможно, не можетъ быть, нельзя статься, отнюдь нельзя.	ეგ შეუძლებელია, არ შეიძლება, არ იქნება, არას გზით არ იქნება.
Это ложь, это неправда.	ეგ სიცრუეა, ეგ არ არის მართალი.
Вамъ налгали, васъ обманули.	თქუენთვს უცრუვნიათ, თქუენ მოუტყუებიხართ.
Я бьюсь объ закладъ, что такъ.	მე დაგენაძლევები, რომ ასეა.
Я бьюсь объ закладъ, что нѣтъ.	მე დაგენაძლევები, რომ ეგრე არ არის.
Я бьюсь, о чемъ вамъ	მე დაგენაძლევები, რაზედაც:

угодно.	გენებავსთ.
Отнюдь не должно вѣрить всему слышанному.	არას გზით ყოვლად გაგონილი არ უნდა დაიჯეროთ.
Или, можетъ быть, вы шутите со мною.	ან იქნება, თქვენ მეხუმრებოდეთ მე.
Сказать вамъ правду?	მართალი გითხრა?
Вы отгадали, попали.	თქვენ შეიტყუეთ, მიაგენით.
Вы не обманулись	თქვენ არ მოსტყუვდით.
Я сказалъ это для смѣху.	მე ვსთქვი ეს საცინელად.
Я сказалъ это шутя, въ шутку.	მე ვსთქვ ეს ხუმრობით, სახუმაროდ.

Разговоръ 21-й. · უბნობა. 21 ·

Какъ просить. — როგორ უნდა სთხოვოს.

Сдѣлайте милость, пожалуйте мнѣ это.	წყალობა მოიღეთ, ეს მე მიბოძეთ.
Пожалуйте, дайте мнѣ это.	ეს მე მიბოძეთ.
Покорнѣйше прошу.	უმორჩილესად გთხოვ.
Я васъ отомъ прошу.	მე თქვენ ამაზედ ვეხვეწები.
Умоляю васъ.	გევედრები თქვენ.
Заклинаю васъ.	გაფიცებ თქვენ.
Всепокорнѣйше прошу васъ.	უმორჩილესად გთხოვ თქვენ.
Сдѣлайте мнѣ милость.	წყალობა მიყავით.
Окажите мнѣ сей знакъ дружбы.	მიჩვენეთ მე ეს მეგობრობის ნიშანი.
Обяжите меня этимъ.	დამავალეთ მე ეს.

Вы меня крайне обяжете.	თქვენ დიდათ დამავალებთ.
Вы здѣлаете мнѣ особенное удовольствіе.	თქვენ მიზამთ მე საკუთარს კმაყოფილებასა.
Весьма охотно, съ великою охотою.	დიად ხალისით, დიდის ხალისით
Отъ всего сердца.	ყოვლის გულით.
Все, что вамъ угодно, прикажите.	სულ ყველა რაც გეპრიანებოდესთ, მიბრძანეთ.
Удостойте меня, осчастливите вашими приказаніями.	მაღირსეთ მე, გამაბედნიერეთ თქვენის ბრძანებით.
Когда отправитесь вы въ деревню?	როდის წაბძანდებით თქვენ სოფელში?
Завтра, послѣ завтра.	ხვალ, ხვალ ზეით, ზეგ.
Не можители взять съ собой письмо къ одному моему пріятелю?	არ შეიძლება წაიღოთ თქვენთან წიგნი ერთის ჩემის მეგობარის?
Когда могу прислать его къ вамъ?	როდის შემეძლება, რომ თქვენთან გამოვგზავნო იგი?
Куда его прислать къ вамъ?	სად გამოვგზავნო თქვენთან?
Я зайду заниъ завтра.	მე გამოვივლი ხვალ იმისთვის.
Вы очень милостивы, благосклонны.	თქვენ დიდად მწყალობელნი ხართ.
Оно будетъ готово.	ის მზად მექნება.

Разговоръ 22-й. — უბნობა. 22.

Тогожъ содержанія. — მისივე აზრისა.

Одолжите мнѣ эту	მათხოვეთ მე ეს წიგნი.

книгу.

Сдѣлайте милость пожалуйте мнѣ эту книгу.

წყალობა მიყავით, მიბოძეთ მე ეგ წიგნი.

Вы меня обяжете.

თქვენ მე დამავალებთ.

Вы меня тѣмъ очень обяжете.

თქვენ მაგითი დიდად დამავალებთ.

Вы сдѣлаете мнѣ великое удовольствіе.

თქვენ მიზამთ მე დიდს კმაყოფილებასა.

Вы доставите мнѣ особеннѣйшее удовольствіе.

თქვენ მომცემთ მე უსაკუთრესს კმაყოფილებას.

Я возвращу вамъ ее чрезъ двѣ недѣли.

მე მოგიბრუნებთ თქვენ მაგას ორს კვირაზედ.

А можетъ быть и ранѣе, естьли она вамъ нужна.

ან იქნება უწინ ადრეც, თუ თქვენ გეჭიროებათ.

Держите ее у себя, сколько вамъ угодно.

გქონდესთ ეგ თქვენ თანა, რამდენს ხანსაც გენებებათ.

Читайте ее, какъ вамъ случится.

იკითხეთ ეგე, როგორც დრო შეგხუდესთ.

Она къ вашимъ услугамъ.

ეგ არის თქვენის სიამოვნისა თვის.

Естлибъ я могъ услужить вамъ въ чемъ другомъ.

ნეტავი შემეძლოს, რომ გემსახურო თქვენ სხვა რამე.

То здѣлалъ бы то отъ всего моего сердца.

მაშინ ვიქმოდი მას სრულის გულითა ჩემითა.

Я не могу вамъ ее дать.

მე არ შემიძლიან თქვენთვის მაგისი მოცემა.

Я не охотникъ давать

მე არ ვარ მოყვარე ჩემის წიგნების

мои книги.

гацеасა.

Она не моя, чужая.

ეგ ჩემი არარის, სხვისა.

Она мнѣ не принадлежитъ.

ეგ მე არ მეკუთნვის.

Разговоръ 23 й.

უბნობა 25.

Какъ отказать въ прозбѣ.

როგორ უთხრას უარი თხოვაზე.

Я не могу ссудить васъ просимыми вами деньгами.

მე არ შემიძლია ქელის გამართჳა თქვენი თხოვნილის ფულითა.

Не прогнѣвайтесь, если я вамъ въ томъ откажу.

ნუ გამიწყრებით, რომ მე ამაზედ უარი გითხრათ.

Я бъ желалъ одолжить васъ чѣмъ либо другимъ.

მე მსურის დავალება თქვენი, სხვით რითმე.

И очень сожалѣю, что немогу вамъ тѣмъ служить.

ძ ლიად ვწუხს, რომ არ შემიძლიან ამითი მსახურება თქვენი.

Я не въ состоянiи васъ удовлетворить.

მე არ შემიძლიან თქვენი კმაყოფა.

Естли я могу служить вамъ чѣмъ либо другимъ.

თუ რომ შემეძლოს მსახურება თქვენი სხვით რითმე.

То вы доставите мнѣ удовольствiе, ежели меня на то употребите.

თქვენ მომცემთ მე კმაყოფილებასა, თუ იმაზედ მე მოიხმარებთ.

Я бы охотно желалъ исполнить вашу прозбу.

მე ხალისით ვინებ დამეხ თქვენის სამსახურის აღსრულებას.

Естьлибъ это зависѣло только отъ меня, что вы были бы немедленно удовлетворены.	თუკი ეს დამოკიდებული იყო ჩემზედ, მაშინ თქვენ დაუყოვნებლად კმაყოფილ იქმნებოდით.
Извините мою невозможность.	შეუნდეთ ჩემს შეუძლებლობას.
Я ни какъ не могу этого сдѣлать.	მე არას გზით არ შემიძლიან მაგისი ქმნა.
Вы сами видите мою, невозможность, служить вамъ въ этомъ случаѣ.	თქვენ თვით ჰხედავთ ჩემს შეუძლებლობას, რომ გემსახუროთ ამ შემთხვევაში.
Для меня очень больно, что я принужденъ вамъ отказать.	ჩემ თვის ძალიან საწყენია, რომ იძულებული ვარ თქვენის უარის თქმისა.
Я увѣряю васъ, что это совершенно противъ моей воли.	მე თქვენ გარწმუნებთ, რომ ეს სრულებით ჩემის ნების წინა აღმდგომად არის.

Разговоръ 24-й. — უბნობა. 24.

Какъ извиниться.	როგორ უნდა მოიბოდიშოს.
Я очень сожалѣю, что долженъ былъ вамъ отказать.	მე ძალიან ვწუხს, რომ თქვენთვის უარის თქმის მოვალე ვიყავ.
Естьли я васъ обидѣлъ, то прошу въ томъ извиненія.	თუ მე თქვენ გაწყენინე რაი, მე ვითხოვ ამაზედ შენდობას.
Я ни какъ недумалъ васъ обидѣть.	მე არა როგორც მომიფიქრებია თქვენი წყენინება.
Я весьма сожалѣю, что	მე ძალიან ვწუხვარ, რომ შე-

вовлекъ васъ въ сію печаль.

გიყვანე თქვენ ამ ჭუენაში.

Я сдѣлалъ это безъ всякаго намѣренія, и такъ пожалуйте простите меня въ томъ.

მე მომიხდა ეს ყოვლითურთ განუზრახველად, და ამად ინებეთ ჩემი შენდობა ამაში.

Я васъ увѣряю, что этого впредь не случится.

მე თქვენ დაგარწმუნებ, რომ ეს კულავ აღარ მომიხდება.

Пожалуйте простите мою ошибку, вину.

ინებეთ მომიტევეთ ჩემი შეცთომა, ბრალი.

Я не съ тѣмъ это сказалъ, чтобъ васъ обидѣть.

მე ისე არ მითქუამს ეგე, რომ თქვენთვს მეწყუენებინა.

Это у меня вырвалось безъ всякаго размышленія.

ეგ მე წამომცდა ყოვლითურთ უფიქრებლად.

Я сказалъ это съ простоты.

მე ვჰსთქვ ეგე ალალმართლობით.

Я признаюсь, что виноватъ.

მე ჩემზედ ავიღია, რომ დავაშავე.

Я о томъ сожалѣю; мнѣ этого жаль.

მაგაზედ ვსწუხს; მე ეგ მეწყინება.

Примите, пожалуйте, мои извиненія.

ინებეთ, მიიღეთ ჩემი ბოდიში.

Прошу васъ болѣе о томъ не думать.

გთხოვ თქვენ მეტად ამას ნუღარ იფიქრებთ.

Пожалуйте, позабудьте все прошедшее.

ინებეთ დაივიწყეთ ყოველივე განვლილი.

Разговоръ 25-й.	უბნობა 25.
Какъ совѣтоваться.	როგორ უნდა რჩევის კითხვა.
Что дѣлать?	რა ვქნა?
Какъ вамъ кажется?	თქვენ როგორ გეჩვენებათ?
Что намъ дѣлать?	რა უნდა ვქნათ?
Какъ вы думаете?	თქვენ როგორ გგონიათ?
Что вы совѣтуете мнѣ здѣлать?	რას მირჩევთ თქვენ მე, რომ ვქნა?
Чѣмъ тутъ помочь, пособить?	აქ რა უშველოთ, რით შევეწიოთ?
Что намъ предприять, рѣшится?	რა უნდა დავიწყოთ, რაზედ გადავწყვიტოთ, და ვქმნეთ?
Естьлибъ я былъ на вашемъ мѣстѣ, я	მე რომ თქვენს ადგილს ვიყო, მე . . .
Нелучшелибъ было, чтобъ	უკეთ არა სჯობს, რომ . . .
Мнѣ кажется лучшебы было, когдабъ	მე მგონია უმჯობესი იქნებოდა, თუ რომ . . .
Вы бы сдѣлали лучше, естьлибъ	თქვენ უმჯობესს იქმოდით, რომ . . .
Естьлибы мы такъ сдѣлали.	ნეტავი ჩვენ ასე ვიქმოდეთ.
Сдѣлаемъ дѣло.	გავაკეთოთ საქმე.
Дайте мнѣ дѣлать, оставьте на мою волю.	დამეხსენით მე გავაკეთო, მიანდევით ჩემს ნებაზედ.
Очень хорошо.	დიდი კარგი.
Я на то согласенъ.	მე მაგაზედ თანახმა ვარ.
Я неспорю о томъ.	მე არ ვეცილები მაგაზედ.

Я соглашаюсь съ вами. — მე თანახმა შევიქნები თქვენ-თან.

Вы правы, ваша правда. — თქვენ მართალი ხართ, თქვე-ნია სიმართლე.

Ну! хорошо. — მაშ, კარგი.

Это тоже, все равно. — ეგ ისევ ის არის, სულ ერთია.

Я не согласенъ на то. — მე არა ვარ თანახმა მაგაზედ.

Я не могу на то со-гласиться. — მე არ შემიძლიან მაგაზედ თან-ხმობა.

Разговоръ 26-й. — [illegible]ანობა 26.

Для изъявленія кому своей радости. — გამოსაცხადებელად ვისთვისმე თვისის სიხარულისა.

Отъ чего, сударь, вы такъ веселы? — რისაგან არის, ბატონო, რომ თქვენ აგრე მხიარულად ხართ?

Ахъ! сударь, я имѣю къ тому причину. — ოჰ! ბატონო, მე მაქვს მაგა-ზედ მიზეზი.

Я наконецъ получилъ то, чего желалъ. — მე ბოლოს დროს მივიღე ისი, რაც მსურდა.

Какъ вы щастливы, благополучны. — როგორი ბედნიერი ხართ.

Я тѣмъ восхищаюсь. — მე ამით აღვიტაცები.

Я тому сердечно радъ. — მე ამისა გულითად მოხარული ვარ.

Я тому несказано ра-дуюсь. — მე ეს გამოუთქმელად მიხარ-იან.

Вы не повѣрите, сколь эта новость меня восхи-щаетъ, радуетъ, весе- — თქვენ არ დაიჯერებთ, რომ ეს ამბავი რამდენად აღმიტაცებს, მახარებს, მახიარულებს.

жить.

Я не могу выразить вамъ радости, которую причиняетъ мнѣ эта новость, сіе извѣстіе.

მე არ შემიძლიან, გამოგითხრა თქვენ სიხარული, რომელსაც მაძლევს მე ეს ამბავი.

Я не могу изъяснить вамъ удовольствія, которое отъ того имѣю.

მე ვერ შემიძლიან, გამოგიცხადო თქვენ კმაყოფილება, რომელიც ამისგან მაქვს.

Я принимаю великое участіе въ радости, которую приноситъ вамъ эта пріятная новость.

მე მივიღებ დიდსა მონაწილეობასა სიხარულისასა, რომელსაც გაძლევს თქვენ ეს სასიამოვნო ამბავი.

Позвольте мнѣ изъявить вамъ мою радость.

ნება მეცით, რომ გამოგიცხადო თქვენ სიხარული ჩემი.

Повѣрьте мнѣ, что никто болѣе меня не беретъ участія въ вашемъ благополучіи.

მერწმუნეთ მე, რომ ჩემზედ მეტად არავინ მიიღებს მონაწილეობასა თქვენს ბედნიერებაში.

Вы меня обязываете, принимая участіе въ томъ что до меня касается.

თქვენ შემიკრავთ მე, რადგან მიიღებთ მონაწილეობასა ამაზედ, რაც მე შემეხება.

Разговоръ 27 й.

უბნობა. 27.

Для изъявленія кому своего сожалѣнія.

გამოსაცხადებლად ვისამე თვისისა მწუხარებისა.

Слышали ли вы о нещастіи господина N....?

გაიგონეთ თქვენ უბედურება ბატონისა ნ...?

Да, я слышалъ о томъ.

დიახ, გავიგონე მე ისი.

Я очень сожалѣю, что

მე დიდად ვწუხვარ, რომ [illegible]

съ нимъ случилось это несчастіе.	მოხვედრია ეს რა უბედურება.
Это меня чувствительно трогаетъ.	ეს მე საგრძნობელად აღმძრავს.
Это меня сильно опечаливаетъ.	ეს მე ძრიელ მაწუხებს.
Это мнѣ очень прискорбно.	ეს ჩემთვის დიდად საზრუნველია.
Я тѣмъ искренно огорченъ.	მე ამითი უშინაგანესად გამწარებული ვარ
Я увѣряю васъ, что это меня чувствительно огорчаетъ.	მე გარწმუნებ თქვენ, რომ ეს მე საგრძნობელად განმამწარებს.
Я беру (принимаю) истинное участіе въ его прискорбіи, печали.	მე მივიღებ ჭეშმარიტს მონაწილეობას იმის მწუხარებაში.
Ахъ! сударь, я съ крайнимъ сожалѣніемъ узналъ о нещастіи, вамъ приключившимся.	ოი! ბატონო, მე დიდის მწუხარებით შევიტყვე უბედურება, რომელიც თქვენ შეგემთხვევიათ.
Ни кто столь искренне о томъ не сожалѣетъ, какъ я.	ამაზედ ისე გულითად არავინ სწუხს, როგორც მე.
Никто не можетъ быть такъ тронутъ, какъ я.	არავის შეუძლიან ესე აღძრულ ყოფა, როგორც მე.
Я узналъ эту печальную новость, съ крайнимъ огорченіемъ.	მე შევიტყვე ეს სამწუხარო ამბავი გულითადის სიმწარითა.
Я отъ того не уте-	მე [illegible]ან ვარ უნუგეშო.

шитъ.

Я очень чувствую доказательство вашей дружбы, которое изъявляете вы мнѣ въ семь моемъ прискорбіи, въ сей моей печали.

მე დიდად ვჰგრძნობ გამოჩინებასა თქვენის მეგობრობისასა, რომმელსაც თქვენ მე მიცხადებთ ამ ჩემს მწუხარებაში.

Разговоръ 28-й.

უბნობა 28.

Объ ученіи.

სწავლისა თვს

Принесли ли вы вашу книгу?

მოიტანეთ თქვენ თქვენი წიგნი?

Сыщите, гдѣ мы остановились?

გამოძებნეთ, სად დავდექით ჩვენ?

Нашлиль вы, или нѣтъ?

იპოვნეთ, თუ ვერ?

Вотъ, на этой страницѣ.

აი ამ გვერდზედ.

Читайте.

წაიკითხეთ.

Произносите, выговаривайте внятно.

გამოიღეთ, გამოსთქვით გასაგონად.

Вы спѣшите.

თქვენ ეშურებით.

Потише, нетакъ скоро.

ნელა, ასრე ჩქარა ნუ.

Я васъ не разумѣю.

მე თქვენი ვერა გამიგია.

Перечитайте снова; начинайте съ изнова.

წაიკითხეთ ხელ ახლა; დაიწყეთ ისევ თავიდამ.

Вотъ теперь прекрасно.

აი ეხლა საუცხოვოა.

Я весьма вами доволенъ.

მე დიდად თქვენი მადლობელი ვარ.

Неоглядывайтесь по сторонамъ. — ნუ იყურებით იქით აქეთ.

Вы только шалите. — თქვენ მარტო გიჟობთ.

Я поставлю васъ на колѣни. — მე თქვენ დაგაჩოქებთ.

Вы ничего незнаете. — თქვენ არა იცით რა.

Я буду стараться. — მე ვეცდები.

Простите мнѣ въ этотъ разъ. — მაპატიეთ მე ამ ჯერად.

Я буду прилѣженъ. — მე ვიყვე ჯითფებ, ვიყვნებ მოდგი-ნებ.

Слушайте, примѣчайте, что я вамъ говорю. — გაიგონეთ, დაისწავლეთ, რა-საც მე თქვენ გეუბნებით.

Прилѣжаніе есть первое дѣло въ ученіи. — ბეჯითობა არის პირველი სა-ქმე სწავლისა.

Избѣгайте небреженія и безпечности. — განერიდით დაუდევრობასა და გარეწრობასა.

Слушайтесь всегда вашихъ родителей и учителей. — გაუგონეთ ნიადაგ თქვენ მშო-ბელთა და მასწავლებელთა.

Разговоръ 29-й. — უ ბ ნ ო ბ ა 29.

Тогожъ содержанія. — მისვე ჰაზრისა.

За чѣмъ приходите вы такъ поздно? — რათ მოსდიხართ თქვენ ასრე გვიან?

Надобно приходить гораздо ранѣе. — უნდა მოსვიდეთ უფრო ადრე.

Я недумалъ, чтобъ было такъ поздно. — მე არ მეგონა, რომ ასე და-გვიანებული იყო.

Все ли вы принесли, что вамъ надобно?	სუყველა მოიტანეთ რაც თქვენთვის საჭიროა?
Знаете ли вы урокъ?	იცით თქვენ გაკვეთილი?
Нѣтъ еще.	ჯერ არა.
Я тотчасъ его выучу.	მე ეხლავ დავისწავლი ამას.
Когдаже?	როდისღა?
Сію минуту.	ამ მინუტს.
Чрезъ четверть часа.	საათის ერთის რუბზედ.
Пожалуйте, сударь, скажите мнѣ это слово.	ინებეთ, ბატონო, მიბძანეთ ეს სიტყვა.
Затвердите же его хорошенько.	კარგათ კი გაიწურთენით ესე.
Затвержу, выучу.	გავიწურთნი, დავისწავლი.
Вы не мало непримѣчаете, неслушаете.	თქვენ არც ცოტად ადევნებთ გულისყურს, არ უგდებთ ყურს.
Говорите вашъ урокъ.	ჰბაასკთ თქვენი გაკვეთილი.
Вы его незнаете.	თქვენ ეგ არ იცით.
Онъ весьма труденъ.	ეს ძალა ძნელია.
Вамъ должно стараться.	თქვენ უნდა ეცადნეთ.
Вы мало стараетесь, мало прилѣжите.	თქვენ ცოტად სცდილობთ, ცოტად ბეჯითობთ.
Вы не учитесь.	თქვენ არა სწავლობთ.
Чтобъ успѣть въ вашемъ ученіи,	რომ დასწრებოდეთ თქვენს სწავლაში.
Не должно быть безпечнымъ.	არ უნდა იყვნეთ დაუდევნელნი.

Разговоръ 30-й.	**უბნობა 30.**
О письмѣ.	წერისა თჳს.
Подайте вашу тетрадку.	მომეცით თქვენი რვეული.
Подайте мнѣ линѣйку, я вамъ налинѣю.	მომეცით მე ლინეიკა, მე თქვენ დაგიხაზამთ.
У меня сломился карандашъ.	მე გამიტყდა კარანდაში.
Дайте вашего ножичка, починить его.	მომეცით თქვენი დანა, წვერი გაუკეთო ამას.
Я попробую писать безъ линѣекъ.	მე ვჰსცდი წერას დაუხაზავად.
Вы все косо напишите.	თქვენ სულ მრუდეთ დასწერთ.
Не ошибайтесь.	ტყუილი არ მოგივიდესთ.
Не закапайте.	არ დააწვეთოთ.
У меня бумага пропекаетъ.	ჩემ ქაღალდს ვარდება.
Чернилы очень блѣдны.	მელანი ძალიან უფერულია.
Чернилы весьма густы.	მელანი დიდათ სქელია.
Надобно подбавить въ нихъ уксусу.	უნდა დაუსხას ამას ძმარი.
Сдѣлайте милость, обчините мое перо.	წყალობა მიყავით, გამოსჭერით ჩემი კალამი.
Оно нехорошо. худо.	ეს არ არის კარგი, ცუდია.
Оно толсто.	მსხვილია.
Оно тонко.	წმინდაა.
Подсѣките, пожалуйте мое перо.	ინებეთ, წვერი მოსჭერით ჩემს კალამს.
Вотъ другое.	აი მეორე.

Попробуйте это. — გაშინჯეთ ესე.

Оно весьма туго, у него мал раскеп. — ეს ძალიან მაგარია; ცოტად აქვს გახსნილი.

Разговоръ 31й. — **ჯ ა ნ ო ბ ა 31.**

Тогожъ содержанія. — მისვე აზრისა.

Пожалуйте мнѣ листъ бумаги, перо, и немного чернилъ. — მიბოძეთ მე ერთი ფურცელი ქაღალდი კალამი და ცოტა მელანი.

Что вы хотите дѣлать? — რა უნდა გააკეთოთ თქვენ?

Я хочу писать. — მე მინდა ვსწერო.

Войдите въ мой кабинетъ, вы найдете тамъ все нужное къ письму. — შედით ჩემს კაბინეტში, თქვენ იპოვნით იქ ყოველსავე საჭიროს საწერად.

Вотъ почтовая бумага. — აი ფოშტის ქაღალდი.

Большаго и малаго калибра: — დიდისა და პატარის ტანისა.

Съ золотымъ обрѣзомъ, и безъ обрѣза. — ოქროს ფარაყიოთა, და უფარაყოდ

Какой вамъ угодно. — რომელიც გენებებოდესთ.

Для меня все равно. — ჩემთვის სულ ერთია.

Вы найдете въ черницѣ хорошія перья. — თქვენ იპოვნით საწერელში კარგს კალმებს.

Пожалуйте мнѣ вашего перочиннаго ножичка, очинить это перо, которое нехорошо. — მიბოძეთ მე თქვენი კალმის საჭრელი დანა, გავსჭრა ეს კალამი, რომელიც არ არის კარგი.

Къ кому вы хотите писать? — ვისთან გინდათ მიწეროთ?

Къ брату. — ძმასთან.

Къ одному изъ моихъ пріятелей. — ერთს ჩემს მეგობართაგან.

Между тѣмъ, какъ я буду писать это писмо, сдѣлайте, пожалуйте пакеты на эти, которыя передъ вами. — მანამდის სანამ მე დავსწერ ამ წიგნს, ინებეთ გაუკეთეთ ბაკეთები აქაებს, თქვენ წინ რომ არის.

Сложите, какъ должно, это писмо. — დაჰკეცეთ როგორც რიგია, ეს წიგნი.

Возмите на моемъ столѣ сургучь. — აიღეთ ჩემს სტოლზედ ლაქი.

Какой, черный или красной? — რომელი, შავი თუ წითელი?

Запечатайте его моею печатію. — დაბეჭდეთ ეგე ჩემის ბეჭდით.

Возмите мою гербовую печать. — აიღეთ ჩემი ღერბის ბეჭედი.

Разговоръ 32 й. — ბაასი 32.

Тогожъ содержанія. — მისვე ჰაზრისა.

Я кончилъ свое писмо. — მე შევასრულე ჩემი წიგნი.

Я вамъ его прежде прочитаю. — მე თქვენ ამას წაგიკითხავთ პირველად.

Вы прекрасно пишете. — თქვენ საუცხოოთ სწერთ.

Выставили ль вы число? — ხომ დასვით თქვენ რიცხვი?

Нѣтъ еще, которое у — ჯერ არა, რომელი რიცხვი

нась нынѣ число?	გხლა ჩვენში?
Посмотрите въ календарь.	ჩახედეთ კალენდარში.
Напишите адресь.	მოაწერეთ ზედაძ ადრესი (სახელი).
Гдѣ пѣсокъ? письмо засыпать.	სად არის ქვიშა? დაწერილს მოვაყარო.
Онъ въ пѣсочницѣ.	საქვიშეშია.
Сдѣлайте пакетъ, конвертъ.	გააკეთეთ პაკეთი, კონვერტი.
У вась немного (мало) бумаги.	თქვენ ცოტა გქონიათ ქაღალდი.
Я велю купить стопу.	მე ვასყიდვინებ ერთს ოზმას.
Трехъ дестей довольно будетъ.	სამი დასტა საკმაო იქნება.
Вы пошлите эти письма чрезъ оказіи.	თქვენ გაგზავნეთ ეს წიგნება მგზავრით.
Я пошлю ихъ чрезъ почту.	მე გავგზავნი მაგათ ფოშტით.
Закройте мою канторку, мое бюро.	დახურეთ ჩემი განჯორა ჩემი სამწერლო სტოლი.
Уберите все, какъ должно.	აალაგეთ ყველა, როგორც რიგია.
Не забудьте погасить свѣчу.	ნუ დაგავიწყდებათ სანთლის გაქრობა.

Разговоръ 33-й. — უბნობა. ლგ.

О чтеніи. — კითხვსა თჳს.

Вы кажется охотники	თქვენ, მგონია ეშყობით კით-

до чтенія, любите читать.	ხჳას, გიყუარსთ კითხჳა.
Я нахожу васъ всегда съ книгою.	მე დაგასხელებ ხოლმე ნიადაგ წიგნთან.
Вы нѐобманывайтесь, не ошибаетесь.	თქუენ არა სტყუუდებით, არა ხართ შემცდარნი.
Чтеніе есть пріятнѣйшее мое упражненіе.	კითხჳა არის ჩემთჳს უსასია-მოვნესი შექცევა
Всѣ мои свободныя минуты я употребляю на чтеніе.	ყოველივე ჩემი თავისუფალი მინუტთა მე ვხმარობ კითხჳაზედ.
Какія книги вы болѣе любите?	რომელი წიგნები უფრო გიყუ-არსთ?
Какой родъ чтенія вы предпочитаете?	რომელი გუარი საკითხავისა გირჩევნიათ თქუენ?
Исторію и путешествія.	ისტორია და მოგზაურობანი.
Я люблю также и романы.	მე მიყუარს აგრეთვე სამი ჯანუ-რონიცა.
Особливо, когда они хорошо писаны.	მეტადრე თუ კარგად არიან დაწერილნი.
Теперь ихъ чрезвычайно много, но мало между ими такихъ, которыя стоили бы труда, чтобъ ихъ читали.	ახლა ეს დიდად ბევრია, ცოტაა იმათში ასეთი, რომელიც ღირდეს შრომად, რომ იმათ კითხულობდენ.
Исторія есть всегда пріятное чтеніе.	ისტორია არის ნიადაგ სასია-მოვნო საკითხავი.
Но вы ничего негово-	მაგრამ თქუენ არას ამბობთ

рите о театральныхъ сочиненiяхъ.

Не уже ли вы ихъ не любите?

Они мнѣ довольно нравятся; но я люблю лучше слушать, когда ихъ читаютъ, нежели читать самому.

Что же касается до меня, то я лучше читаю самъ книгу, нежели слушаю, когда ее другой читаетъ.

Это по тому, что вы слушаете безъ примѣчанiя, или что очень скоро читаютъ.

Это великiй недостатокъ, къ которому отнюдь не должно привыкать.

Разговоръ 34 й.

Объ изученiи языковъ.

Учитесь ли вы по Русски?

Учусь, сударь.

Давно ли вы учитесь?

სა[illegible] თვს თ[illegible]ულებათა.

გა[illegible] თქვენ ისინი არ გიყუარსთ?

ისინი მე საკმაოდ მამწონან; მაგრამ მე მიყუარს უფრო სმენა, როდესაც იმას კითხულობენ, ვი-რემც თვითონ ვკითხულობდე.

მე ჩემ კერძოდ თვითონ უფრო კარგად წავიკითხავ წიგნს, ვინემ, როდესაც იმას სხვა წაი-კითხავს.

ეგ ამის თვს, რომ თქვენ ისმენთ უყურადღებოდ ანუ რომ ძალიან ჩქარა წაიკითხვენ.

ეს დიდი ნაკლულევანება არის. რომელსაც არას გზით არ უნდა შე-ეჩვიოს.

უ ბ ნ ო ბ ა 34.

სწავლისა თვს ენებისა.

ხომ სწავლობთ თქვენ რუსულს?

ვსწავლობ, ბატონო.

დიდი ხანია რაც სწავლობთ?

Уже годъ.	აგერ წელიწადია
Есть ли у васъ учитель?	გყავს თქვენ მასწავლებელი?
Есть.	მყავს.
Какъ его зовутъ?	რა ჰქვან იმას?
Онъ называется господинъ N.	იმას ჰქვან უფალი N...
Въ которомъ часу онъ приходитъ?	რომელს საათს მოვა ხოლმე?
Въ восемь часовъ до полудня, утра.	რვას საათზედ შუა დღემდის, დილით.
Всякой ли день онъ приходитъ?	ყოველს დღეს მოდის ხოლმე?
Онъ ходитъ только три раза въ недѣлю.	ის მოდის მარტო სამ ჯერ კვირაში.
Въ какіе именно дни?	სახელდობრივ რომელს დღეში?
Онъ бываетъ по понедѣльникамъ, четвергамъ и субботамъ.	ის მოდის ხოლმე ორ შაბათობით, ხუთ შაბათობით, და პარასკევობით.
Вы уже довольно хорошо говорите.	თქვენ კიდეც საკმაოდ კარგად ლაპარაკობთ.
Вы мнѣ льстите.	თქვენ მე ქარს მეფერებით.
Отнюдь нельщу.	არაგზით ქარს არ გეფერებით.
Я говорю правду.	მე ვამბობ მართალს.

Разговоръ 35-й. — უბნობა 35.

Тогожъ содержанія. — მისვე ჰაზრისა.

Учитесь ли вы также по французски?	სწავლობთ თქვენ ფრანცუცულსაც?
Учусь, сударь.	ვსწავლობ, ბატონო.

Мнѣ сказывали, что вы весьма уже хорошо знаете этоть языкъ.	მე მითხრეს, თქვენ კიდევაც ძა-ლიან კარგად იცით ეს ენა
Мнѣ желательно бы было, чтобъ это была правда.	ჩემ თვის სასურველია, რომ ეგ იყოს მართალი.
Я его довольно хорошо разумѣю.	მე ის ძალიან კარგად მეყურება.
Но мнѣ трудно еще говорить.	მაგრამ ჯერ კიდევ მიჭირდება ლაპარაკი.
Я не имѣю легкости въ разговорѣ.	მე არა მაქვს სიმარჯვე ლაპა-რაკში.
Это придетъ со временемъ.	ეგ მოვა თვისს დროზედ.
Неговоритъ ли вамъ учитель, что должно говорить всегда по французски?	არ გეუბნებათ თქვენ ოსტატი, რომ უნდა ილაპარაკოთ ნიადაგ ფრანცულად?
Говоритъ.	მეუბნება.
Для чегожъ вы неговорите?	მაშ რატომ არ ლაპარაკობთ?
Съкѣмъ прикажите мнѣ говорить?	ვისთან მიბრძანებთ მე ლაპა-რაკს?
Съ тѣми, кои съ вами говорить будутъ.	იმათთან, რომელნიც თქვენ გელაპარაკებოდნენ.
Я бы хотѣлъ говорить, но не смѣю.	მეც მინდა ლაპარაკი, მაგრამ ვერ გამიბედავს.
Будьте смѣлы и говорите, какъ умѣете.	იყავით გაბედავი და ილაპარა-კეთ, როგორც იცოდეთ.

Но всѣ будутъ надо мною смѣяться.

მაგრამ ყველანი დაიწყებენ ჩემ ზედა სიცილსა.

Нестрашитесь, небойтесь этого.

ნუ დაჰკრთებით, ნუ გეშინიანთ მაგისა.

Чтобъ выучиться говорить хорошо, надобно начать дурно.

თუ გინდათ, რომ ისწავლოთ ლაპარაკი კარგად, უნდა დაიწყოთ ცუდად.

Разговоръ 36 й. — უბნობა 36.

Для посѣщенія. — სანახავად მისვლისა თვის.

Дома ли, у себя ли N. N..?

შინ არის, შინა ბრძანდება ნ.?

Узнай пожалуй.

შეიტყვე ერთი.

Нѣтъ его дома.

შინ არ არის.

Онъ дома; отдыхаетъ, почиваетъ.

შინ არის, სძინავს, განისვენებს.

Нельзя ли его разбудить?

არ შეიძლება, რომ გააღვიძოთ?

Пожалуйте войдите.

ინებეთ შემობძანდით.

Не угодно ли войти?

არ გეპრიანებათ შემობძანდეთ?

Пожалуйте идите въ передъ.

ინებეთ წინ მიბძანდით.

Я пойду за вами.

მე ვახლები თქვენს უკან.

Не дѣлайте церемоній.

ნუ მოჰყვებით ცერემონიებს.

Перестаньте церемониться.

დაეხსენით ცერემონიებს.

Увольте меня отъ этого.

განმათავისუფლეთ მე ამისგან.

Вы хотите сдѣлать меня неучтивымъ.

თქვენ გინდათ რომ ურიგოთ გამხადოთ მე.

Я непозабудусь до шакой степени.

მე არ დავივიწყებ ჩემს თავს მაგ ხარისხამდინ.

Я очень знаю, чѣмъ вамъ обязанъ.

მე დიალ ვიცი, რითაც თქვენ-გან ვალდებული ვარ.

Естьли вы этого неотмѣнно хотите, то я сдѣлаю.

თუ თქვენ ეგ მოუშლელად გნე-ბავსთ, მაშ მე აღვასრულებ.

Но единственно для того, чтобъ быть вамъ послушнымъ.

მაგრამ მარტო ამის თვს, რომ ვიყო თქვენი მორჩილი.

Чтобъ не потратить времени, я пойду впередъ.

რომ არ დავჰკარგოთ დრო, მე წავალ წინ.

Прошу васъ обходиться со мною просто, свободно.

გთხოვ თქვენ მოიქცეთ ჩემთან თამამად, თავისუფლად.

Скажите, естьли я могу вамъ служить.

მიბრძანეთ, თუ მე შემიძლიან თქვენი მსახურება.

Я очень радъ, находя случай оказать вамъ мою услугу.

მე დიდად მოხარული ვარ, რო-დესაც ვიპოვი შემთხვევას, რომ გიჩვენოთ თქვენ ჩემი სამსახური.

Вы можете только приказывать.

თქვენ შეგიძლიათ მარტო მი-ბძანებდეთ ხოლმე.

Я ожидаю вашихъ приказаній.

მე მოველი თქვენს ბრძანებას.

Разговоръ 37-й.

უბნობა 37.

Тогожъ содержанія.

მისვე ჰაზრისა.

Возмите стулъ и садитесь.

დაიდგით სკამი და დაბძანდით.

Безъ церемоній.	უცერემონიოდ.
Уже давно, не имѣлъ я чести васъ видѣть.	დიდი ხანია არის, არა მქონია პატივი თქვენის ნახვისა.
Я весьма радъ, что васъ вижу.	მე დიდად მოხარული ვარ, რომ თქვენ გხედავთ.
Я весьма радъ, что нахожу васъ въ добромъ здоровьѣ.	მე დიდად მოხარული ვარ, რომ გპოულობ თქვენ მრთელობიანად.
И я также.	მეც აგრეთვე.
И я равномѣрно радъ, что васъ вижу.	მეც თანასწორედ მოხარული ვარ, რომ მეც თქვენ გხედავ.
Мнѣ кажется, что я уже цѣлый вѣкъ васъ не видалъ.	მე მგონია, რომ კიდეც მთელი საუკუნეა არ მინახვიხართ.
Это по тому, что я былъ въ отлучкѣ.	ეგ ამის თვის, რომ მე ვიყავ სხჳაგან.
Я ѣздилъ къ брату.	მე წაველ ჩემს ძმასთან.
Гдѣ онъ теперь находится?	სად იმყოფება ახლა ის?
Въ деревнѣ.	სოფელში.
Но пріѣхалъ уже въ городъ.	მაგრამ მოვიდა კიდეც ქალაქში.
Онъ весьма обрадуется, увидя васъ.	ამას დიდად გაეხარდება, როცა თქვენ გნახავს.
На сихъ дняхъ я буду имѣть честь побывать у васъ.	ამ დღეებში მე მექნება პატივი თქვენთან ყოფნისა.
Вы насъ чувствительно обяжете.	თქვენ საგრძნობელად დაგვავალებთ.

Прошу васъ почаще жаловать ко мнѣ.	გთხოვ თქვენ ხშირად მობრძანდებოდეთ ჩემთან.
Я съ удовольствіемъ воспользуюсь вашимъ приглашеніемъ.	მე კმა ყოფილებით მივიღებ თქვენს მიწვევას.
Я приму эту смѣлость.	მე მივიღებ მაგ კადნიერებას.
Вы мнѣ доставите навсегда честь и удовольствіе.	თქვენ მომცემთ მე სანიადაგოდ პატივისცემისა და კმა ყოფილებას.

Разговоръ 38 й. — უბნობა 38.

Тогожъ содержанія. — მისვე აზრისა.

Вы можете быть увѣрены въ совершенной моей къ вамъ преданности.	თქვენ შეგიძლიათ დარწმუნებულ იყვა სრულიადსა ჩემს თქვენთან მსახურებაზედ.
Положитесь на меня.	მომენდევით მე.
Я долженъ вамъ служить.	მე მოვალე ვარ თქვენის სამსახურისა.
Боюсь васъ слишкомъ обезпокоить.	მეშინიან, რომ ნამეტნავად თქვენ არ შეგაწუხოთ.
Надѣлать вамъ лишнихъ хлопотъ.	რომ არ მივაყენო თქვენ ნამეტნავს მოუსვენებლობანი.
Отнюдь нѣтъ, ничуть нимало.	რა ბძანებაა, ეგ როგორ იქნება.
Для меня ни какихъ хлопотъ нѣтъ, услуживая вамъ.	ჩემ თჳს მოუსვენებლობა არა არის, რომელსაც თქვენ გასიამოვნებთ.
Я всегда почту удо-	მე ნიადაგ ჩავიგდებ კმა ყოფი-

вольствіемъ вамъ служить. — ლებად თქვენს სამსახურს.

Вы очень милостивы. — თქვენ ძალიან მწყალობელნი ხართ.

Вы слишкомъ услужливы. — თქვენ მეტად მასიამოვნებელნი ხართ.

Вы очень благосклонны. — თქვენ ძალიან კეთილ მიდრეკილნი ხართ.

Вы весьма снисходительны. — თქვენ დიდად თავ მდაბალნი ხართ.

Вы излишне безпокоитесь. — თქვენ ნამეტნავად სწუხდებით.

Пожалуйте, нетрудитесь. — ბატონო, ნუ იჯავრებთ.

Это нестоитъ того, чтобъ и говорить; объ этомъ лишь напрасно терять слова. — ეს იმათ არა ღირს, რომ ილაპარაკოთ; ამაზედ მართლა უბრალოდ სიტყვები დახარჯოთ.

Вы мнѣ слишкомъ много чести дѣлаете. — თქვენ მე მეტად ბევრს პატივს მიშვრებით.

Разговоръ 39 й. — უ. ბ. ნ. ო. ბ. ა 39.

Осьдомлятися окомъ нибудь. — ამბის გამოკითხვა ვის თვისმე.

Говорите ли вы по Русски? — ხომ ლაპარაკობთ თქვენ რუსულს?

Говорю. — ვლაპარაკობ.

Нѣтъ; немогу говорить. — არა, არ შემიძლიან ლაპარაკი.

Я неговорю, но разу- — მე არ ვლაპარაკობ, მაგრამ მე-

мѣю его.	ჭმისკი.
Знаетъ ли онъ по Русски?	იცის მაგან რუსული?
Знаетъ, не знаетъ.	იცის, არ იცის.
Онъ говоритъ на этомъ языкѣ хорошо, худо, немного.	ის ლაპარაკობს ამ ენაზედ, კარგად, ცუდად, ცოტად.
Скажите, пожалуйте, говоритъ ли его братъ по Французски?	მითხარი, შენ გაზრდას, იმისი ძმა ლაპარაკობს ფრანცუულად?
Онъ говоритъ по Французски, по Италіански, по Нѣмецки и по Англински.	ის ლაპარაკობს ფრანცუულად, იტალიანურად, ნემეცურად და ანგლიურად.
Какъ можетъ онъ знать столь разныхъ языковъ?	როგორ შეუძლიან იმას ცოდნა ამდენის სხვა და სხვა ენებისა?
Онъ имъ хорошо учился и много путешествовалъ.	იმას ისიები კარგად უსწავლია და მეტის უვლია.
Сколько вамъ лѣтъ?	რამდენის წლისა ხართ?
Вы старѣе меня.	თქვენ უფროსი ხართ ჩემზე.
Естьли у васъ батюшка и матушка?	გყავსთ თქვენ დედ მამა?
Здравствуетъ ли вашъ батюшка?	ხომ მშვიდობით არის მამა თქვენი?
Откуда вы?	საიდამ ხართ თქვენ?
Откуда онъ?	საიდამ არის ისი?
Что это за человѣкъ?	ეს რა კაცია?
Какъ его зовутъ; какъ его имя?	რა ჰქვან იმას; რა არის იმისი სახელი?

Сколько ему отъ роду лѣтъ?	რამდონის წლისაა?
Я думаю, что ему двадцать пять лѣтъ.	მე მგონია იყოს ოცდა ხუთის წლისა.
Женатъ ли онъ?	ცოლიანია ეგე?
Нѣтъ, холостъ.	არა, უცოლოა.
Живы ли у него отецъ и мать?	ცოცხლები ჰყვანან დედ მამა?
Мать еще жива, но отецъ два года уже, какъ померъ.	დედა ცოცხალი ჰყავს, და მამა ორი წელიწადია, რაც მოჰკვდომია.
Есть ли у него братья и сестры?	ჰყავს მაგას ძმები და დები?
У него два брата, и сестра.	ჰყავს ორი ძმა და ერთი და.
За мужемъ ли его сестра?	გათხოვილია მაგისი და?
За мужемъ.	დიახ.
За кѣмъ?	ვისა ჰყავს?
За Господиномъ N.	უფლის ნ....

Разговоръ 40-й. — უ ბ ნ ო ბ ა 40.

Тогожъ содержанія. — მისვე აზრისა.

Кто этотъ господинъ?	ვინ არის ეს ბატონი?
Руской дворянинъ.	რუსეთის აზნაური.
Я принялъ его за Француза.	მე ეგ მეგონე ფრანცუზად.
Вы обманулись, ошиблись.	თქვენ მოსტყუებულ ხართ, შემცთარ ხართ.

Знакомы ли вы съ нимъ?
ნაცნობი ხართ თქვენ მაგასთან?

О, я его очень коротко знаю.
ჰო, მე მაგას ძალიან მოკლედ ზედ მიწყენით ვიცნობ.

Гдѣ онъ живетъ?
სად დგას ეგა?

Онъ живетъ въ домѣ N . . . .
ეგ დგას ნ . . . სახლში.

Я бы очень желалъ съ нимъ познакомиться.
მე ძალიან მსურს მაგისი გაცნობა.

Я вамъ доставлю къ тому случай.
მე თქვენ მოგცემთ მაგისს შემთხვევას.

Вы меня чрезвычайно обяжете.
თქვენ მე ძალიან დამავალებთ.

Когда угодно вамъ побывать у него въ мѣстѣ со мною?
როდის ინებებთ თქვენ წასვლას იმას სახლში ერთად ჩემთან?

Когда вамъ угодно.
როდესაც თქვენი ნება.

Такъ пойдемте къ нему завтра.
მაშ წავიდეთ იმასთან ხვალ.

Очень хорошо.
ძალიან კარგი.

Давно ли вы знаете Господина N...?
დიდი ხანია იცნობთ თქვენ ბატონს ნ . . . .?

Около трехъ лѣтъ.
სამი წელიწადი იქნება.

Я познакомился съ нимъ въ такомъ-то мѣстѣ.
მე გავიცანი ეგ ამა და ამ ადგილს.

Онъ очень статенъ.
ეგ კაი ტანადია.

Ни слишкомъ великъ, ни слишкомъ малъ.
არც მეტად დიდია, არც მეტად პატარაა.

Онъ очень хорошо одѣ-
ეგ ძალიან კარგად იცვამს ტან-
(*).

вается. | სჰმისს.

Можно сказать, что это прекрасный мущина.

შეიძლება ვსთქვათ, რომ ეგ არის მშვენიერი ვაჟი.

Разговоръ 41-й. | უ ბ ნ ო ბ ა 41.

О погодѣ.

დარისა ანუ ჰაროსისა თჳს.

Какова погода?

როგორი დარია?

Прекрасное время; погода хороша.

საუცხოვო დროა; კარგი დარია.

Ясная погода.

გაწმენდილი ჰაროსია.

Пасмурная погода.

მოღრუბლული ჰაროსია.

Сухая погода. Засуха.

ხმელი ჰაროსია, გჳალჳა.

Сырая погода.

ნოტიო ჰაროსია.

Худое время; дурная погода.

ცუდი დროა, ავი დარია.

Перемѣнчивая, непостоянная погода.

დაუწყნარებელი და დაუდგრომელი დარია..

Дождливо, дождь идетъ

წვმს, წვმა მოდის.

Начинаетъ дождь идти.
Дождь хочетъ идти.

წვმას აპირებს.

Сильный дождь идетъ.

ძლიერ წვმა მოდის.

Ливмя льетъ.

კოკისპირადასხამს.

Я думаю, что будетъ дождь.

მე მგონია, რომ წვმა იქნება.

Это только туча, которая скоро пройдетъ.

ეს მარტო ღრუბელია, რომელიც მალე გაივლის.

Думаете ли вы, что дождь будетъ долго идти, не перестанетъ?

გგონიათ თქვენ, რომ წვმამ ხანგრძელი გასწიოს, არ გადაიღოს?

Не думаю, чтобъ онъ сего дня перестаалъ.	არა მგონია, რომ დღეს გარდა-ილოს.
Скроемся куда нибудь.	შევეფარნეთ სადმე.
Подождемъ здѣсь, пока дождь пройдетъ.	შევიცადოთ აქა ხანამ წვიმა გარდაივლიდეს.
Мы промокли довольно.	ჩვენ კარგა დავსველდით.
Меня добрало до костей.	მე ძვლებამდინ ჩამაწვდა.
Сухой нитки на насъ нѣтъ.	მშრალი ძაფიც აღარ დარჩა ჩვენზედ.
Дождь (смочилъ) прибилъ пыль.	მტვერიც დამყუენა, დასველა.
Грязно стало.	ტალახი შეიქნა, ატალახდა.

Разговоръ 42-й. — უ ბ ნ ო ბ ა 42.

Тогожъ содержанія. — მისვე ჰაზრისა.

Жарко; весьма жарко.	ცხელა; ძალიან ცხელა.
Чрезвычайно жарко.	გარდამატებულად ცხელა.
Молнія сверкаетъ, сверкнула.	ელავს, იელვა.
Громъ гремитъ, трещитъ.	ქუხს, ხვექს.
Сильная гроза.	ძლიერი ელჭექი.
Гроза миновалась.	ელჭექმა გარდიარა.
Градъ идетъ.	სეტყუა მოდის.
Сильный градъ идетъ.	ძლიერი სეტყუა.
Небо начинаетъ прочищаться, проясниваетъ.	ცა აპირებს მოწმენდას, გამოდარებას.
Погода разгуливается.	ტაროსი გარდაიდარის.

Тучи расходятся.	ღრუბლები იფანტება.
Солнце проглядываетъ,	მზე გამოდის, ჩნდება.
Я вижу радугу.	მე ვხედავ ცის სარტყელს.
Это знакъ хорошей погоды.	ეს ნიშანია კარგის დარისა.
Солнце заходитъ, садится.	მზე ჩადის, ეფარება.
Уже закатилось оно.	კიდეც ჩავიდა.
Уже мѣсяцъ всходитъ.	მთვარე კიდეც ამოდის.
Мѣсяцъ свѣтитъ.	მთვარე ანათებს.
Прекрасное мѣсячное сіяніе.	მშვენიერი მთვარის სინათლეა.
Уже ночь, уже темно.	კიდევ ღამდება, კიდევ დაბნელდა.
Роса падаетъ.	ცვარი ცვივა.
Разговоръ 43 й.	**ყ ბ ნ ო ბ ა 43.**
Тогожъ содержанія.	მისვე აზრისა.
Морозитъ, мерзнетъ.	ჰსჭრავს, ჰყინავს.
Стоновится холодно.	სიცივეს იჭერს.
Очень холодно отановится.	ძალიან სიცივეს იჭერს.
Холодно ли?	ცივა?
Никогда еще небывало такъ холодно.	ჯერ არ ყოფილა ასეთი სი-ცივე.
Нынѣшнюю ночь очень холодно будетъ.	ამაღამ ძალიან ეცივება.
Мнѣ кажется слабо морозитъ.	მე მგონია, ცოტა ჰყინდებს.

Рѣка стала, замерзла.	წყალი დადგა, გაყინა.
Я озябъ; мнѣ холодно.	მე შემცივდა; მცივა.
У меня ноги озябли.	მე ფეხებზედ შემცივდა.
Пальцы мои отъ холоду окостенѣли.	თითები სიცივით გამიშეშდა.
Снѣгъ идетъ, снѣжно.	თოვლი მოდის, თოვს.
Сильный снѣгъ идетъ.	ძალიანი თოვლი მოდის.
На дворѣ очень холодно; стала сильная стужа.	გარეთ ძალიან ცივა; ძლიერი ყინვა დაიჭირა.
Вѣтренно.	ქარია.
Вѣтеръ поднялся.	ქარი ადგა.
Слышете ли, какъ онъ свищетъ.	გესმისთ, როგორ გრიალებს.
Вѣтеръ перемѣнился.	ქარი გამოიცვალა.
Я не люблю выходить въ вѣтренную погоду.	მე არ ვეწყობი გასვლას ქარიანს დროში.
Весьма нездоровая погода.	ძლიერ მაწყინარი დროსია.
Густый туманъ.	სქელი ნისლია.
Солнце стало разбивать его.	მზემ დაუწყო დამტვრევა, დაფანტვა.
Онъ падаетъ мелкимъ дождемъ.	ის ცვივა წვრილ წვიმად.
Сего дня будетъ отмѣнная, прекрасная погода.	დღეს იქნება საუცხოო, მშვენიერი დრო.

Разговоръ 44-й. | უბნობა 44.

О прогулкѣ. | სეირნობისა თვის.

Какой прекрасной день.	როგორი მშვენიერი დღეა.

Пройдемтесь; пойдемте, прогуляемся.	გავიაროთ, წავიდეთ, გავისე-ირნოთ.
Согласныль вы?	თქვენ ხომ თანა ხმა-ხართ?
Съ великимъ удовольствіемъ.	დიდის კმაყოფილებით.
Возмите же шляпу и перчатки.	მაშ აიღეთ ქუდი და ხელჯა-გები.
Не велѣшь ли заложить карету?	არ გინდათ შეკაზმევინოთ კა-რეტა?
Коляску?	კოლასკა?
Дрожки?	დროშკი?
Или осѣдлать лошадей?	ან შეაკაზმევინოთ ცხენები?
Не нужно, ненадобно.	არ არის საჭირო, არ გვინდა.
Мы можемъ идти пѣшкомъ.	ჩვენ შეგვიძლიან წასვლა ქვე-ითად.
Такъ возмите палочку.	მაშ აიღეთ პატარა ჯოხი.
Кудажъ хотите вы идти?	სად ხართ გნებავთ წასვლა?
Въ садъ, или на площадь.	ბაღში, ან მოედანზედ.
Пойдемте лучше за городъ, или за реку черезъ мостъ.	უფრო სჯობს, წავიდეთ გარე-თუბანს, ან წყალს გაღმა, ხიდზედ.
Поднимемся на ту гору.	ავიდეთ იმ გორაზედ.
Тамъ воздухъ гораздо чище, свѣжѣе.	იქ ჰაერი უფრო გაწმენდილია, უფრო ახალია.
Это правда.	ეგ მართალია.
Такъ свернемте же на эту ровнину.	მაშ დავუხვიდეთ ამ ვაკისა-კენ.

Разговоръ 45-й.

Тогожъ содержанія.

Не спѣшите, неидите такъ скоро.

Я не могу за вами поспѣть.

Не хотите ли вы отдохнуть здѣсь на этой дерновой скамейкѣ?

Можете ли вы взойти на этотъ холмъ?

Мы будемъ имѣть оттуда прекрасный видъ.

Мнѣ кажется, вы ошибаетесь.

Эта гора, а не холмъ.

Она весьма крута, утесиста.

Вотъ не такъ крутая маленькая тропинка.

Вотъ мы уже достигли и до вершины.

Подите здѣсь.

Посмотри на право, этотъ пространный лѣсъ

На лѣво зеленыя луга.

Прекрасные сады.

И поля покрытыя жатвами.

ყბნობა 45.

მისვე ჰაზრისა.

ნუ მიეშურებით, ნუ მისვალთ ეგრე ჩქარა.

მე არ შემიძლიან თქვენთან მოყოლა.

არ გენებებათ დასვენება აქ ამ ბელტის დასაჯდომელზედ?

შეგიძლიანთ თქვენ ამოსვლა ამ ბურზედ?

ჩვენ გვექმნება აქედამ შვენიერი დასახედავი.

მე მგონია თქვენ შემცთარნი ხართ.

ეს მთა არის, და არა ბური.

ეგ ძალიან აღმართიანია, კლდიანია.

აი ასე აღმართიანი არ არის პატარა ბილიკი.

აი ჩვენ კიდეც ამოვედით წვერზედ.

მოდი აქ.

შეხედე მარჯვნივ, ეს ვრცელი ტყე.

მარცხნივ მწვანე მინდვრები.

მშვენიერი ბაღები.

და ველები ყანებით დაფარული.

Видишь ли тамъ вдали ручей и водопадъ чрезъ каменную гору?

ჰხედავ იქ შორს რუსა და წყალსა რომ ჩამოჰქრიალებს კლდეზედ.

Вижу; да вотъ еще и большое озеро.

ვხედავ; და აგერ კიდევ დიდი ტბაცა.

Разговоръ 46 й.

უ ბ ნ ო ბ ა 46.

Тогожъ содержанія.

მისვე აზრისა.

Теперь должно думать, какъ бы дойти домой.

ახლა უნდა ვიფიქროთ, რომ შინ-ნაშვიდ მივიდეთ.

Я увѣряю, что вы довольны сегодняшнею нашею прогулкою.

მე დაჯერებული ვარ, რომ თქვენ კმა ყოფილნი ხართ დღევანდელის ჩვენის გასეირნებითა.

Какъ нельзя больше.

ასე რომ მეტი აღარ იქნება.

Я покорнѣйше васъ благодарю, что вы доставили мнѣ это удовольствіе.

მე უმორჩილესად გმადლობთ, რომ თქვენ მომეცით ეს კმაყოფილება.

Но одного только жаль, что я очень усталъ; а то хотѣлось бы мнѣ зайтить въ садъ.

მაგრამ ეს ერთიღა მენანება, რომ ძალიან დავიღალე; თორემ მინდოდა გავლა ბაღში.

Такъ вы охотники прогуливаться въ саду?

მაშ თქვენ ეწყობით ბაღში სეირნობს?

Это первое мое удовольствіе.

ეს არის ჩემი პირველი კმაყოფილება.

Но теперь уже поздно.

მაგრამ ახლაკი გვიან არის.

Отложите это до другаго раза.

დავაგდოთ ეგე სხვას დროისა თვის.

Такъ и быть; я согласенъ.	ეგრე იყოს; მე თანახმა ვარ.
Разговоръ 47-й.	**უბნობა 47.**
О садѣ.	ბაღისა თჳს.
Прогуляемся по саду, въ садѣ.	წავიდეთ, ვისეირნოთ ბაღში.
Очень хорошо.	დიაღ კარგი იქნება.
Да въ какой же садъ пойдемъ?	აბა რომელს ბაღში წავიდეთ?
Пойдемъ въ загородный садъ.	წავიდეთ გარეთუბნის ბაღში.
Впустятъ ли насъ туда?	შეგვიშვებენ ჩვენ იქ?
Впустятъ; садовникъ мнѣ знакомый; и добрый человѣкъ.	შეგვიშვებენ; მებაღე ჩემი მცნობია, და კაი კაცია.
Вотъ и онъ идетъ съ грабьями.	აგერ ისიც მოდის ფოცხითა.
Здорово братъ.	გაგიმარჯოს ძმაო.
Сдѣлай намъ одолженіе.	ერთი საქმე დაგვავალე.
Что вамъ угодно?	რა გებრძანებათ?
Намъ хочется хорошаго букетца.	ჩვენ გვინდა კარგი თაიგული.
Набери мнѣ лучшихъ цвѣтовъ въ саду.	დამიკრიფე საუკეთესო ყვავილები ბაღში.
Вотъ прекрасная роза.	აი ლამაზი ვარდი.
И эта нерасцвѣтшив-	და ესე აგერ [illegible] ვა-

шаяся еще почка.	კოკრია.
Эти бахатцы очень идутъ съ гвоздичками и фіалками.	ეს მამულნი დიდად მოუხდება მიხაკს და იას.
Мы прибавимъ къ тому еще жесминъ и нарциссы.	ჩვენ დავუმატოთ მაგას კიდევ იასამანი და ნარგიზი.
Этотъ букетъ будетъ очень великъ.	ეს თაიგული ძალიან დიდი მოვიდა.
Нѣтъ, мы прибавимъ еще кругомъ васильки.	არა ჩვენ მოუმატოთ კიდევ გარშემო რეჰანი.
Тогда будетъ весьма красиво.	მაშინ ძლიერ ლამაზი იქნება.
Эта крытая аллея прекрасна.	ეს წამოფარებული ხეივანი მშვენიერია.
Не хотите ли вы въ ней прогуливаться?	არ გნებავთ მაგაში გასეირნება?
Очень хорошо.	დიდად კარგი.

Разговоръ 48-й. — უ ბ ნ ო ბ ა 48.

Тогожъ содержанія. — მისვე აზრისა.

Совсѣмъ ли созрѣли (поспѣли) плоды?	სრულიად დამწიფებულა მოწეულა ხილები?
Какъ называете вы этотъ овощь?	რას ეძახით თქვენ ამ ხილსა?
Какая прекрасная зелень!	როგორი ლამაზი მწვანეა?
У васъ много плодовитыхъ деревъ.	თქვენში ბევრი ყოფილა ნაყოფიერი ხე ხილი.

Не хотите ли посмотрѣть оранжерею?	არ გნებავსთ ნახოთ ორანჟერია.
Пройдемтесь по этой аллеѣ.	გავიაროთ ამ ხეივანში.
Какъ эти деревья хорошо посажены.	ეს ხეები როგორ კარგათ არის ჩარიგებული.
Они слишкомъ густы.	მეტად ხშირათ არიან.
На этихъ деревьяхъ множество плодовъ.	ამ ხეებს მეტად ბევრი ხილი ასხია.
Яблоковъ.	ვაშლები.
Грушъ.	მსხალი.
Вишенъ.	ალუბალი,
Сливъ.	ქლიავი,
Абрикосовъ.	ჭერამი.
Персиковъ.	ატამი.
Вотъ славный виноградъ.	აი უცხო ყურძენი.
Мнѣ бы хотѣлось сорвать эти гранаты.	მე მინდა მომეწყვიტა ის ბროწეულები.
Что вы посѣяли на этихъ грядахъ?	რა დაგითესიათ ამ კვლებში?
Дыни и огурцы.	ნესვი და კიტრი.
Нѣтъ ли у васъ (тутовыхъ) шелковичныхъ деревъ?	ხომ არ გაქვსთ თუთის ხე?
Мы теперь только ихъ заводимъ.	ჩვენ ახლა ვაჩენთ იმათ.
А орѣшинъ?	ნიგვზის ხეები?
Они большіе есть на	ისინი დიდრონები გვიდგას

томъ краю. | იქით ნაპირს.

Разговоръ 49-й. | უბნობა 49.

О веснѣ. | გაზაფხულისა თვის.

Весна есть пріятнѣйшее годовое время. | გაზაფხული არის უმშვენიერესი ჟამი წელიწდისა.

Откройте окно для воздуха, чтобъ онъ свободно могъ дѣйствовать. | გააღეთ ფანჯარა ჰაერისათვის, რომ თავის უფლად იმუშაოს.

Нынѣшній воздухъ такъ чистъ и тепелъ. | ახლანდელი ჰაერი ასეთი წმინდა და თბილია რომ.

Безоблачное небо; на небѣ нѣтъ облаковъ. | უღრუბლო ცა არის; ცაზედ არ არის ღრუბელი.

Солнцѣ начинаетъ согрѣвать землю благотворительными своими лучами. | მზემაც დაიწყო ქვეყნის გათბობა თავისის მადლიანის შუქებითა.

Не лучшели намъ выдтить на солнышкѣ? | არა სჯობს რომ გავიდეთ მზის თუალზედ?

Уже трава выходитъ. | ბალახიც ამოდის.

Деревья одѣваются прекрасною своею зеленью. | ხეებიც იმოსებიან თავისის შვენიერის სიმწვანითა.

Что такое я вижу въ этой густой зелени? | რას ვხედავ ამ ხშირს მწვანეში?

А! это фіалка. | აი ეს იაა.

Это первый весенный цвѣтокъ. | ეს პირველი გაზაფხულის ყუავილია.

Чувствуете ли вы пріятный ея запахъ? | ჰგრძნობთ თქვენ ამისს სასიამოვნოს სუნსა?

Скоро будутъ у насъ и нарциссы. — მალე შემოვა ჩვენში ნარგიზიც.

Они уже въ почкахъ. — ესეც კოკრებად არის.

Вотъ у этого чашечка скоро раскроется. — აი ამისი ყვავილი მალე გაიშლება.

Разговоръ 50-й. — უ ბ ნ ო ბ ა 50.

Тогожъ содержанія. — მისვე ჰაზრისა.

Какъ мы щастливы, что живемъ теперь въ деревнѣ. — როგორ ბედნიერნი ვართ, რომ ვცხოვრობთ ახლა სოფელში.

Въ деревнѣ гораздо удобнѣе примѣчать развитіе природы. — სოფელში უფრო ადვილად დანახვა ბუნების გაშლისა.

Тогда какъ въ городѣ видна только одна грязь. — მაშინ როდესაც ქალაქში სჩანს მარტო ტალახი.

И даже снѣгъ. — დათოვლიცა.

Всѣ оживаетъ около насъ. — ყოველივე სცოცხლდება ჩვენს გარეშემო.

Маленькія птички (пташки) начинаютъ также чирикать въ лѣсу. — წვრილი ფრინველებიცა წიწკილობენ ჭრიალებს ტყეში.

Они радуются видя возобновленіе всей природы. — იმათ უხარიანთ, რომ ხედვენ ყოვლის ბუნების განახლებას.

Теперь-то хлѣбопашецъ вспахиваетъ землю сохою. — ახლა, ყანის მხვნელიც ხნავს მიწას გუთნითა.

Онъ сѣетъ въ ожиданіи богатой жатвы. — ის სთესავს მოლოდინს სამკალის მოსავლისა.

И по истинѣ должно, чтобъ она наградила его за всѣ его труды.

და ჭეშმარიტებითაც რიგია, რომ იმან მისცეს ყოველის შრომის მაგიერი.

А! вотъ пастухъ выгоняющій въ поле стадо.

აგერ მწყემსიც ერეკება მინდორში საქონელს.

Я думаю, что малинькіе барашки рады ѣсть нѣжную и цвѣтущую траву:

მე მგონია, წვრილს ბატკნებს უხარიათ ჭამა ჩვილისა და ყვავილიანის ბალახისა:

Бѣдной скотинѣ, бывшей въ запертни всю зиму, должно быть это весьма пріятно.

საცოდავის პირუტყვსა თვის, რომელიც იყო დამწყვდეული მთელს ზამთარს: ეს უნდა იყოს სასიამოვნო.

Разговоръ 51-й.

უბნობა 51.

Тогожъ содержанія.

მისვე ჰაზრისა.

Не пойдетели вы въ сіе воскресеніе гулять?

ხომ არ წამოხვალთ თქვენ ამ კვირია შესაქცევად?

Не знаю.

არ ვიცი.

Я пойду сего дни на островъ.

მე წავალ დღეს ორთაჭალას (კუნძულში)

Не угодноли вамъ сдѣлать мнѣ компанію?

ხომ არ ინებებთ, კამპანია გამიკეთოთ?

Отъ всего моего сердца.

ყოვლის ჩემის გულით.

Пѣшкомъ ли вы туда пойдете, или водою?

ქვეითი წაბრძანდებით იქა, თუ წახვალთ წყლითა?

Какъ вамъ угодно.

როგორც გენებებათ.

Я поѣду туда на суднѣ.

მე წავალ იქ ნავით.

Пойдемте же, отыщемъ его.	მაშ წავიდეთ, მოვძებნოთ იგი.
Къ этому берегу непристанетъ судно.	ამ ნაპირს ვერ მოუდგება ნავი,
Вотъ оно подъѣзжаетъ къ намъ.	აგერ იგიც მოდის ჩვენკენ.
Взойдемъ на него.	ჩავსხდეთ,
Ахъ! какое множество народа набралось.	ოჰ! რა ბევრი ხალხი მოგროვდა.
Не велите всѣхъ пускать.	ნუ შემოაშვებინებთ სულ ყველას.
Чтобъ безопасно переправиться.	რომ უშიშრად გავიდეთ.
Велите гребцу отваливать.	უბრძანეთ მენავეს გასწიოს.
Прикажите грести веслами.	უთხარით ნიჩბები მოუსვან.
Небойтесь; держитесь по крѣпче.	ნუ გეშინიანთ, დადექით მაგრა.
Вотъ уже и переѣхали.	აი კიდეც გავედით.

Разговоръ 52-й. — უ ბ ნ ო ბ ა 52.

Тогожъ содержанія. — მისვე ჰაზრისა.

Поднимается вѣтеръ.	ამოდის ქარი.
Небо темнѣетъ; тучи находятъ.	ცა ბნელდება, ღრუბლები გროვდებიან.
Будетъ дождь.	წვიმა მოვა.
Онъ уже идетъ, но самый мѣлкій.	კიდეც მოდის, მაგრამ ძალიან წვრილადა.

Онъ благопріятенъ растеніямъ.

ის კარგი მარგებელია მცენარეთა.

Вотъ онъ уже и прошелъ.

აი კიდეც გარდიდა.

Какой пріятный запахъ распространился по воздуху.

როგორი სასიამოვნო სუნი გაიშალა ჰაერზედ.

Примѣчаетели вы эту радугу?

ხედავთ თქვენ ამ ცისარტყელას?

Вижу. — ихъ даже двѣ.

ვხედავ. — ორიც არის და.

Какіе яркіе и прекрасные въ нихъ цвѣты.

როგორი კამკამიერი და მშვენიერი ფერებია იმათში.

Этотъ дождичекъ прохладилъ погоду.

ამ წვიმამ გააგრილა ტაროსი.

Вотъ уже роса падаетъ.

აი ცვარიც ცვივა.

Роса очень сильна.

ცვარი დიდათ ძლიერია.

По этому мы можемъ ожидать краснаго дня.

მაშ ჩვენ შეგვიძლიან, რომ მოველოდეთ დარიანს დღესა.

Я этого желаю, по тому что весна у насъ очень коротка.

მე ეგ მსურის, ამისთვის რომ გაზაფხული ჩვენში დიდად მოკლეა.

По сему самому и должно ею пользоваться.

თვით ამის გამო კიდეც გვმართებს, რომ იმითი ვისარგებლოთ.

Однакожъ вечера еще довольно холодны.

მაგრამ საღამოებზედ კიდევ კარგა ცივა.

Чтобъ не простудиться, надобно закрыть окно.

არ შევსცივდეთ კი, მოვხუროთ ფანჯარა.

Вы небезпокойтесь; закроютъ.	თქვენ ნუ გაირჯებით; მიხურევენ.
Разговоръ 53-й.	**უბნობა. 53.**
О лѣтѣ.	ზაფხულისა თჳს.
Какъ сего дня жарко.	როგორი ცხელა დღეს.
Чрезвычайный, несносный жаръ.	გარდამეტებული, მოუთმენელი სიცხეა.
Между тѣмъ прекрасный день.	მაგასობაში მშვენიერი დღეა.
Это правда, но воздухъ очень тяжелъ.	ეგ მართალია, მაგრამ ჰაერი დიდად მძიმეა.
Мнѣ кажется, что вскорѣ будетъ дождь.	მე მგონია, რომ მალე მოვიდეს წჳმა.
Можетъ быть и гроза.	იქნება იყოს ქუხილიც (ელვით).
Я бы этого нежелалъ.	ეგ კი მე არ მინდა.
Развѣ вы ее боитесь?	განა თქვენ იმისი გეშინიანთ?
Очень боюсь.	დიდად მეშინიან.
Это не простительно.	ეგ არ არის შესანდობელი.
Гроза весьма полезна; она прочищаетъ воздухъ.	ქუხილი დიდად სასარგებლოა; ის გასწმენდს ჰაერსა.
Мнѣ кажется, я слышу уже громъ.	თითქოს, რომ კიდეც მესმოდეს ჭექა.
Молнія сверкаетъ.	ელავს.
Это идетъ стороною.	ეგ მიდის იქითკენ.
Какая на лугу высокая трава.	როგორი მაღალი ბალახია მინდორზედა.
Я думаю, что ее ско-	მე მგონია, რომ მალე გასთი-

ро скосятъ.

ბენ იმას.

Тогда-то будетъ прiятный запахъ.

კიდეც მაშინ იქნება სასიამოვნო სუნნელება.

Я надѣюсь, что нынѣшнiй годъ будетъ хорошiй сѣнокосъ.

მე იმედი მაქვს, რომ წელს იყოს კაი სთიბი.

Разговоръ 54-й.

უბნობა 54.

Тогожъ содержанiя.

მისვე აზრისა.

Отъ сильнаго жару я весь въ поту; совершенно вспотѣлъ; весь мокръ.

მძიმის სიცხისაგან მე მთლად ოფლში ვარ; სრულებით გავოფლიანდი; სულ დასველდი.

Надобно искать тѣни, укрываться въ тѣни.

უნდა მოვეძებნოთ ჩრდილი, მოვეფარნეთ ჩრდილში.

Сего дня чрезвычайно знойно, жарко, палитъ.

დღეს გარდამატებული პაპანებაა, ცხელა, სწვავს.

Я думаю, что когда дневный жаръ поутихнетъ, то будетъ самая прекрасная погода.

მე მგონია, რომ დღის სიცხე როცა დასცხრება, მაშინ იქნება ძალიან საუცხოვო ტაროსი.

Вечеръ будетъ прекрасный.

საღამო იქნება საუცხოვო.

Лѣтомъ это лучшая пора.

ზაფხულით ეგ უკეთესი დროა.

Лѣтнiе вечера самое наиприятнѣйшее время.

ზაფხულის საღამოები ძრიელ სასიამოვნო ჟამია.

Разслабѣвъ отъ дневнаго зноя, кажется оживаетъ въ свѣжеспи

დღის პაპანებისაგან დასუსტებული თითქოს გაცოცხლდება საღამოს ახალს ჰაერში.

вечера.

Это правда; но и утреннее время лѣтомъ очень пріятно, особливо кто привычень вставать рано.

ეგ მართალია; მაგრამ დილის დროც ზაფხულით დილათ სასიამოვნოა, მეტადრე ვინც დაჩვეულია ადრე ადგომას.

Тогда воздухъ бываетъ чище и свѣжѣе, послѣ ночнаго прохлажденія.

მაშინ ჰაერი იქმნება განწმენდილი ⁊ ახალი, ღამით გაგრილების უკან.

Пѣніе же птицъ придаетъ еще большую пріятность.

⁊ მფრინველების გალობა მისცემს უფრო დიდს სიამოვნეს.

Однакожъ я не могу рано вставать, для того что ночи малы, а днемъ спать вредно.

მაგრამ მე არ შემიძლია ადრე ადგომა, ამიტომ რომე ღამეები ჰატარაა ⁊ დღისით ძილი მაწყინარია.

Много спать конечно вредно;

ბევრი ძილი დიად მაწყინარია.

Но отдыхать немножко послѣ обѣда ничего.

მაგრამ ცოტა შესვენება სადილს უკან არავერია.

Я самъ отдыхаю послѣ обѣда съ часъ, но за то поутру встаю рано.

მე თვითონ დავიძინებ ხოლმე ნასადილევს ერთის საათის ოდენს, მაგრამ იმისს მაგიერად დილით ადრე ავდგები ხოლმე.

Разговоръ 55-й.

უ ბ ნ ო ბ ა 55.

Тогожъ содержанія.

მისვე ჰაზრისა.

Посмотрите какъ великолѣпно солнцѣ садится.

შეხედეთ როგორ დიდად შვენიერად ჩადის მზე.

Какія яркія отражаетъ оно лучи.	როგორ კამკამიერს შუქებს ისვრის.
Они помрачаютъ глаза.	ისინი თუალებს უბნელებენ.
Посмотрите, какимъ розовымъ цвѣтомъ покрыто небо.	შეხედეთ, როგორითა ვარდის ფერად დაფარულა მთელი ცა.
Какое зрѣлище можетъ быть пріятнѣе сего?	რა სანახავი შეედრება ამას საამოვნით?
Что я вижу съ этой стороны?	რას ვხედავ ამ მხარეს?
Не огонь ли это!	ცეცხლი ხომ არ არის ეს?
Нѣтъ, это мѣсяцъ.	არა, ეგ მთუარეა.
Какъ онъ прекрасенъ и свѣтелъ.	როგორი შუენიერი და ნათლიანია.
Серебристый свѣтъ его пріятенъ.	იმისი ცეცხლის ფერი ნათელი სამოვნოა.
Уже давно ненаслаждался я такимъ вечеромъ.	დიდი ხანიც არის, რომ არ დავმტკბარვარ ამისთანა საღამოთი.
Какая тишина становится въ воздухѣ.	როგორი მყუდროვდება ჰაერი.
Всякій покидаетъ теперь свою работу.	ყველა კაცი დაანებებს ახლა თავის მუშაობას.
Птички кончили нѣжное свое пѣніе.	ფრინველებმაც დაასრულეს თავიანთი ნაზი გალობა.
Лишь только слышно пѣніе соловья.	მარტო ისმის გალობა ბულბულისა.
Но который теперь часъ.	მაგრამ რომელი საათია ეხლა?
Девять часовъ.	ცხრა საათია.

А какъ еще свѣтло!	ა როგორ ნათელა კიდევ.
По тому что у насъ теперь самые долгайшіе дни.	იმისთვის რომ ჩვენში ახლა არის თვით უგრძელესი დღეები.

Разговоръ 56-й. — უბნობა 56.

Объ осени. — შემოდგომისათვის.

Вотъ уже и осень настала.	აი შემოდგომაც დადგა.
Вы, кажется, этому нерады?	მგონია, თქვენ ეს არ გიხაროდესთ.
Точно, это нелюбимая для меня пора.	მართალია, ჩემთვის ეს არ არის საყვარელი დრო.
Однакоже она нынѣшній годъ весьма пріятна.	მაგრამ კი წლეულ ეს ძალიან სასიამოვნოა.
Правда, погода сухая и ясная.	მართალია, ხმელი და მოწმენდილი ჰაერია.
Однакожъ часто бываетъ вѣтренно.	მაგრამ ხშირად არის ქარიცა.
Вѣтеръ все лучше дождя.	ისევ ქარი ხჯობს წვიმასა.
Посмотрите какъ лѣса оголяются?	შეხედეთ, როგორი შიშვლდება ტყეები.
Какъ желты верхушки этихъ деревъ.	როგორ ყვითელია ამ ხეების კენწეროები.
А тамъ далѣе, какъ отмѣнно красивы.	და იმას იქით კი, როგორ ჩინებულად შვენიერებია.
Самыя поля потеряли свой веселый видъ.	თვითონ მინდვრებმაც დაჰკარგეს თავისი მხიარული სახე

Дни уменьшаются и вечера становятся долги.	დღეები ჰკურავლდება და ღამეები გრძელდება.
Вѣтеръ свиститъ.	ქარი გრიალობს.
Всякой радъ теперь сидѣть въ тѣплой комнатѣ.	ყოველას იამება ახლა ჯდომა თბილს ოთახში.
Всѣ собираются къ камину.	ყოველნი გროვდებიან ბუხრისკენ.

Разговоръ 57-й. — უ ბ ნ ო ბ ა 57.

Тогожъ содержанія. — მისვე ჰაზრისა.

Многоли у васъ нынѣшній годъ плодовъ?	რა ერთი გექნებათ წლეულ მოსავალი?
Довольно; а особливо яблоковъ и грушъ.	საკმაოდ; და მეტადრე ვაშლი და მსხალი.
Что эти люди тамъ дѣлаютъ?	ეს კაცნი აქ რას აკეთებენ?
Складываютъ въ скирды хлѣбъ, которой не успѣли смолотить.	პურის ბრ ჯასა სდგმენ, რომელისაც გალეწვა ვერ დაასწრეს.
По моему замѣчанію, жатва была очень изобильна.	ჩემის დანახვით, სამკალი ყოფილა ძალიან ბარაქიანი.
Да, весьма хороша, знатная.	დიახ, ძალიან კარგი, ჩინებული.
Засѣяны ли ужъ поля?	დათესილიც ხომ არის მინდვრები?
Ужъ двѣ недѣли, какъ ихъ засѣяли.	ორი კვირა კიდეც იქნება, რაც დათესეს ისინი.

Какой у васъ винный урожай?	როგორია თქუენში ღჳნის მოსავალი?
Не очень хорошъ, посредственень.	ვერ არის მალიან კარგი, საშუალოა.
Отъ чего?	რატომ?
Отъ того, что сперва отчасти побило градомъ, а потомъ продолжительные осенніе дожди не дали винограду совсѣмъ созрѣть.	მისთჳს რომე, პირველად ზოგან ადგილ დასეტყუა და შემდგომ დაჟინებულმა შემოდგომის წჳმამ არ დააცალეს ყურძენს სრულიად დამწიფება.
Такъ у васъ не можетъ настоять хорошаго вина.	მაშ თქუენში ვერ დაიდგმება კაი ღჳნო.
Конечно; нѣтъ надѣжды.	დიახ; არ არის იმედი.
А на вашей сторонѣ, каковъ винный урожай?	თქუენს მხარეზედ როგორღა არის ღჳნის მოსავალი?
Тамъ слава Богу, не было ни граду ни продолжительныхъ дождѣй.	იქა, მადლობა ღმერთსა, არც ყოფილა სეტყუა, არც დაჟინებული წჳმა.
По этому у васъ будетъ вино изобильно и хорошо?	მაშ თქუენში იქნება ღჳნო მრავალი და კარგი?
Въ вашемъ виноградномъ саду совсѣмъ ли собрали виноградъ?	თქუენს ვენახში სულ სრულიად დაჰკრიფეთ ყურძენი?
Совсѣмъ; но еще давятъ его въ давильнѣ.	სრულებით; მაგრამ ჯერ ისევ წურვენ საწნახელში.

К.

Разговоръ 58-й.	უბნობა 58.
О зимѣ	ზამთრისა თვს.
Сего дня весьма холодно.	დღეს დიდად ცივა.
Нынѣшнюю ноч выпало много снѣгу.	წუხანდელს ღამეს ბევრი თოვლი მოსულა.
А теперь морозитъ, мерзнетъ.	და ეხლაკი ჰყინავს.
Тѣмъ лучше.	უფრო კარგი.
Для меня стужа лучше оттепели.	ჩემთვს ყინვა სჯობს გამოდარებას.
Стужа гораздо здоровѣе.	ყინვა უფრო მარგებელია (სიმრთელისა).
Но для чегожъ вы здѣсь не топите, неприказываете топить.	მაგრამ რატომ თქვენ აქ ცეცხლს არ ანთებთ, არ აანთებინებთ.
Я совсѣмъ измерзъ; я дрожу отъ холоду.	მე გავიყინე; მე ვკანკალებ სიცივისაგან.
Тотчасъ затопятъ.	ემ წამსვე აანთებენ (ცეცხლს).
Теперь огонь весьма пріятенъ.	ეხლა ცეცხლი ძალიან სასიამოვნოა.
Отъ чего это, дымъ выходитъ изъ камина?	რისაგან არის, რომ კვამლი გამოდის ბუხრიდამ?
Незакрыта ли труба, или крыша?	დაუხურავი ხომ არ არის ბუხრის ბანი, ან [illegible]?
Или можетъ быть дрова сырыя.	ან იქნება შეშა ნედლია.
Нѣтъ: этоотътого, что	არა, ეგ ამისგან არის, რომ

вѣтеръ надуваетъ въ трубу. — ქარი ჩამოქრის ბუხრის ბანში.

Дрова уже разгорѣлись; теперь уже не будетъ выходить дыму. — შეშა კიდეც აენთო; ახლა კვ-აღარ გამოვა კომლი.

Я погрѣюсь у камина. — მე გავთბები ბუხართან.

Однакожъ не подходите такъ близко. — მაგრამ ნუ მიხვალთ აგრე ახლო.

Нехорошо привыкать грѣться; — არ ვარგა დაჩვევა გათბობისა.

Потому что послѣ скоро можно простудиться. — ამისთვის რომ მასუკან მალე შეი-ძლება გაცივებაცა.

Я простуды не боюсь; но угараю часто отъ угольевъ. — მე გაცივებისა არ მეშინიან; მაგრამ ნახშირის სუნი ხშირად თა-ვს მატკენს ხოლმე.

По чему же вы не топите дровами? — ჰე რატომ შეშას არ ანთებთ ხო-ლმე?

Нѣсколько дней дровъ не достаю. — რამდენიმე დღეა შეშას ვერ ვშოულობ.

Да: не привозятъ по причинѣ большихъ снѣговъ. — დიახ: აღარ მოაქვსთ დიდი თო-ვლის მიზეზით.

А я не догадался заранѣе запастись. — ჰე მეც ვერ მოვიფიქრე ადრევვე თადარიგის დაჭერა.

Разговоръ 59 й. — ყ ბ ნ ო ბ ა 59.

Тогожъ содержанія. — მისვე აზრისა.

Ходите ли вы зимою пѣшкомъ? — ხომ დასდიხართ თქვენ ზამთ-რით ქვეითად?

Хожу въ хорошую по- — დავდივარ კაი დარ მიწოლისაც

погоду, когда не холодно и не грязно.	არა ცივა და ტალახი არ არის.
Да теперь почти всегда бываетъ холодно.	და ესლა თითქმის ნიადაგ არის სიცივე.
Это только по утрамъ; а послѣ полудня бываетъ довольно тепло.	ეგ მარტო დილით; და შუადღის უკან ვარგა თბილა.
Однакожъ послѣ полудня бываетъ и грязно.	მაგრამ შუადღის უკან ტალახიც იქნება ხოლმე.
Потому что въ улицахъ замерзшій снѣгъ таетъ отъ теплоты.	ამისთვის რომ ქუჩებში გაყინული თოვლი დნება სითბოსგან.
Только по узскимъ улицамъ остался снѣгъ; а впрочемъ вездѣ онъ сошелъ.	მარტო ვიწროს ქუჩებში დარჩა თოვლი; თვარა სხვაგანკი ყველგან ადნა.
Теперь настала оттепель, и ежели она продолжится; то уже совсѣмъ снѣгъ сойдетъ.	ესლა სითბოც დაიჭირა; და თუ ასე გაგრძელდება, მაშინ სრულად აიღებს თოვლსა.
И тогда будетъ вездѣ сухо и по полудни.	და მაშინ იქნება ყველგან მშრალი შუა დღის უკანაც.
Впрочемъ говорятъ, кто ходитъ зимою пѣшкомъ очень здорово.	სხვაფერივ იტყვიან, რომ ზამთარში ქვეითად სიარული დიდად მარგებელია.
Когда я хожу пѣшкомъ, то я нечувствую холода; а когда ѣду верхомъ, то напротивъ крайне о-	როდესაც მე დავდივარ ქვეითად, მაშინ ვერ შევიტყობ სიცივესა; და როდესაც დავდივარ ცხენით, მაშინ კი ძალიან შემცივა ხო-

зябаю.

ლმე.

Въ таковомъ случаѣ надобно одѣваться потеплѣе.

მაგისთანას დროს უნდა ჩაი-ცვეს თბილად.

Разговоръ 60й.

უ ბ ნ ო ბ ა 60.

Тогожъ содержанія.

მისვე ჰაზრისა.

Какъ! только пятый часъ, а уже и свѣчи подаютъ.

როგორ! ჯერ ისევ მეხუთე სა-ათია და კიდეც სანთელი მოაქვსთ.

Я нелюблю такихъ короткихъ дней.

მე არ მიყვარს ასეთი მოკლე დღეები.

Совсѣмъ нѣкогда что нибудь сдѣлать; по тому что въ восемь часовъ еще темно.

სულ არ არის დრო რისამე გა-კეთებისა; ამისთჳს რომ რვას საათ-ზედ ისევ ბნელა.

А я совсѣмъ не люблю вставать при свѣчахъ.

და მე სრულებით არ მიყვარს ად-გომა სანთელზედ.

И я также. Но я долго занимаюсь по вечерамъ.

არც მე, მაგრამ მე დიდხანს ვსა-ქმობ პირველ ღამეს.

Эти долгія вечера также для меня непріятны.

ეს გრძელი საღამოები აგრე-ვე უსიამოვნოა ჩემთჳს.

О! въ этомъ я съ вами не согласенъ.

ო! მე მაგაზედ მე თქვენი თან-ხმა არა ვარ.

Какоежъ удовольствіе находите вы въ этихъ несносныхъ вечерахъ?

და რას სიამოვნებს ჰპოულობთ თქ-ვენ ამ აუძლეველს საღამოებში

Я почти невижу, какъ они проходятъ, потому

მე თითქმის ვერც კი დავინახავ ხოლმე, როგორ გაივლის, ამისთჳს

что всегда занятъ. — რომ ნიადაგ საქმეში ვარ.

Чѣмъ же вы занимаетесь? — და რას საქმობით ხოლმე.

Болѣе всегда читаю; а иногда пишу весьма охотно. — უფრო ვკითხულობ ხოლმე. და ხანდის ხან ვჰსწერ დიდის სალისით.

Потому что въ ночную тишину мысли бываютъ спокойны и свободны. — ამისთვის რომ ღამის სიმყუდროვეში ჰაზრი იქნება მოსვენებული და თავისუფალი.

И вы неопасаетесь испортить глаза. — და არ გეშინიანთ თქვენ თუალების წახდენისა?

Нѣтъ, я уже къ тому привыкъ и глаза мои весьма хороши. — არა, მე კიდეცა შევეჩვიე იმას და ჩემი თუალებიცა ძრიელ კარგაა.

Разговоръ 61й. — უ ბ ნ ო ბ ა 61.

Покупать что на платье. — ყიდვა რისამე ტანისამოსისა თვის.

Войдемъ въ эту лавку. — შევიდეთ ამ დუქანში.

Нѣтъ ли у васъ какихъ матерій? — ხომ არა გაქვსთ რა მატერია რამე?

По чему продаете вы эту матерію? — როგორ ჰყიდით თქვენ ამ მატერიას?

Что стоитъ аршинъ? — როგორ ღირს ადლი?

Это весьма дорого. — ეგ ძლიერ ძვირია.

Я не дамъ болѣе .... — მე არ მოგცემ მეტსა .....

Это не стоитъ больше. — ეგ არა ღირს მეტად.

Эта самая настоящая цѣна, увѣряю васъ. — ეგ სწორედ მართალი ფასია, დამიჯერეთ.

Я ни когда не запра- — მე არას დროს მომატებულს არ

шиваю лишняго.	ვითხოვ.
Я не могу ничего уступить.	მე არ შემიძლია დაკლება რისამე.
Я немогу этого сдѣлать, мнѣ будетъ убытокъ.	მე მაგას ვერა ვიქ, ჩემთვის ზარალი იქნება.
Подумайте, неможете ли отдать мнѣ за эту цѣну?	იფიქრეთ, არ შეიძლება, რომ მომცეთ ამ ფასად?
Должно купить весь кусокъ.	უნდა იყიდოთ მთელი ტანი.
Я возму его.	მე ავიღებ მაგას.
Я неберу его.	მე არ მიმაქვს ეგე.
Отрѣжите двѣнадцать аршинъ.	მომიჭერით თორმეტი ალთი.
Отмѣрьте же мнѣ.	აბა გამზომეთ.
По чему продаются эти ленты?	როგორ ისყიდება ეს ლენტები?
по чему продаете вы этотъ атласъ?	როგორ ჰყიდით თქვენ ამ ატლასს?
Я бы хотѣлъ купить сукна.	მე მინდოდა მაუდის სყიდვა.
Какой доброты?	რა გვარი გინდოდათ?
Лучшаго сукна.	კარგის მაუდისა.
Простаго сукна.	დაბალი მაუდისა (ნიმი).

Разговоръ 62-й. — **უბნობა 62.**

Тогожъ содержанія — მისივე აზრისა.

Естьли у васъ хоро-	ხომ გაქვთ თქვენ კარგი ტი-

шее полотно на рубашки, или платки?	ლო საპერანგეე, ან სახელსახოცეე?
Мнѣ надобно тафты на плаще, на шубу, на подкладку.	მე მინდა თაფთა ქვაბისამოსად, ქათიბად, სარჩულად.
Мнѣ нужны чулки шелковые, или бумажные.	მე მეჭირვება წინდები აბრეშუმისა, ან ბამბისა.
Не угодноли шерстяныхъ?	არ გენებებათ მატყლისა?
Я хочу купить шелку, для шитья.	მე მინდა ვიყიდო აბრეშუმის ძაფი საკერავად.
Покажите мнѣ всякихъ цвѣтовъ, какіе у васъ есть.	მიჩვენე მე ყოველი ფერადი, რაც კი გაქუსთ.
Этотъ шелкъ весьма тонокъ.	ეს აბრეშუმის ძაფი ძალიან წმინდაა.
Онъ весьма толстъ.	ეს ძალიან მსხვილია.
Онъ очень теменъ.	ეს მეტად მოყვითრებულია.
Онъ очень свѣтелъ.	ეს მეტად ლიაა.
Нѣтъли у васъ другаго?	სხვა ხომ არა გაქუსთ?
Что вамъ угодно?	რა გენებებათ?
Мнѣ бы хотѣлось купить ситцу, хорошаго Англинскаго.	მე მინდოდა სყიდვა კარგის ინგლისის ჩითისა.
Шали хорошія.	კარგი შალები.
Дѣланныхъ изъ парчей цвѣтовъ.	ფარჩებისა ან დაკეთებული ფერადები.
Поддѣльнаго жемчугу.	მარგალიტის თაღლითი.
Аншарию на складень.	ქარქაში წაყურისათვის.

Иголокъ для шитья.	ნემსები საკერავად.
Вязальныхъ иголокъ.	წინდის ჩხირები.

Разговоръ 63-й. — უბნობა 63.

Покупать дорогія вѣщи.	სყიდვა ძვირ ფასისა ნივთებისა.
Что стоитъ этотъ перстень?	რაფერ ღირს ეს ბეჭედი?
Это кольцо?	ეს გრგოლი?
Эта золотая цѣпочка?	ეს ოქროს ჯაჭვი?
Мнѣ нужна часовая цѣпочка.	მე მეჭირვება საათის ჯაჭვი.
Естьли у васъ наперстки?	გაქვსთ თქვენ სათითეები?
Вотъ самые Англинскіе.	აი სწორე ინგლისისა.
Мнѣ бы хотѣлось имѣть съ футляромъ.	მე მინდა მქონდეს ბუდიანად.
Что стоятъ эти серги?	რაფერ ღირს ეს საყურეები?
Естьли у васъ табакерки?	გაქვს თქვენ ბურნუთის კოლოფები?
Черепаховыя, или изъ слоновой кости?	ბაღა თუ სპილოს ძვლისა?
И футляры для зубочистокъ?	და ჩასაწყობი კბილის საჩიჩქნელებისა?
Какая цѣна этой булавкѣ?	რაფასისაა ეს ქინძის თავი?
И этой печаткѣ?	და ეს ბეჭედი?

Я бы хотѣлъ отдать вырѣзать эту печатку.	მე კი მივსცემდი მოსაჭრელად ამ ბეჭედსა.
Нѣтъ ли у васъ драгоцѣнныхъ камней?	ხომ არა გაქვსთ თქვენ ძვირფასი თვლები?
По одиначкѣ ихъ нѣтъ; а въ оправѣ у разныхъ вещей.	თვითო თვითო კი არ არის; და ჩასმულებია სხვა და სხვა ნივთებში.
Покажите пожалуйте эти вещи.	ინებეთ მაჩვენეთ ის ნივთები.
Вотъ табакерки и часы, осыпанныя брилліантами.	აი ბურნუთის კოლოფები და საათები, ბრილიანტით მოოჭვილი.
И вотъ перстни съ алмазами, яхонтами, рубинами и изумрудами.	და აი ბეჭდები ალმასებით, იაგუნდით, ლალით და ზურმუხტებით.
Не думаю, чтобъ этотъ алмазъ былъ настоящій.	არ მგონია, რომ ეს ალმასი იყოს სწორე.
Мнѣ нравится этотъ перстень съ синимъ яхонтомъ.	მე მამწონს ეს ბეჭედი ლურჯის იაგუნდით.
А что онъ стоитъ?	როგორა ღირს?
Не льзяли мнѣ взять показать серебреннику, или ювелиру?	არ შეიძლება წავიღო ვაჩვენო ოქრომჭედელს ან თვლების ოსტატს
Или сюда его приведу.	ან აქ მოვიყვან იმას.
Извольте.	ბატონი ბრძანდებით.
Разговоръ 64-й.	**უ ბ ნ ო ბ ა 64.**
О дороти товаровъ.	სიძვირისა თვს სავაჭროებისა.
Покажите мнѣ, что	მაჩვენეთ მე, რაც გიღირთ,

вы купили.

Я нѣкоторую часть отослалъ къ брату.	მე ზოგი ერთი გავგზავნე ჩემს ძმასთან.
По чему вы платили за этотъ черной бархатъ?	რა უზომეთ ამ შავს ხავერდში.
По четыре рубля съ полтиною за аршинъ.	ოთხი მილანთუნი და ათი შაური ალლში.
Онъ очень хорошъ; вы не дорого заплатили.	ეგ დიალ კარგია; თქვენ ძვირად არ მიგიცაიათ.
Мнѣ бы хотѣлось найти такой же доброты краснова.	მე მინდოდა მეშოვნა აგრეთვე კარგი წითელი.
Очень легко можете найти; но тотъ будетъ стоить сего дороже.	დიალ ადვილად შეიძლებთ შოვნას; მაგრამ ის უფრო ამისგან ძვირი იქნება.
По чемужъ, думаете вы, дороже.	რატომ გგონიათ თქვენ უფრო ძვირად.
По цвѣту: чѣмъ цвѣтъ нѣжнѣе, тѣмъ всякая ткань дороже.	ფერის გამო; რაც ფერი უფრო ნაზია. იმოდენად ყოველი ნაქსოვი უფრო ძვირია.
Гдѣ же фарфоръ, о которомъ вы намъ проговаривали.	სად არის ფაიფური (ანუ ჩინური), თქვენ რომ გვეუბნებოდით?
Онъ мнѣ показался съ лишкомъ дорогъ; и для того я его некупилъ.	ის მე მეჩვენა მეტად ძვირად; და ამის თვის არ ვიყიდე.
У васъ тамъ очень хорошія ленты; здѣсь ли вы ихъ купили?	მანდ თქვენ კარგი ლენტები გაქვსთ აქ ხომ არ იყიდეთ ეგენი?

(*)

Я ихъ вмѣстѣ съ бархатомъ купилъ.	მე ვიყიდე ესენი ერთად ხავერდთან.
Хотѣлосьбы мнѣ знать, гдѣ ихъ продаютъ; сестрица моя просила меня такихъ же купить.	ნეტავი ვიცოდე, სადა ჰყიდიან; ჩემმა დამ მთხოვა ამისთანაების ყიდვა.
Разговоръ 65-й.	**უბნობა 65.**
Говорить съ портнымъ	ლაპარაკი მკერვალთან.
Мнѣ нужно сшить платье.	მე მეჭირვება შეკერვა ტანის სამოსისა.
Изъ чего хотите вы его?	რისა გენებებათ?
Изъ лучшаго сукна.	საუკეთესოს მაუდისა.
Какаго цвѣта?	როგორი ფერისა?
Чернаго.	შავისა.
Сами ли вы изволите купить сукно, или прикажите мнѣ его купить?	თითონ თქვენ ინებებთ მაუდის ყიდვასა, თუ მე ვიყიდო?
Я схожу, куплю его самъ.	მე წავალ ვიყიდი ამას თვითონ.
Или покажите мнѣ образчики всѣхъ суконъ, какія у васъ есть?	ან მიჩვენეთ მე ნიმუშები ყოვლის მაუდებისა, რაცა გაქვსთ თქვენ.
Извольте выбирать цвѣтъ.	ინებეთ გამოარჩიეთ ფერი.
Вотъ очень тонкое.	ეს დიად წმინდაა.
Но оно не такъ мягко.	მაგრამ ეგ ისე რბილი არ არის.
Посмотрите непокажется ли вамъ это?	გასინჯეთ ხომ არ მოგეწონებათ ესე?

Оно хорошо; но цвѣтъ его мнѣ не нравится.	კარგია; მაგრამ მაგისი ფერი მე არ მამწონს.
Посмотрите эпо сукно къ свѣту.	გასინჯეთ ეს მაუდი სინათლეზე.
Вы конечно не видали лучшаго сего чернаго цвѣта.	თქვენ მართლა არ გინახავსთ ამაზე უკეთესი შავი ფერი.
Мнѣ этотъ цвѣтъ болѣе нравится.	მე ეს ფერი უფრო მომწონს.
Этотъ цвѣтъ нынѣ въ модѣ.	ეს ფერი ეხლა მოდისა.
Я хочу изъ него сшить себѣ кафтанъ.	მე მინდა მისგან შევიკერო კაბა.
Къ вамъ пристанетъ.	თქვენ მოგიხდებათ.
Возмите на подбой этова синева атласу.	აიღეთ სარჩულათ ეს ლურჯი ატლასი.
Но сукно не очень крѣпко.	მაგრამ მაუდი არ არის ძალიან მაგარი.
Оно не такъ-те тонко.	ეს ისე წმინდა არ არის.
Вотъ другой кусокъ.	აი მეორე ტანი.
Это для меня хорошо.	ეს ჩემ თვის კარგია.

Разговоръ 66 й. — უ ბ ნ ო ბ ა 66.

Того жъ содержанія. — მისვე აზრისა.

Сними же съ меня мѣрку.	აბა აიღე ჩემზედ ზომა.
Постарайся сошить мое платье по лучше, въ пору и по модѣ.	ეცადე, რომ შემიკერო ჩემი ტანისამოსი უფრო კარგად, ზედ გამოყვანილად და მოდით.
Буду стараться; очень	ვეცდები; ძალიან კარგი.

хорошо.

Мнѣ нужно это платье въ воскресенью.

мე მეჭირება ეს ტანისამოსი საკვირაოდ.

Время довольно коротко, но я приложу всевозможное стараніе.

ძალიან მოკლე დრო კი არის, მაგრამ მე ყოვლის ფრით ცდას არ დავაკლებ.

Я тебя о томъ прошу.

მე შენ ამაზედ გეხვეწები.

Ну, готово ли мое платье?

აბა, მზად არის ჩემი ტანისამოსი?

Нѣтъ, сударь, оно еще не готово.

არა, ბატონო, ჯერ ის მზად არ არის.

Не обѣщалъ ли ты мнѣ его сего дня?

არკი დამპირდი მე ამას სადღეისოდ.

Я не думалъ, чтобъ у меня было столько работы.

მე არ მეგონა, რომ მექნებოდა ამდენი სამუშაო.

Для чегожъ вы обѣщаете, когда не можете сдержать слово?

მაშ რათა ჰპირდებით, თუ რომ არ შეგიძლიათ დადგომა სიტყუაზედ.

Я весьма сожалѣю, что не могъ этого сдѣлать.

მე დიდად ვსწუხ, რომ ვერ შევიძელ ამისი გათავება.

Но другіе также требуютъ, чтобы и имъ удовлетворить, какъ и вамъ.

მაგრამ სხვანიც ითხოვენ, რომ იმათაც შეუსრულო, როგორც თქვენ.

Когда же получу я мое платье?

მაშ როდის მივიღებ მე ჩემს ტანისამოსს?

Послѣ завтра.

ხვალ ზეით.

Точноли я получу? — ხომ სწორედ მივიღებ?

Я вамъ обѣщаю. — მე თქვენ დაგპირებივარ.

Разговоръ 67-й. — უბნობა 67.

Тогожъ содержанія — მისვე ჯაზრისა.

Принесъ ли ты мое платье? — ხომ არ მოიტანე შენ ჩემი ტანისსამოსი?

Принесъ, сударь, вотъ оно. — მოვიტანე, ბატონო, აი ის.

Посмотримъ, хорошо ли оно сошито. — ვნახოთ, თუ კარგად შეკერილია.

Я надѣюсь, что вы будите довольны. — მე მაქვს იმედი, რომ თქვენ მადრიელი იქნებით.

Помоги мнѣ надѣть этотъ рукавъ. — მიშველე მე ჩაცმა ამ სახელოსა.

Не широки ли рукава? — ხომ განიერი არ არის სახელოები.

Не надобно ли ихъ сузить? — ხომ არ ეჭირება დავიწროება.

Никакъ нѣтъ, сударь, они въ самую пору. — არა ბატონო, ძალიან ზედ გამოყვანილებია.

Застегни меня. — ღილები შემიკარი.

Это платье сидитъ на васъ очень хорошо. — ეგ ტანისამოსი გადგიათ თქვენ დიად საუცხოოდ.

Оно меня жметъ; оно узко, тѣсно. — ეს მე მიჭირებს; ვიწროა, მჭიდროა.

Неприкажите ли; я выпущу. — თუ რომ მიბრძანებთ; მე გამოუშვებ.

Тутъ можно выпу- — აქ შეიძლება გამოშვება.

стить.

Да теперь некогда; развѣ завтра это передѣлаешь.	ეხლა სადღა იქნება; ხვალ თუ გააკეთებ ამას.
А сего дня такъ похожу.	დღეს კი ასე ვივლი.
Да сколько я тебѣ долженъ заплатить?	და რაერთი უნდა მოგცე მე შენ?
Не принесъ ли ты щетъ?	ხომ არ მოგიტანია ანგარიში?
Это не къ спѣху; это неуйдетъ.	ეგ საშური არ არის, არსად წავა.
Такъ завтра передѣлай это и принеси щетъ; я тебѣ заплачу.	მაშ ხვალ გააკეთე ესე, და მოიტანე ანგარიშიც; მე შენ მოგცემ ფასს.
Слушаю, сударь.	მესმის, ბატონო.

Разговоръ 68-й. / უბნობა 68.

Говорить съ прачкою. / ლაპარაკი მრეცხელთან.

Когда ты принесешь мое бѣлье?	როდის მომიტან ჩემს თეთრეულს?
Пожалуй, вымой его почище, бѣлѣе.	თუ ღმერთი გწამს, დარეცხე ეგე სუფთად, თეთრად.
Можешь ли ты крахмалить эти манишки?	შეგიძლია გაახამო ეს მანიშკები?
Незнаешъ ли ты кого нибудь; кто бы умѣлъ чинить шелковые чулки?	არავინ იცი იმისთანა, რომ იცოდეს გაკეთება (გამონება) აბრეშუმის ჩულქებისა?
Мнѣ бы хотѣлось отдать ихъ починить, а	მე მინდოდა, ჯერ გამეკეთებინა, და მერე გამერეცხინებინა.

послѣ вымыть.

Пожалуйте, я отдамъ ихъ швеѣ, которая вышьетъ. — მიბოძეთ, მე მივსცემ მემკერვას (დერძკაცს,) რომელიც გამოჰკერავს.

Станетъ ли этого мыла? — ხომ ეყოფა ეს საპონი.

Смотри, чтобъ стало. — გასინჯე რომ ეყოს.

Ни платки, ни рубашки не надобно мылить, а только выстирать въ щелоку. — არც ხელცახოცებს, არც პერანგებს არ უნდა დასაპნვა, მარტო გამოიყვანე ნაცარწყალში.

Принеслали твою записку? — ხომ მოიტანე შენი ბარათი?

Я пересчитаю мое бѣлье. — მე გარდავსთვლი ჩემს თეთრებს.

Нѣтъ еще двухъ штукъ. — ორი რამე კიდევ არ არის.

Вотъ этотъ платокъ не мой. — აი ეს ხელცახოცი ჩემი არ არის.

Это совсѣмъ не моя мѣтка. — ეს სულ არ არის ჩემი ნიშანი.

Эти складки худо сложены. — ეს ნაკეცები ცუდათ არის დაკეცილი.

Это худо выглажено. — ეს ცუდათ არის და ჯანდრული.

Это худо вымыто. — ეს ცუდათ არის ღარეცხილი.

Это вымыто весьма хорошо, прекрасно. — ეს გარეცხილია დიად საუცხოოდ.

Разговоръ 69-й. — უბნობა 69.

Говорить съ башмашникомъ.

ლაპარაკი ბაშმახჩთან.

Естьли у тебя готовые башмаки?
გაქუს შეკერილი ბაშმაკები?

Принеси мнѣ нѣсколько паръ различной виличины.
მომიტანე მე რამდენიმე წყვილი სხუა და სხუა ზომისა.

По какой цѣнѣ эти?
რა ფასათ არის ესენი?

Я ихъ примѣрю.
მე ამაებს გავზომ.

Они жмутъ.
ესენი მიჭირებენ.

Мнѣ бы хотѣлось, чтобъ ты сдѣлалъ мнѣ Англинскіе башмаки.
მე მინდოდა, რომ შენ შეგეკერა ჩემთჳს ანგლიური ბაშმაკები.

Изъ чего прикажете сошить?
რისას მიბრძანებთ შევჰკერო?

Изъ черной кожи.
შავის ტყავისა.

Изъ тафты.
თავთისა.

Какого цвѣта угодно вамъ будетъ?
რომლის ფერისას ინებებთ?

Краснаго, розоваго,
წითლისა, ვარდის ფერისა.

Тѣлеснаго,
ხორცის ფერისა.

Свѣтлозеленаго,
მხიარულის მწვანისა.

Темнозеленаго,
მოჭირებულის მწვანისა.

Синяго, фіолетоваго.
ლურჯისა, იის ფერისა.

Верблюжьяго,
აქლემის ფერისა.

Бѣлаго, желтаго,
თეთრისა, ყვითლისა.

Жаркаго, алаго, огненнаго.
ალის ფერისა, ცეცხლის ფერისა.

Сѣраго, соломеннаго. — ყომრალისა, ჩალის ფერისა.

Изволите ли вы съ каблуками? — ინებებთ თქვენ ქუსლეანი?

Съ плоскими каблуками въ палецъ. — ბრტყელის ქუსლებით, რომ თითის სისქე ჰქონდეს.

Снимите же съ меня мѣрку. — აბა აიღევ ჩემზედ ზომა.

Сдѣлай мнѣ также и туфли. — გამიკეთე მე ფოსტლებიცა.

Сдѣлай ихъ попросторнѣе, чтобъ можно было надѣвать оверхъ обыкновенной моей обуви. — უფრო განიერები დაიჭირე, რომ ჩამეცმოდეს ჩემს ჩვეულებითს ფეხსაცმელზედ.

Подбери толстыя подошвы. — შეურჩიე სქელი საპირეები.

Разговоръ 70-й. — უ ბ ნ ო ბ ა 70.

Говорить съ часовымъ мастеромъ. — ლაპარაკი მესაათესთან.

Мнѣ бы хотѣлось купить стѣнныя часы, или часы съ репетиціею. — მე მინდოდა მეყიდნა კედლის საათი, ან ზამბარიანი საათი.

Хороши ли эти часы? — ხომ კარგია ეს საათი?

Можете ли отпустить мнѣ ихъ на пробу? — შეგიძლიათ რომ მომცეთ მე ეს გასასინჯავად?

Я не куплю ихъ безъ такого условія. — მე არ ვიყიდი მაგას, თუ არ ამ პირობითა.

Мои часы испортились. — ჩემი საათი წახდა.

Пожалуйте, вычистите- — ინებეთ, გასწმინდეთ ეგე, გამ-

те ихъ исправьте, а мнѣ дайше на время другiе.

რთეთ, და მეკი მომეცით დრომდინ სხვა.

Я бы хотѣлъ обмѣнять эти часы.

მე მინდოდა გამეცვალა ეს საათი.

Что возмеше въ придачу?

რას გამომართმევთ სართავად?

Этого слишкомъ много

ეგ მეტად ბევრია.

Эти часы стоили мнѣ сто рублей.

ეს საათი მიღირს მე ათ თუმნად.

И они прекрасны.

და ესეც საუცხოა.

Въ прочемъ есть ли вамъ угодно, что я возму эти, которыя мнѣ предлагаете, и дамъ пяшнадцаiнь рублей въ придачу.

სხვებრ თუ გენებებათ, მაშინ მე ვიღებ ამას, რომელსაც თქვენ მე მაძლევთ, და მოგცემ თხუთმეტს მილანთუნს სართავად.

Очень хорошо.

დიალ კარგი.

Разговоръ 71 й.

უბნობა 71.

Тогожъ содержанiя.

მისვე აზრისა.

Надобно вставить стекло въ мои часы.

უნდა ჩაისვას მინა ჩემს საათში

Я разбилъ стекло у моихъ часовъ.

მე გავსტეხე მინა ჩემის საათისა.

Репетицiя въ нихъ испортилась.

ზარი წახდა ამაში.

Я изломилъ въ моихъ часахъ большую пружину.

მე გავსტეხე ჩემს საათში დიდი ზამბარაკი.

Порвалась въ нихъ и цѣпочка.

გაწყვეტილა ამაში ჯაჭვიცა.

Неизломилось ли колесо	ხომ არ გატეხილა ჩარხი?
Эти часы идутъ худо.	ეს საათი ცუდათ მუშაობს.
Заведены ли они?	ხომ მომართულია?
Нѣтъ еще; заведите пожалуйте; я забылъ завести.	ჯერ არა; მომართეთ თუ ღმრთი გრწამს; მე დამავიწყდებია მომართვა.
Я завожу всегда въ двѣнадцать часовъ.	მე მოვმართავ ხოლმე წიადაგ თორმეტს საათზედ.
Эти часы весьма дороги.	ეს საათი ძალიან ძვირია.
Они старинной фигуры.	ეს ძველებურის ნაკვეთისაა.
Мнѣ нужно только то, чтобъ они хорошо ходили.	ჩემთვის საჭიროა მარტო ეს, რომ კარგად მუშაობდეს.
Продаете ли вы очки?	ჰყიდით თქვენ სათვალეებს?
Зрительныя трубы?	დურბინდებს.
Продаете ли вы увеличительныя стекла, микроскопы?	ჰყიდით თქვენ გამადიდებელ-მინებს, მიკროსკოპებს?
Это стекло слишкомъ увеличиваетъ.	ეს მინა მეტად ადიდებს.
Оно малоувеличиваетъ.	ეს ცოტად ადიდებს.
А это никуда не годится, ничего нестоитъ.	ეს კი არაფერში ვარგა, არაფრად ღირს.

Разговоръ 72-й. — უ ბ ნ ო ბ ა 72.

Лекаря съ больнымъ. — ექიმისა სნეულთან.

Чѣмъ вы больны?	რითა ხართ ავათ?
У меня подагра; пода-	მე მჭირს ნიკრისი; ნიკრისის

граческіе припадки.	ქარები.
У меня ломота, простуда.	ჩემში არის ტეხა, გაციებაა.
Я страдаю лихорадкою	მე მჭირს ციება.
У меня понось, кровавый понось.	მე მჭირს სისხლზდა ყვანა.
У меня болитъ горло.	მე მტკივა ყელი.
Я весь какъ разбитъ.	მე მთლად დამტვრეულივით ვარ.
У меня колика,	მე მადგა ბრჭყალი.
У меня животъ болитъ.	მე მუცელი მტკივა.
У меня грудь болитъ.	მე მტკივა გული.
У меня тошнота.	მე მაქვს გულის ჭიდილი.
У меня сильно болятъ голова, и глаза.	მე ძრიელ მტკივა თავი და თვალები.
Я часто въ обморокъ падаю.	მე ხშირათ გული მიწუხდება, გულს მეყრება.
Я одержимъ головною болью.	მე მჭირს თავის ტკივილი.
У меня голова кружится все.	მე თავბრუ მესხვევა სულ.
Я въ жару; у меня жаръ.	მე სიცხე მაქვს.
Я думаю, что у меня будетъ корь, или горячка съ пятнами.	მე მგონია, რომ მე გამომაჩნდეს წითელა ან, სახადი პარტა-ტკაპნი.
Я боюсь, не пристала ли ко мнѣ оспа.	მე მეშინიან, ვაითუ ყვავილი შემეყროდეს.
По этому вамъ еще	მაშ თქვენ თვის ჯერ არ აუ-

не прививали ее? — ცრიათ?

Нѣтъ, никогда. — არა, არას დროს.

Не болитъ ли у васъ поясница? — ხომ არა გტკივათ წელი?

Естьли у васъ аппетитъ? — ხომ გაქვსთ თქვენ მადა?

Здоровъ ли у васъ желудокъ? — კუჭი ხომ კარგათ გაქვსთ?

Хорошо ли онъ варитъ пищу? — ხომ კარგად ხარშავს, ინელებს საჭმელს?

Разговоръ 73-й. — უბნობა 73.

Тогожъ содержанія. — მისვე ჰაზრისა.

Покажите вашъ языкъ. — მიჩვენეთ თქვენი ენა.

Хорошо ли вы спите? — ხომ კარგათ გძინავს?

Нѣтъ у меня страшная безсонница. — არა, მე მაქვს საშინელი უძილობა.

Не тошно ли вамъ? — გული ხომ არ გერევათ.

Иногда позываетъ меня на рвоту. — ზოგჯერ მაზიდებს ხოლმე.

Не горько ли у васъ ворту, когда вы встаете? — პირი ხომ მწარე არა გაქვსთ, როდესაც ადგებით ხოლმე?

Дай мнѣ руку, пульсъ пощупать. — ჴელი მომეცით, მაჯა გინახოთ.

Не распухли ли ваши ноги? — ხომ არ დაგსივებიათ ფეხები?

Не имѣете ли вы жажды? — ხომ არა გაქვსთ წყურვილი?

Да, мнѣ часто пить — დიახ; მე ხშირად მომწყურ-

хочется.	ლემა ხოლმე.
У меня икота.	მე მაქვს სლოკინი; მასლოკინებს.
Какую употребляете вы пищу?	რას საჭმელს მიირთმევთ ხოლმე?
Рано ли ложитесь вы спать?	ხომ ადრე დასწვებით ხოლმე დასაძინებლად.
Дѣлаете ли вы движеніе?	ხომ ეწყობით მოძრაობას?
Были ли вы прежде въ другихъ болѣзняхъ?	ყოფილ ხართ თქვენ უწინაც სხვა სნეულებაში?
Какіе болѣзни у васъ были?	რა სნეულება გჭირებიათ?
Много ли употребляли вы лѣкарствъ?	ბევრი რამ წამლები გიხმარიათ?
Благопріятно ли вамъ кровопусканіе?	ხომ მარგებელია თქვენ თვის სისხლის გამოშვება?
Не слаба ли у васъ грудь?	სუსტი ხომ არა გაქვსთ გულის შენობა?
Давно ли вы одержимы этою болѣзнью?	დიდი ხანია რაც ეს სნეულება გჭირსთ?
Сколько тому времяни?	რა ერთი ხანი იქნება?
Не добно послать въ оптеку.	უნდა გავგზავნოთ აპტეკაში?
Я напишу вамъ рецептъ.	მე დავიწერ თქვენ რეცეპტს.

Разговоръ 74-й. — უ ბ ნ ო ბ ა 74.

Тогожъ содержанія. — მისვე ჰაზრისა.

Каковъ вамъ кажется	როგორ ატყობთ თქვენ ჩემ

мой пулеъ? — მაჯას?

Сильнали еще у меня лихорадка? — კიდევ ძალიანია ჩემში ცი-ვება?

Я хочу отворить вамъ кровь изъ руки или изъ ноги. — მე მინდა გამოვიშო თქვენ სი-სხლი მკლავში ან ფეხში.

Я боюсь, чтобъ не сдѣлался мнѣ обморокъ. — მე მეშინიან, რომ გული არ შე-მომეყაროს.

Надобно вамъ припустить хоть піявицъ. — უნდა თქვენ მოი კიდოთ წურბე-ლები მაინც.

Кто мнѣ припустить ихъ? — ვინ მომკიდებს?

Призвать фельдшера. — დაუძახეთ დალაქს.

Сколько піявицъ хотите вы мнѣ припустить? — რამდონი წურბელა გინდათ, რომ მოგკიდოთ?

Пять или шесть. — ხუთი ან ექვსი.

Изъ чего составлено лѣкарство, которое я долженъ принимать? — რისგან არის შეზავებული წა-მალი, რომელიც მე უნდა მივიღო.

Изъ ревню и креморъ тартару. — რევანდისაგან და კრემორ ტარ-ტარისა.

Когда у меня будетъ жажда, что я долженъ пить? — როდესაც მომწყურდება, რა უნდა დავლიო?

Что я могу ѣсть? — რა შემიძლია, რომ ვსჭამო?

Можноли мнѣ принимать это лѣкарство, поѣвши? — შეიძლება, რომ მიიღოთ ეს წა-მალი, საჭმელს უკან?

Когда мнѣ принять э- — როდის უნდა მივიღო მე ეს აზე-

ти пилюли? — ბი.

Сколько мнѣ принимать за разъ? — რამდენი უნდა მივიღო ჯერ-ზედ.

Когда принять мнѣ хины? — როდის მივიღო მე ქინაქინა?

Съ водою ли мнѣ принимать, или съ виномъ? — წყლით მივიღო, თუ ღვინით?

Не нуженъ ли мнѣ потъ? — ოფლი ხომ არ მეჭირება?

Могу ли я вставать? — შეიძლება რომ ავდგე?

Когда могу я выдти? — როდის შეიძლება, რომ გამო-ვიდე?

Разговоръ 75-й. — უ ბ ნ ო ბ ა 75.

Тогожъ содержанія — მისვე აზრისა.

Я чувствую, что я слабъ. — მე ვატყუობ, რომ სუსტად ვარ.

Я чрезвычайно слабъ. — მე მეტის მეტად სუსტად ვარ.

У меня звонъ въ ушахъ. — მე ყურები მიწივის.

Когда я встаю, то у меня онѣмеваютъ руки и ноги. — როდესაც ავდგები ხოლმე, მა-შინ ხელები დ ფეხები მიდუნდება.

Это отъ того, что кровь худо обращается. — ეგ იმისგან არის, რომ სისხლი ავად მოძრაობს.

У меня изъ носу идетъ кровь. — მე ცხვირიდამ მიდის სისხლი.

У меня вздрагиваютъ жилы и сердце бьется. — მე მითრთის ძარღვები, დ გუ-ლი სცემს.

У меня голова тяже- — მე თავი მაქვს მძიმედ დ მიბრ-

ла и дѣлается ослѣпленіе въ глазахъ, и обмороки.	ნდდება თვალებში და გული მიღონდება.
Кровь вступаетъ въ голову.	სისხლი მომადგება ხოლმე თავში.
У меня бываетъ безпамятство.	მე შევიქნები ხოლმე უგონებო.
Спали ли вы?	გძინებიათ თქვენ?
Совсѣмъ нѣтъ; весьма мало.	სულ არა; დიდი ცოტა.
Меня рвало желчію.	მე მაღებინა ნაღველი.
Свободно ли вы харкаете?	ხომ თავისუფლად იღებთ ნახველს?
Нѣтъ, я не харкаю.	არა, მე არ ვიღებ ნახველს.
Я безпрестанно кашляю.	მე გაუწყვეტლად ვახველებ.
Этотъ кашель меня весьма отягчаетъ.	ეს ხველება მე დიდად მამძიმებს.
Что у васъ за болѣзнь?	ეს რა სნეულება გჭირსთ?
У меня насморкъ.	მე მჭირს სურდო.
Я безпрестанно чихаю.	მე მოუწყვეტლად ცხვირს მაცემინებს.
Могу ли я нюхать табакъ?	შეიძლება რომ ბურნუთი მოსწიოთ?
Частоли вы сморкаетесь?	ხომ ხშირად იხოცთ ცხვირს?
Вамъ должно успокоиться.	უნდა მოისვენოთ.

Разговоръ 76й. — ყბნობა 76.

Съ зубнымъ лѣкаремъ. — კბილის აქიმთან.

У меня зубы болятъ. — მე კბილები მტკივა.

Отъ простуды ли это, или у васъ гнилой зубъ? — გაციებისაგან არის ეს, თუ თქვენ დამპალი კბილი გაქჳსთ?

Я думаю, что эта болѣзнь происходитъ отъ гнилаго зуба. — მე მგონია, რომ ეს სნეულება არის დამპალი კბილისაგან.

Непосмотрите ли у меня во рту? — ხომ არ ჩამხედავთ ჩემს პირში?

У васъ гнилой зубъ, два зуба гнилыхъ. — თქვენ გქონიათ დამპალი კბილი, ორი კბილია დამპალი.

У васъ распухли десны, — თქვენ დაგსივებიათ ღრძილები.

Не выдернители вы этотъ зубъ? — ხომ არ მომგლეჯთ თქვენ ამ კბილს?

Нѣтъ не должно дергать, пока у васъ щека распухла. — არა, არ უნდა მოგლეჯა, სანამ თქვენ ლოყა დასივებული გაქჳსთ?

Чтожъ мнѣ дѣлать, чтобъ унять боль? — მაშ რა ვჰქნა, რომ ტკივილ დავაყენო?

Положите въ зубную скважину немного хлопчатой бумаги, намочивши ее въ эфирѣ. — ჩაიდეთ კბილის ნახვრეტში პა ტარა ბამბა, დასველებული ეთე ისზეთში.

Не поможетъ ли гвоздичное или коричное масло? — ხომ არ არგებს მიხაკის ან და რიჩინის ზეთი?

Поможетъ, но эфиръ гораздо лучше. — არგებს, მაგრამ ეთერის ზეთ უფრო უკეთესია.

Я мучусь наиболѣе — მე ვეწვალები სო ლმე უფრო მ

ночью. — ტალ ღამით.

Кладите всегда подъ голову подушку волосяную и не много жесткую, а не перяную, или пуховую. — დაიდეთ ხოლმე ნიადაგ თავით ბალიში იენჯისა, და ცოტად ხმელი და ნუ გინდათ ბუმბულისა, ან ბე-რძისა.

Не надобно ли подпилить этотъ зубъ? — ხომ არ ეჭირვება შემოხვევა ამ კბილსა?

Естьли у васъ зубной спиртъ? — გაქვსთ თქვენ კბილის სპირტი?

Не много канфарной водки въ рюмкѣ воды всего лучше. — ცოტა ქაფურის ზეთი ერთი რიუ-მკა წყალით ყველასა სჯობს.

Разговоръ 77-й. — [illegible] ბ ნ ო ბ ა 77.

Раненаго съ лѣкаремъ. — დაჭრილისა ექიმთან.

Посмотрите мою рану. — ნახინ ჯერ ჩემი დაჭრილობა.

Отъ выстрѣла, или отъ шпаги эта рана? — ტყვიისაგან არის, თუ ხმლისა-გან ეს დაჭრილობა?

Какъ сдѣлали первую перевязку? — პირველად რაგვარად შეგ-ხვიეს?

Сперва приложили только воды съ солью. — პირველად დამადეს წყალი მა-რილით.

Многоли вытекло крови? — ბევრი გედინათ სისხლი?

Я потерялъ много крови. — მე დავკარგე ბევრი სისხლი.

Я упалъ; я вывихнулъ себѣ плечо, или чашку въ колѣнѣ. — მე დავეცი, მე ამოვიგდე მხარი ან მუხლის კვირისთავი.

Я переломилъ руку. — მე მოვიტეხე ხელი.

Я думалъ, что переломилъ себѣ ребро.	მე მგონია, რომ გავიტეხე გვეერდის წიბო.
Сильную ли вы боль чувствуете?	ძლიერ ხომ არა გტკივათ?
Надобно вставить вывихнутую кость.	უნდა ჩავიგდოთ ამოვარდნილი ძვალი.
Потише; вы мнѣ дѣлаете боль.	ნელა; თქვენ მე მატკენთ.
Погодите не много.	დამაცალეთ პატარა.
Что вы прежде сего прикладывали?	ამას წინათ რასადებდით?
Для перевязки бинды и корпіи должны быть чистыя, и бѣлье щелоченое, а не мыленое.	შესახვევი სახვევები და ფილთები უნდა იყოს სუფთა, და საცვალი ტანისამოსი უნდა იყოს დარეცხილი ნაცარწყლითა და არა საპნით.
Эти бинды негодятся, онѣ бумажныя.	ეს სახვევები არ ვარგა, ბამბისაა.
Надобно старого самаго тонкаго полотна, или батисту.	უნდა იყოს ძველისა და ძალიან წმინდა ტილოსი ან ბატისტისა.
Сидите смирно и нешевелитесь.	იჯექით მშვიდათ და ნუ გაინძრევით.

Разговоръ 78-й. — უ ბ ნ ო ბ ა 78.

Покупать или нанимать домъ или нѣсколько комнатъ.	ყიდვა ან ქირით დაჭერა სახლისა ან რამდენისამე ოთახისა.
Мнѣ бы хотѣлось ку-	მე მინდოდა ყიდვა ან ქირით

пить, или нанять домъ.	დაჭერა სახლისა.
Я знаю одинъ, которой бы для васъ очень хорошъ былъ.	მე ვიცი ერთი, რომელიც თქვენთვის კარგი იქნებოდა.
Какъ онъ расположенъ?	როგორ არის განწყობილი?
Хорошо ли онъ выстроенъ?	ხომ კარგა არის აშენებული?
Каменный ли, или глиняный, или деревянный этотъ домъ?	ქვითკირისა არის, ტალახისა, თუ ხისა ეს სახლი?
Я бы желалъ, что бъ при немъ былъ просторный дворъ.	მე მინდოდა, რომ იმას ჰქონოდა გაშლილი ეზო.
Чтобъ домъ былъ въ самой здоровой части города, недалеко отъ церкви и отъ гулянья.	რომ სახლი იყოს კარგს მთელს ქალაქის ნაწილში, არა შორს საყდრიზედ და სასეირნოზედ.
Хорошо ли мѣстоположеніе?	ხომ კარგია ადგილის მდებარეობა?
Какова окружность?	როგორი გარემოში აქვს?
Хорошо ли сосѣдство?	ხომ კარგი მეზობლობა აქვს?
Добрые ли люди хозяева?	ხომ კარგნი კაცნი არიან სახლის პატრონები?
Есть ли въ домѣ колодезь?	ხომ არის სახლში ჭა?
Хорошо ли онъ холодитъ воду лѣтомъ?	ხომ კარგად აცივებს ის წყალსა ზაფხულში?
Есть ли въ немъ погребъ и конюшня?	ხომ არის იმაში სარდაფი და საჯინიბო?

Новойли этоть домъ, или сшарой? — ახალია ეს სახლი, თუ ძველი?

Сколько въ немъ господскихъ чисшыхъ покоевъ? — რამდენია იმაში საბატონო ოთახები?

Сколько людскихъ горницъ? — რამდენია კაცების სადგომები?

Есшьли, кромѣ кухни, какія другія службы? — ხომ არის სამზარეულოს გარდა, სხვა რამ სახმარი შენობა?

Есть кладовая и анбаръ. — არის საკუჭნაო და ანბარი.

Разговоръ 79 й. — უბნობა 79.

Тогожъ содержанія. — მისვე აზრისა.

Когда мы пойдемъ смотрѣть вашъ домъ? — როდის წავიდეთ ჩვენ გასაშინჯავათ თქვენის სახლისა?

Для меня все равно, въ какой день не назначите. — ჩემთჳს სულ ერთია, რომელს დღესაც დაინიშნავთ.

Есшьли у васъ наемныя горницы? — ხომ გაქვსთ თქვენ საქირავებელი ოთახები?

Есть, сударь, неугодноли ихъ посмотреть? — მაქვს, ბატონო, არ გნებებათ გასინჯოთ?

Не угодноли вамъ занять дарбазъ, въ которомъ очень прохладно лѣтомъ? — არ გნებებათ დაიჭიროთ დარბაზი, რომელშიაც ძალიან გრილა ზაფხულით?

Мнѣ надобно только одна горница, и малинькой кабинетъ, — მე მინდა მარტო ერთი ოთახი და პატარა კაბინეტი.

Мнѣ бы надобно было спальню, гостиную, кабинетъ, двѣ людскія горницы и кухню.

მე მინდოდა საწოლი, სასტუმარო, კაბინეტი, ორი კაცების ოთახი და სამზარეულო.

Не угодно ли вамъ имѣть сіи покои съ мебелями?

არ გენებებათ დაიჭიროთ ეს ოთახები საყენით?

Да; или нѣтъ; я возму мебели на прокатъ.

დიაღ, ან არა; მე ვიშოვნი საყენს ქირით.

Не хотители вы житъ въ нижнимъ этажѣ?

ხომ არ გენებებათ თქვენ ორთ დასხდეთ ქვემოთ რიგობაზედ?

Хорошо, ежели онъ не сырь и не теменъ.

კარგია, თუ ეს არ არის ნოტიო და არ არის ბნელი.

Мнѣ бы хотѣлось житъ въ первомъ, или во второмъ этажѣ.

მე მინდოდა დგომა პირველს ან მეორეს რიგობაზედ.

Хорошали лѣстница?

ხომ კარგია კიბე?

Сколько будетъ мнѣ стоитъ отопка двухъ каминовъ, или двухъ печей?

რამეთი დამიჯდება გათბობა ორის ბუხრისა, ან ორის ფეჩისა?

Что будутъ мнѣ стоитъ дрова на два камина или на двѣ печи?

რა დამიჯდება შეშა ორის ბუხრისა ან ორის ფეჩისა?

Не согласится ли хозяинъ принять на себя отапливать эти покои?

თანახმა ხომ არ შეიქნება სახლის პატრონი მ თავისზედ დი-ლოს ამ ოთახების გათბობა?

Я о семъ уговорюсь особо.

მე ამაზედ ცალკე შევრიგდები.

Наулицу ли покои, или

ქუჩაზედ არის ოთახები, თუ
ი.

надворъ, или на садъ?	ეზოზედა თუ ბაღზედა?
Разговоръ 80-й.	**ყ ბ ნ ო ბ ა 80.**
Съ наемнымъ слугою.	მო ჯამაგირეს მოსამსახურესთან.
Мнѣбы хотѣлось имѣть вольно наемнаго слугу.	მე მინდოდა მეშოვნა თავისუფალი მო ჯამაგირე მოსამსახურეთ.
Незнаете ли вы кого нибудь такого?	თქვენ ხომ არა ვინ იცით იმისთანა?
Точноли вы увѣрены о его честности?	ხომ სწორედ დარწმუნებული ხართ იმისს პატიოსნებაზედა?
Велите ему войти.	უბძანეთ მაგას შემოვიდეს.
Хочешь ли ты опредѣлиться ко мнѣ?	გინდა შენ ჩემთან განწესება?
Сколько тебѣ лѣтъ?	რამდონის წლისა იქნები?
Женатъ ли ты?	ცოლი გყავს?
Что дѣлаетъ твоя жена?	რას აკეთებს შენი ცოლი?
Знаетъ ли она какое ремесло?	იცის იმან ხელობა რამე?
Естьли у тебя дѣти?	გყავს შენ შვილები?
Естьли у тебя поруки, или свидѣтельства?	გყავს შენ თავდებები, ან მოწმობა?
Ежели случится мнѣ отправиться куда ни есть, поѣдишь ли ты со мною?	მე რომ მომიხდეს წასვლა სადმე წამომყვები შენცა თანა?
Умѣешь ли ты приготовлять кушанья?	ხომ იცი შენ საჭმლების გაკეთება?

Какое ты хочешь жалованье?	რომელსა ჯამაგირსა გინდა?
Это слишкомъ много, дорого.	ეგ მეტად მეტია, ძვირია.
Развѣ ты не будешь отъ меня требовать пищи и одежды?	განა შენ არ მოითხოვ მე საჭმელსა და ტანთ საცმელსა?
Или пища будетъ моя, а одежда твоя, и дамъ тебѣ денегъ въ мѣсяцъ столько-то рублей.	ან საჭმელი იყოს ჩემი, და ტანთ საცმელი შენი, და მოგცემ შენ თვეში ამდენს მინალთუნს?
Приходи завтра и ты получишь послѣдній отвѣтъ.	მოდი ხვალ და მოგეცემა უკანასკნელი პასუხი.
Ну, хорошо, я даю тебѣ мое слово, и принимаю твое.	თუნდ კარგია, მე გაძლევ შენ ჩემს სიტყვას, და მივიღებ შენი სიტყვა.
Подиже и приходи съ твоими вещьми.	მაშ წადი და მოიტანე შენი ნივთები.

Разговоръ 81-й. — უბნობა 81.

Тогожъ содержанія. — მისვე ჰაზრისა.

Какое сего дня кушанье мнѣ приготовишь?	დღეს რას საჭმელს გამიკეთებ?
Какое прикажешь, скоромное или постное?	რომელს მიბრძანებ, სახსნილოს, თუ სამარხოს?
Развѣ сего дня постной день?	განა დღეს მარხვის დღეა?
Я люблю постныя ку-	მე მიყვარს მარხვის საჭმელე-

[redacted]анья, ежели хорошо ихъ приготовить. — მა, თუ კარგათ გააკეთებენ.

Сдѣлай травной супъ, гороховую или чечевичную похлѣбку. — გააკეთე მწვანილის წვენი, მუხუდოსი ან ოსპის შეჭამადი.

Не найдешъ ли свѣжей рыбы? — ეგება იშოვნო ახალი თევზი?

Купи хорошаго бѣлаго хлѣба. — იყიდე კარგი თეთრი პური.

Постарайся достать хорошаго вина, бѣлаго, или краснаго. — ეცადე იშოვო კარგი ღვინო, თეთრი ან წითელი.

Еще что прикажите приготовить? — კიდევ რას მიბძანებთ გაგაკეთოთ?

Купи говядины литру, да баранины поллитры для жркаго. — იყიდე ძროხის ხორცი ერთი ლიტრა და ცხვრის ხორცი ნახევლიტრა შესაწვავად.

Какъ прикажете ежарить, въ пурнѣ, или на шишликѣ? — როგორ მიბრძანებთ შეწვას ფურნეში, თუ შამფურზედ.

Я люблю жаркое на шишликѣ. — მე მიყვარს შემწვარი შამფურზედ.

Да незабудь сдѣлать салатъ. — ნუ დაგავიწყდება სალათის გაკეთებაც.

Естьли у насъ уксусъ? — ძმარი ხომ გვაქვს?

Купи же курицу для жаркаго, или свари съ супомъ. — იყიდე ქათამიც შესაწვავად, ან მოხარშე წვნიანით.

Возми яйца и масло ко- — მოიტანე კვერცხები და ერბო-

ровье для яишницы. — ცა ერბოკვერცხისა თჳს.

Чтобъ къ первому часу обѣдъ былъ готовъ, я нигдѣ не отозванъ. — რომ პირველს საათზედ სადილი მზად იყოს მე არსად ვარ დაპატიჟებული.

Разговоръ 82-й. — საუბარი 82.

О обѣдѣ. — სადილისა თჳს

Не время ли, не пора ли обѣдать? — დრო არ არის სადილისა?

Да, уже пора. — დიახ კიდეც არის დრო.

Скоро будетъ первый часъ. — მალე შეიქნება პირველი საათი.

Уже второй часъ. — მეორე საათი კიდეც არის.

Сего дня обѣдъ будетъ позже обыкновеннаго. — დღეს სადილი იქნება უფრო გვიან ჩვეულებაზედ.

Въ которомъ часу обѣкновенно вы обѣдаете? — რომელს საათზედ ჩვეულებით მიირთმევთ ხოლმე სადილს?

Ровно въ двѣнадцать. — სწორედ თორმეტზედ.

Уже звонили. — კიდეც დარეკეს.

Пожалуйте отобѣдайте со мною; сдѣлайте милость откушайте у насъ. — ინებეთ სადილი ჩემთან; წყალობა მოიღეთ ჩვენთან მიირთვით პური.

Вы намъ сдѣлаете удовольствіе, честь. — თქვენ მოგვცემთ კმაყოფილებას, პატივს.

Вы найдете у меня самый обыкновенный столъ. — თქვენ იპოვნით ჩემთან თჳთ ჩვეულებრივს სტოლს.

У насъ самой простой обѣдъ. — ჩვენ გვაქვს თჳთ უბრალო სადილი.

Мы обходимся съ друз- — ჩვენ მოვიქცევით მეგობ-

ами безъ церемоній.	ლან უცერემონიოთ.
Пожалуйте останьтесь у насъ.	რჩებით დადექით ჩვენთან.
Очень хорошо.	დიაღ კარგი.
Не выпить ли намъ передъ обѣдомъ водки?	ნუ დავლევთ სადილის წინ ოტკა-ას?
Какая у васъ водка?	რა ოტკა გაქუსთ?
Кизлярская, вишневка.	ყიზლარისაა, ვიშნოვკა.
Чѣмъ же намъ закусить?	აბა რა შევატანოთ?
Поставь намъ икры; нарѣжь сыру и подай.	დაგვიდგი ჩვენ ხიზილალა; დასჭერ ყველი და მოიტანე.

Разговоръ 83-й. — უ ბ ნ ო ბ ა 83.

Тогожъ содержанія. — მისვე საზრისა.

Накрывай, накрой столъ.	გაშალე, დააწყვე სტოლი.
Намъ нуженъ круглый столъ.	ჩვენ გვეჭირება მგვრგვალი სტოლი.
Четвероугольный столъ.	ოთხ კუთხიანი სტოლი.
Постели скатерть.	გაშალე სუფრა.
Гдѣ скатерть?	სად არის სუფრა?
Дай бѣлыя салфетки.	მაიტა თეთრი ხელსახოცები.
Поставь тарелки.	დააწყვე თეფშები.
Принеси ложки, ножи, вилки.	მოიტანე კოვზები, დანა ჩანგალები.
Подай суповую, разливательную ложку.	მოიტანე სუპის დასასხმელი კოვზი.
Она еще въ кухнѣ; надобно ее вычистить.	ჯერ ისევ სამზარეულოშია, უნდა გაწმინდოს.

Оскреби этотъ хлѣбъ.	გაფხიკე ეს პური.
Корка вся подгорѣла, обгорѣла.	ქერქი სულ დამწვარა, შემომწვარა.
Хлѣбъ заплеснѣвелъ.	პური დაობებულა.
Принеси стаканъ.	მოიტანე სტაქანი.
Столъ уже накрытъ.	ტოლი კიდეც გაშლილია.
Сядемте за столъ. Садитесь.	დასხედით სტოლზედა, დაბძანდით.
Подавай стулья.	მოიტანე სკამები.
Поставь ему стулъ.	დაუდგი მაგას სკამი.
Не потрудитесь ли наливать супъ?	არ გაირჯებით დაასხათ სუპი?
Подай ему глубокія тарелки.	მოუტანე მაგას ღრმა თეფშები.
Кушайте супъ.	მიირთვით სუპი.
Онъ весьма горячь.	ძრიელ ცხელია.
Подуйте, смотрите не обожгите ротъ.	შეუბერეთ, გაუფთხილდით არ დაიწვას პირი.
Вотъ прекрасные щи.	აი უცხო შჩი.
Любите ли вы ихъ?	ხომ გიყვართსთ თქვენ ესე?
Нарѣжте пожалуйте и эту курицу.	დასჭერით ერთი ეს ქათამიც.
Подавай намъ мелкія тарелки.	მოგვიტანე წვრილი თეფშები.

Разговоръ 84-й. — ლ ა პ ა რ ა კ ი 84.

Тогожъ содержанія — მისვე ჰაზრისა.

Одолжите мнѣ кусокъ хлѣба.	მიბოძეთ მე ნაჭერი პურისა.

Кусокъ жаркаго. — ნაჭერი შემწვარისა.

Возмите ножичкомъ соли. — ამოიღეთ დანით მარილი.

Солянка далеко; недостаю. — სამარილე შორს არის, ვერ მივსწვდი.

Попросите достать. — სთხოვეთ, მოგაწოდონ.

Достаньте мнѣ пожалуйте соли. — ერთი მომაწოდეთ მარილი.

Рѣжте, разрѣжте говядину. — გასჭერით, დასჭერით ძროხის ხორცი.

Я немогу жевать. — მე ვერ დამიღეჭია.

У меня зубы притупились. — მე კბილები მოჭრილი მაქვს.

Для чего вы не кушаете? — რატომ არას მიირთმევთ?

Не угодноли вамъ пить? — ხომ არ გნებავთ სასმელი?

Кушайте вина. — მიირთვით ღვინო.

Нѣтъ ли воды; я бы выпилъ съ водою. — წყალი ხომ არ არის; მე წყლით დავლევდი.

Пилилъ вы? — ხომ დალიეთ თქვენ?

Я уже напился, пилъ. — მე კიდეც დავლიე, გავსძღე.

Не угодноли вамъ еще покушать? — არ გნებავთ კიდევ მიირთვათ რამე.

Нѣтъ, я сытъ; довольно ѣлъ. — არა, მე გავძეღ, ბევრს გავსძღე.

Я не хочу больше. — მე აღარ მინდა.

Скажите, что вы любите? — მითხარით რას ენუკებით.

Не угодноли вамъ я- — არ ინებებთ ენასა?

зыка?

Съ горчицею, съ хрѣномъ? — მდოგვითა, ხრენითა?

Возмите кусокъ съ блюда. — მიიღეთ ნაჭერი სინიდამ.

Онъ еще совсѣмъ сыръ. — ჯერ ისევ უმია სრულად.

Онъ слишкомъ переваренъ. — ძალიან მოხარშულია.

Онъ пересоленъ. — ეს დამლაშებულია.

Не угодноли же вамъ этой рыбы? — მაშ არ ინებებთ ამ თევზს?

Какая она. — ეგ რა თევზია.

Осетръ, положенный въ уксусъ. — ზუთხია, ძმარში ჩადებული.

Это хорошо, я поѣмъ. — ეს კარგია, მე გიახლები.

Любители вы приправу. — ენუობით თქვენ სანელებელს?

Нѣтъ я до нее неохотникъ. — არა, მე მაგას არ ვენუობი.

Обнеси это блюдо кругомъ. — შემოუტარე ეს სინი გარშემო.

Разговоръ 85-й. — უ ბ ნ ო ბ ა 85.

Тогожъ содержанія — მისვე აზრისა.

Вы некушаете, вы весьма мало кушаете. Вы худой ѣдокъ. — თქვენ არას მიირთმევთ, თქვენ ძალიან ცოტას მიირთმევთ, ცუდად მჭამელი ყოფილხართ.

Извините сударь. — უკაცრავად ბატონო.

Я весьма хорошо на- — მე ძრიელ კარგა გიახელ.

ѣлся.

Я ѣлъ за двоихъ. — მე ვჭამე ორის ოდენი.

Вы лишь шолько разговариваете. — თქვენ მარტო ლაპარაკობთ.

Вы некушаете, нипьете. — თქვენ არც მიირთმევთ, არც სვამთ.

Вы совсѣмъ забыли пить. — თქვენ სრულებით დაგავიწყდათ სასმელი.

Что вы непьете? — რატომ არ მიირთმევთ სასმელსა?

Не заставляйте васъ просить. — ნუ შემახვეწნიებთ კი.

Полно ѣсть, теперь можно и выпить. — კმარა საჭმელი, ახლა შეიძლება დალევაცა.

Выполоскай этошь стаканъ и дай мнѣ пить. — გამორეცხე ეს სტაქანი და დამალევინე.

Пожалуйше мнѣ стаканъ вина. — მიბოძეთ მე ერთი სტაქანი ღვინო.

Не много мнѣ наливайше. — ბევრს ნუ დამისხამთ.

Не прикажетели пива? — არ მიირთმევთ ლუდსა?

Каково вамъ оно кажется? — როგორ გეჩვენებათ ეგე?

Довольно хорошо. — საკმაოდ კარგია.

Дайте мнѣ отвѣдать. — მომეცით მე გავშინჯო.

Оно нѣсколько горько, горьковато. — ეს რაოდენმე მწარეა, მომწაროა.

Милостивой государь, честь имѣю пить за ваше здоровье. — მოწყალეო ხელმწიფევ, მაქვს პატივი თქვენის სადღეგრძელოს დალევისა.

Позвольте мнѣ, сударь, выпить за ваше здоровье.

ნება მომეცით, ბატონო, თქვენის სადღეგრძელოს დალევისა.

Желаю вамъ всего прiятнаго.

მსურს თქვენთვის ყოველივე სასიამოვნო.

Покорнѣйше васъ благодарю.

დიდად გმადლობთ.

Вы очень благосклонны.

თქვენ დიდად მწყალობელი ბძანდებით.

За здравiе вашего батюшки.

თქვენის მამის სადღეგრძელო იყოს.

За здравiе вашего братца.

თქვენის ძმის სადღეგრძელო იყოს.

Мнѣ кажется, можно уже встать изъ застола.

მე მგონია, კიდეც შეიძლებოდეს ადგომა სტოლიდამ.

Встанемте.

ავსდგეთ.

Я ожидаю только вашего приказанiя, чтобъ встать.

მე მარტო თქვენს ბძანებას მოველი, რომ ავსდგე.

Собирайте со стола.

აალაგეთ სტოლი.

Подайте намъ воды, вымыть руки и выполоскать ротъ.

მოგვართვით წყალი, ჴელები დავიბანოთ და პირი გამოვირეცხოთ.

Извините, господа, что я не могъ попотчивать васъ лучше.

შემინდევით ბატონებო, რომ მე უფრო კარგად ვერ დაგიხვდი.

Ежели бы я зналъ, что вы пожалуете, я конечно приготовилъ бы что нибудь лучшее.

თუ მცოდნოდა თქვენი მობძანება, მე მოვემზადებოდი კარგს რასმე.

Покорнѣйше благодаримъ за хлѣбъ, за соль. — უმორჩილესად გმადლობთ პურ-მარილისა თჳს •

Ненужно бы извиняться мы довольны. — საჭირო არ იყო ბოდიშის მოხდა, ჩვენ კმაყოფილნი ვართ •

Разговоръ 86-й. — უ ბ ნ ო ბ ა 86 •

О горячихъ напиткахъ. — ცხელთა სასმელთა თჳს •

Не кушаете ли вы послѣ обѣда кофе? — არას მიირთმევთ ხოლმე სადილს უკან ყავას?

Только одну чашку. — მარტო ერთს ფინჯანს •

Не прикажете ли съ молокомъ? — არ ინებებთ რძით?

Очень хорошо. Однако прикажите подкипятить кипяченое молоко здоровѣе, некипяченаго. — დიახ კარგი, მაგრამ ადუღე-ბა ინებეთ, ადუღებული რძე უფრო მრთელია აუდუღებელზედ •

Уже подано поднось съ чашками. — კიდეც მოიტანეს ფოდნოსი ფინჯნები •

Вошъ и кофейникъ. — აი ყავადანიც •

Хорошоли онъ кипѣлъ? — ხომ კარგა იდუღა?

Наливай же. — მაშ დაასხი •

Чтобъ онъ былъ горячь и негустъ. — რომ იყოს ცხელი და არა სქელი •

Подавай и молошникъ. — მოიტანე სარძევეც •

Не достаетъ ложечекъ. — წვრილი კოვზები აკლია •

Естьли сахаръ въ сахарницѣ? — ხომ არის შაქარი საშაქრეში?

Принеси сахаръ. — მოიტანე შაქარი •

Мѣлкаго сахару. — დაწვრილებული შაქარი •

Кусками нарубленнаго сахару. — დამტვრეული შაქარი.

Прикажите подать ножикъ и молотокъ, чтобъ наколоть сахару. — უბძანეთ მოიტანონ დანა და ჩხოქური, რომ დავამტვრიო შაქარი.

Колите куски помѣлче. — დაამტვრიეთ უფრო წვრილად.

Ужь я довольно накололь. — სამყოფი კიდეც დავამტვრიე.

Изволъте теперь кушать, кофе уже простылъ. — ინებეთ ახლა მიირთვით, ყავა კიდეც გაცივდა.

Разговоръ 87-й. — ყ ა ნ ო ბ ა 87.

Тогожъ содержанія. — მისვე აზრისა.

Позволите ли просить васъ о чашкѣ чаю? — ნებას მომცემთ, მოგართვა ერთი ფინჯანი ჩაი?

Я охотно пью чашку. — მე ხალისით დავლევ ერთს ფინჯანს.

Тотъ часъ получите. — ეხლავე მოგართმევთ.

Вода кипитъ. — წყალი დუღს.

Вотъ и самоваръ подали. — აი სამოვარიც მოიტანეს.

Чай весьма слабъ непрѣпокъ. — ჩაი ძალიან სუსტია, არ არის მაგარი.

Вы недаете ему время настояться. — თქვენ არ აცლით რომ დადგეს (გამოსცეს).

Подкипятите его. — ადუღეთ ეგე.

Положите въ чайникъ чаю. — ჩაყარეთ ჩაიდანში ჩაი.

Положите туда двѣ, три, или четыре чашки чаю. — ჩაყარეთ მანდა, ორი, სამი ან ოთხი კოვზი ჩაი?

Какой это чай зеленый, или черный? — ეს რა ჩაია, მწვანეა, თუ შავი?

Это цвѣтошный. — ეს ყვავილიანია.

Какъ вы его кушаете со сливками или безъ сливокъ? — როგორ მიირთმევთ ნაღებით, თუ უნაღებოთ?

Не прикажетели сливки подогрѣть? — არ ინებებთ ნაღები გავათბოთ?

Или лучше любите холодные. — თუ უფრო გიყვართ ცივი?

Положите сахару. — ჩააგდევით შაქარი.

Вы слишкомъ много кладете сахору. — თქვენ მეტად ბევრს შაქარს უშვრებით.

Очень сладко; я не охотникъ до сладкаго. — ძრიელ ტკბილია; მე არ ვეწყობი ტკბილსა.

Теперь можно намъ выпить и по пуншу. — ახლა შეიძლება დავლიოთ თითო პუნჯიც.

Сдѣлайте намъ пуншу. — გაგვიკეთეთ პუნჯი.

Съ чѣмъ вы прикажете сдѣлать? — რით მიბრძანებთ, გავაკეთო?

Есть ли у васъ аракъ? — გაქვსთ თქვენ არაყი?

Не изволите ли имѣть рому, водки? — ხომ არ გახლავსთ რომი, ვოდკა?

Разговоръ 88-й. — ყ ა ნ ო ბ ა 88.

Для путешествія. — მგზავრობისა თვის.

Сколько миль, или — რამდენი აღაჯია, ან ვერსი

верстъ отсюда до вашей деревни? | აქედგან თქვენს სოფლამდინ?

Хороша ли дорога? | ხომ კარგი გზა არის?

Она ни хороша, ни очень дурна. | ის არც კარგია, არც ძრიელ ცუდია.

Она довольно хороша. | ის საკმაოდ კარგია.

Она дурна; она ужасна. | ის ცუდია; საშინელია.

Какова дорога? | როგორი გზა არის?

Весьма песчана. | ძრიელ ქვიშიანია.

Усѣяна камнями. | დაფენილია ქვითა.

Наполнена горъ, лѣсовъ и пропастей. | სავსეა მორებითა, ტყითა და ღრანტევებითა.

Широка ли дорога? | ხომ განიერია გზა?

О, довольно широка, весьма широка. | დიაღ, სამყოფად განიერია. დიდად განიერია.

Нѣтъ, весьма узка. | არა, დიდად ვიწროა.

Дорога вся въ рытвинахъ. | გზა სულ დაკრამულებშია.

Нѣтъ ли по ней мостовъ? | ხომ არ არის იმაზედ ხიდები?

Естьли по ней перилы? | ხომ არის იმაზედ მოაჯირები?

Вы поѣдите по длинной мостовой. | თქვენ წახვალთ გრძლად მოკირწყლულზედ.

Широка ли мостовая? | ხომ განიერია მოკირწყლული?

Проѣзжее мѣсто совсѣмъ ровное. | გასავლელი ადგილი სულ ვაკეა.

Чрезъ сколько городовъ должно проѣхать? | რამდენს ქალაქზედ უნდა გავიაროთ?

Естьли по этой дорогѣ | ხომ არის ამ გზაზედ კარგი ქა-

хорошія постоялые дома? — ქარვასლები?

Есть довольно изрядныя. — არის საკმაო კარგები.

Есть хорошія и негодныя. — არის კარგებიცა და ცუდებიცა.

Разговоръ 89-й. — ყ ა ნ ო ა 89.

Тогожъ содержанія. — მისვე აზრისა.

Безопасна ли эта дорога? — ხომ უშიშარია ეს გზა?

Должно остерегаться ѣздить въ вечеру или по ночамъ. — უნდა გაფთხილდეს სიარულსა საღამოთი ან ღამე.

Исправны ли почты? — ხომ რიგიანი არის ფოჩტები?

Они весьма медленны и часто должно дожидаться лошадей. — ისინი ძალიან დაგვიან ებულებიან და ხშირად მოუნდა ლოდინი ცხენებსა.

Сколько платять за каждую лошадь? — რას აძლევენ თვითის ცხენში?

Что дають пачталіонамъ? — რას აძლევენ ფოჩტალიონებს?

Что стоить вымазать повозку нефтію. — როგორ ღირს წასმა პოვოსკისა ნავთითა?

Я знаю, что отсюда до того мѣста есть двѣ различныя дороги. — მე ვიცი რომ აქედამ იმ ადგილამდინ არის ორი სხვა და სხვა გზები.

Которая лучше? — რომელი სჯობს?

Сколько миль надобно — რამდენი ალაჯი არის გასაგ-

переѣхать?
ლელო?

Не надобноли переѣхать чрезъ рѣку, озеро?...
ხომ არ მოგვინდება გასვლა მდინარეებში, ტბებში?...

Во сколько дней совершимъ мы эту дорогу, этотъ путь?
რამდენს დღეზედ შევასრულებთ ჩვენ ამ გზას?

Хорошоли починена повозка?
ხომ კარგა არის გაკეთებული ურემი?

Доѣдитъ ли она до станціи?
ხომ მიაწევს ეგე მანძილამდინ?

Отвѣчаешь ли ты за нее?
პასუხს მომცემ მაგის თვს?

Ну, ступай; поѣдимъ же.
მაშ გასწი, ჯაა წავიდეთ.

Поѣзжай шагомъ.
ნაბიჯით იარე.

Поѣзжай потихоньку.
ნელა იარე.

Разговоръ 90-й.
უბნობა 90.

Говорить дорогою съ почталіономъ.
ლაპარაკი გზაზედ პოჩტალიონ-თან.

Послушай почталіонъ.
გამიგონე პოჩტალიონო.

Похорошей дорогѣ ступай проворнѣе, а на поворотахъ тише.
კარგს გზაზედ იარე უფრო ჩქარა, და მოსაბრუნზედ უფრო ნელა,

Или на мостахъ,
ან ხიდებზედ.

Или въ городахъ и въ деревняхъ.
ან ქალაქებში და სოფლებში.

И я тебѣ дамъ на водку.
და მე შენ მოგცემ ვოდკის ფულს.

А не то я заплачу тебѣ однѣ только указные
თუ არა მე მოგცემ შენ მარტო უკაზით დადებულს ქირას.

стороны.	
Понимаешьли ты меня?	ხომ გეყურება შენ ჩემი?
Ну теперь ступай.	აჰა ახლა კი გასწი.
Почталіонъ, стой, остановись.	ფოჩტალიონო დადეგ, დაიცადე.
Поѣзжай скорѣе.	გასწი უფრო ჩქარა.
Дорога хороша, а ты ѣдишь такъ тихо.	გზა კარგია, და შენკი მისვალ ასე ნელა.
Ступай тише.	გასწი ნელა.
Не ѣзди такъ близко къ оврагу, или къ рѣкѣ.	ნუ მისვალ აგრე ახლო ხევისაკენ, ანუ მდინარისაკენ.
Поѣзжай какъ можно далѣе.	გაუარე რაც შეიძლებოდეს უფრო შორს.
Остановись почталіонъ, надобно прикрѣпить колѣсо.	დაიცადე ფოჩტალიონო, უნდა მივაკრათ ურმის თვალი.
Спускъ довольно крутъ.	ჩასავალი კარგა დამართია.
Посмотри пожалуй, хорошоли привязанъ чимаданъ, и неотвязалось ли что нибудь?	მისედე ერთი, ხომ კარგა ჩაკრულა მაფრაში, და ხომ არა შეხსნილა რა.
Посмотри также, все ли исправно у повозки?	ნახე აგრეთვე, ხომ სულ ყველა რიგიანათ არის ურემზედ?
Не ѣзди по проселочной дорогѣ.	ნუ მისვალ სასოფლოს გზაზედ.
Я нехочу съѣзжать съ большой дороги.	მე არ მინდა გადავსწიო დიდის გზიდამ.
Но по пѣску тяжело лошадямъ.	მაგრამ რიყეზედ მძიმეა ცხენებისა თვის.

Разговоръ 91-й.	**ჟ ბ ნ ო ბ ა 91**
Тогожъ содержанія	მისვე აზრისა.
Остановись, я хочу выйти.	დაიცადე, მე მინდა გამოვიდე.
Тутъ нѣтъ ни какой опасности.	აქ შიში არა არის რა.
Нѣтъ нужды, стой, говорю, мы хотимъ выйти.	რა გვენაღვლება, დადექ მეთქი, ჩვენ გვინდა გამოსვლა.
Надобно зажечь фонари у позоаки?	უნდა აანთოთ ფარნები [illegible]ხვისა.
Отвори дверцы.	გააღე კარები.
Опусти подножку.	ჩამოუშვი ფეხის დასადგმელი.
Подай мнѣ руку.	მომაშველე მე ჴელი.
Не заблудили ли мы?	გზა ხომ არ დავკარგავს?
Думаешь ли ты опять найти дорогу?	გგონია შენ, რომ კიდეც ვი-პოოთ გზა?
Надобно спросить у перваго мимоѣзжаго, который намъ попадется.	უნდა ვჰკითხოთ პირველს გამ-ომვლელს, რომელიც ჩვენ შე-გვეყაროს.
Или остановиться въ первой избѣ.	ან უნდა დავსდგეთ პირველს ქო-ხში.
Спроси у этого мужика.	ჰკითხე ამ გლეხსა.
У этой бабы.	ამ დედაკაცსა.
У этого молодаго парня.	ამ ყმაწვილს ბიჭსა.
Послушай, мой другъ,	გამიგონე, ჩემო მეგობარო, გვე-

скажи пожалуй, эта ли дорога въ.......?

Далеколи мы отъ станціи?

Далеко ли отсюда большая дорога, или близко?

Направо ли, налѣво ли, или прямо должно ѣхать?

Ненужно ли назадъ воротиться?

Вы можите ѣхать прямо по этой дорогѣ.

Только держитесь все направо.

თხარო შენს გაზრდას, ეს არის გზა.......?

შორს ვართ ჩვენ მანძილზედ?

შორს არის აქედამ დიდი გზა, თუ ახლო?

მარჯვნივ, თუ მარცხნივ, თუ სწორედ უნდა წავიდეთ?

ხომ არ დაგვჭირდება უკან დაბრუნება?

თქვენ შეგიძლიანთ წასვლა სწორედ ამ გზით.

მარტო დაიჭირეთ სულ მარჯვენა მხარე, სულ იარეთ მხარ მარჯვნივ.

Разговоръ 92 й.

О приключеніяхъ, могущихъ случиться на дорогѣ.

Порвался ремень.

Повозка опрокинулась.

Подай мнѣ руку.

Поддержите меня.

Вынь эту поклажу.

Я потерялъ одинъ башмакъ въ повозкѣ.

Башмаки у меня остались въ кибиткѣ.

უბნობა 92.

შემთხვევათა თვს, რომელნიც შეიძლება გზაზედ შეხვდეს.

გაწყდა თასმა.

ურემი გადაბრუნდა.

მომეცი მე ხელი.

დამიჭირეთ მე.

გადმოიღე ეს სადები.

მე დამეკარგა ერთი ქოში ურემში.

ქოშები დამრჩა კიბიტკაში.

Сыщи ихъ.	მოძებნე ისინი.
Вынь намъ изъ повозки тюфякъ.	გამოგვართვი ჩვენ ურმიდამ ლეიბი.
Положи его въ тѣни этого дерева.	დააგდე ეგე ამ ხის ჩრდილში.
Сядемте.	დავსხდეთ.
Я весьма испугался.	მე ძალიან შემეშინდა.
Теперь надобно поднять повозку.	ახლა უნდა ავსწიოთ ურემი.
Не совсѣмъ ли она разбилась?	ხოლო ხომ არ დამტვრეულა ისი?
Что у ней изломалось?	რა გასტყდესია?
Не трудноли это будетъ починить?	ძნელი ხომ არ იქნება ამისი გაკეთება?
Долго ли это будетъ?	გვიან იქნება ეგე?
Сходи въ эту избу, попроси пособить.	მიდი მაგ ქოხში, სთხოვე გვეშველონ.
Спроси гвоздей, веревокъ, молотокъ.	სთხოვე ლურსმნები, საბლები და კვერი.
Провѣдай, нѣтъ ли каретника?	იკითხე, მეკარეტე ხომ არაგინ არის?
Поди, сыщи кузнеца.	წადი, იპოვე მჭედელი.
Почини повозку только такъ, чтобъ потихонку можно было доѣхать до перваго города, до Испанціи.	გააკეთე ურემი მარტო ისე, რომ ნელა შეიძლებოდეს მისვლა პირველს ქალაქამდინ, მანძილამდინ.
Когда уже не возможно ее совсѣмъ починить.	რადგან აღარ შეიძლება სრულიად გაკეთება მისი.

Разговоръ 93-й.	**ლაპარაკი 93.**
Тогожъ содержанія.	მისვე აზრისა.
Спроси въ этой избѣ, нельзяли нанять намъ телѣгу?	ჰკითხე ამ ქოხში, არ იქნება გვექირაონ ტელეგა?
Въ нее запрягутъ почтовыхъ лошадей и мы такъ поѣдимъ.	იმაში შეაბმენ ფოშტის ცხენებს და ჩვენ ისე წავალთ.
Надобно поставить въ телѣгу мой чемоданъ и шкатулку.	უნდა ჩაიდგას ტელეგაში ჩემი მაფრაშა და შკატულკა (კოლოფი).
Позови этихъ крестьянъ на помощь.	დაუძახე ამ გლეხ კაცებს საშველად.
Друзья мои, пожалуйте, пособите намъ.	ჩემო მეგობრებო, ღმერთი გაშველსთ, მოგვეხმარენით.
Мы совершенно незнаемъ, что дѣлать.	ჩვენ სრულიად არ ვიცით, რა ვქნათ.
Мы вамъ хорошо заплатимъ за труды.	ჩვენ კარგათ გარდავიხდით თქვენს გასამრჯელოს.
Наша повозка увязла, утопла.	ჩვენი ურემი ჩაეფლა, ჩავარდა (ტალახში).
Дайте намъ двухъ вашихъ лошадей, чтобъ вытащили ее.	მოგვეცით თქვენი ორი ცხენი, რომ გამოვათრიოთ ისი.
Вы сдѣлаете намъ важную услугу.	თქვენ გვიზამთ ჩვენ დიდს სიკეთეს.
Хорошоли починена повозка?	ხომ კარგად არის გაკეთებული ურემი?

Доѣдитъ ли она до станціи?	ხომ მიაწევს მანზილამდის?
Ну, ступай; поѣдимъ же.	მაშ გასწი; აბა წავიდეთ.
Поѣзжай шагомъ потихонку.	იარე ნაბიჯით წყნარად.
Лошадь упала.	ცხენი წაიქცა.
Не ушибся ли почталіонъ?	ხომ არ ჩამოვარდა ფოშტალიონი?
Сойдемъ, поможемъ ему и перевяжемъ его.	გარდმოვხდეთ, უშველოთ და შევუხვიოთ.
Что онъ себѣ разшибъ?	რა უტკენია?
Ничего: у него наголовѣ большая шишка.	არა ფერი: თავზედ დიდი კოპი ასხდომია.
Не надобно ли приложить къ ней какую нибудь монету?	არ უნდა რომ დავადოთ ფულ რამე?

Разговоръ 94-й. — უბნობა 94.

Говорить въ постоялломъ дворѣ.	ლაპარაკი ქარავან სარაიში.
Остановимся въ этомъ постояломъ дворѣ.	დავდგეთ ამ ქარვასლაში.
Спроси, впустятъ ли, пр мутъ ли насъ?	ჰკითხე, ხომ შეგვიშვებენ, ხომ მიგვიღებენ?
Пустите ли вы насъ къ себѣ, провесть эту ночь?	ხომ შეგვიშვებთ ჩვენ თქვენთან, გავატაროთ ეს ღამე?
Мнѣ надобна спальня, комната для переночеванія.	მე მეჭირება საწოლი, ოთახი ღამე დასადგომლად.

Дайте мнѣ комнатку совсѣмъ отдѣльную, уединенную.	მომეცით მე პატარა ოთახი, სრულად გაყოფილი, გაცალკევებული.
Мнѣ бы хотѣлось, чтобъ она была въ первомъ этажѣ.	მე მინდოდა, რომ ის იყოს პირველს ეტაჟში.
Я бы не хотѣлъ всходить по лѣстницамъ	მე არ მინდოდა ასვლა კიბეებზედა.
Развѣ вы боитесь ходить по нимъ?	განა თქვენ გეშინიანთ იმათზედ სიარულისა?
Нѣтъ, это для меня все равно.	არა, ეგ ჩემ თვის სულ ერთია.
Я не люблю нижнихъ покоевъ, потому что оти всегда темны и сыры.	მე არ მიყვარს ქვეშეთი ოთახები, ამის თვის რომ ისინი ნიადაგ არიან ბნელნი და ტენიანნი.
Живутъ ли надо мною люди?	დგანან ჩემზედ კაცნი?
Я особливо боюсь шуму надъ головою.	მე საკუთრად მეშინიან თავზედ ხმაურობისაგან.
Здѣсь духъ очень нехорошъ.	აქ ძალიან ცუდი სუნი დგას.
Надобно вымѣсть комнату и покурить сахаромъ и уксусомъ.	უნდა გამოიგავოს ოთახი და დააკმიოს შაქარი და ძმარი.
Не дымитъ ли этотъ каминъ?	ხომ არა კომლობს ეს ბუხარი?
Плотно ли припирается дверь?	ხომ მაგრა მიიხურება კარი?
Какъ она запирается?	როგორ დაიკეტება?

Гдѣ ключь?	სადარის გასაღები?
Сходи за ключемъ.	წადი გასაღებისა თჳს.

Разговоръ 95-й. — ყ ბ ნ ო ბ ა 95.

О переѣздѣ водою или моремъ.	გასვლჳსა თჳს წყლითა ანუ ზღვითა
Когда должно садиться на судно?	როდის უნდა ჩავსხდეთ ნავში?
Уставится ли на суднѣ моя повозка?	ხომ დაიდგმის ნავზედ ჩემი ურემი?
Въ хорошую погоду, долголи мы будемъ плавать?	კარგს დარიანობაში რა ერთს ხანს ვივლით წყალში?
Кормчіе и суда хороши ли?	მესაჭეები და ნავები ხომ კარგებია?
Что платять за перевозъ?	რას მისცემენ გასაყვანად?
Что будетъ мнѣ стоить, чтобъ имѣть для меня одного маленькую комнатку?	როგორ დამიჯდება, რომ მქონდეს მარტო ჩემ თჳს პატარა ოთახი?
А сколько должно платить, когда обще совсѣми пассажирами буду въ большой горницѣ?	რამდენი უნდა მივცე როდესაც ერთად სხუვეულის იქ მხლომებთან ვიქნები ერთის დიდს სახლში?
Сколько у васъ пассажировъ?	რამდენნი არიან თქვენს ნავში წასაყვანნი?
Сколько на суднѣ всѣхъ служителей?	რამდენია ნავზედ სრულად მსახურები?

Искусенъ ли, какъ говорятъ, Капитанъ?

ხომ გამოცდილია, როგორც ამბობენ, კაპიტანი?

Какова будетъ у насъ пища?

როგორი გვექნება საჭმელი?

Довольно худа.

საკმაოდ ცუდი.

Вы будите получать только копченую говядину, солонину, картофель и сыръ.

თქვენ მოგეცემათ მარტო ლორი ძროხისა, მარილში ჩადებული ხორცი, კარტოფილი და ყველი.

Я вамъ совѣтую, взять съ собою кое что особливой провизiи.

მე თქვენ გირჩევ წამოიღოთ ზოგი რამ თქვენთან საკუთარი საგზალი.

Какой же провизiи мнѣ взять?

აბა რა საგზალი წამოვიღო?

Лимоновъ, сахару, хорошаго меду, конфектовъ и сушеной зелени.

ლიმონები, შაქარი, კარგი თაფლი, შაქარლამები და გამხმარი ბალახები.

Разговоръ 96-й.

ყ ბ ნ ო ბ ა 96.

Тогожъ содержанiя.

მისვე აზრისა.

Въ какой день поѣдутъ, когда вѣтеръ позволитъ?

რომელს დღეს წავალთ, ქარმა რომ თავი დაგვანებოს?

Въ которомъ часу мы поѣдимъ?

რომელს საათს წავალთ ჩვენ?

Всѣ уже сѣли на корабль.

ყნი ჩასხდნენ კიდეც ხომალდში.

Вотъ и я готовъ.

აი მეც მზათა ვარ.

Удобной ли вѣтеръ?

ხომ მარჯვე ქარია?

Я думаю, что у насъ будетъ буря, какъ вы о-

მე მგონია, რომ ავიღებს ავდ-
ქარიშხალი, თქვენ როგორც გვე-

том думаете?	ნიათ?
Вѣтеръ становится сильной.	ქარი ძლიერდება.
Какая страшная буря.	როგორი საზარელი ქარიშხალი
Думаетели вы, что она не опасна?	თქვენ გგონიათ, რომ ეს არ იყოს საშიშარი?
Небойтесь, опастности нѣтъ.	ნუ გეშინიანთ, ფიქრი არ არის.
Все ли противной, неудобной вѣтеръ?	სულ პირ და პირი უმარ ჯერ ქარია, თუ არა?
У меня зубы болятъ.	მე კბილები მტკივა.
Это часто случается на морѣ отъ цынготы.	ეგ ხშირათ დაემართებათ ხოლმე ზღვაში სურავანდისგან.
Надобно беречься невыходить на сырость поутру и ввечеру.	უნდა გაფთხილდეთ, რომ არ გამოხვიდეთ სინოტივეში დილით და საღამოთი.
Надобно часто жевать шалфей и полоскать ротъ канфарною водою.	უნდა ხშირად ღეჭოთ შალფეი და გამოირეცხოთ პირი ქაფურის წყლითა.
Особенно же должно беречь зубы.	და საკუთრად გაფთხილება უნდა კბილებს.
Старайтесь во весь день какъ можно болѣе провѣтривать вашу комнату.	ეცადეთ მთელს დღეს, რაც შეიძლებოდეს, უფრო რომ ქარმა იმუშაოს თქვენს ოთახში.

Разговоръ 97-й. — **უბნობა 97.**

О почтѣ. — ფოჩტის თვის

Когда отходитъ от-	როდის მიდის აქედამ ფოჩტა წა-

сюда почта съ письмами?	გნებითა?
Въ какіе дни почта приходитъ и въ которомъ часу?	რომელს დღეებში მოდის ფოშტა და რომელს საათს?
Далеко ли отсюда почтамтъ?	შორს არის აქედამ ფოშტამტი ან ფოშტის სახლი?
Пожалуйте, скажите мнѣ дорогу, или проводите меня туда.	შენს გაზრდას, მაჩვენეთ მე გზა ან გამიძეხით იქ.
Или покажите дорогу моему слугѣ.	ან უჩვენე გზა ჩემს მსახურს.
Въ которомъ часу бываетъ открытъ почтамтъ; въ которомъ часу принимаютъ письмы?	რომელს საათს არის ღია ფოშტამტი; რომელს საათს მიიღებენ წიგნებს?
Съ утра до перваго часу.	დილიდამ პირველს საათამდის.
Куда отправляется сего дни почта?	სად გაისტუმრება დღეს ფოშტა?
Когда она отправляется въ Россію?	როდის გაისტუმრება რუსეთში?
Всегда по понедѣльникамъ.	ყოველთვის ორშაბათობით.
Отнеси на почту это письмо.	წაიღე ფოშტაში ეს წიგნი!
Отнесъ ли ты мое письмо на почту?	ხომ მიიტანე შენ ჩემი წიგნი ფოშტაში?
Непоздно ли было?	გვიან ხომ არ იყო?
Отправлено ли оно?	ხომ გაისტუმრეს იგი?

Неисправлялся ли ты, пришлали почта, или нѣтъ?

Поди же сей часъ на почту, справься, нѣтъ ли ко мнѣ писемъ?

Принесъли ты мнѣ письма?

Сколько?

Разговоръ 99й.

Объ ужинѣ.

Что мы будемъ сего дня ужинать?

Вели подавать ужинать.

Ужинъ готовъ; кушанье на столѣ.

Пойдемте господа ужинать, чтобъ лечь сего дня нѣсколько ранѣе.

Пожалуйте, садитесь, господа.

Сядемте за столъ.

Дайте намъ вина хорошаго.

Подавайте кушанья.

Сдѣлайте салатъ для жаркаго.

Вы ничего некушаете

ხომ არ გიკითხავს, მოსულა ფოჩტა, თუ არა?

მიდი ეხლავ ფოჩტაში, შეიტყე, ხომ არ არის ჩემთან წიგნები.

მომიტანე შენ მე წიგნები.

რამდენია?

უბნობა 89.

ვახშმისა თჳს.

რა გვექნება ჩვენ დღეს ვახშმად?

მოატანინე ვახშამი.

ვახშამი მზაა; საჭმელები სტოლზედ არის.

მობძანდით ბატონებო ვახშმად, რომ დღევწვეთ დღეს უფრო მოადრეულ.

მობრძანდით დაბრძანდით ბატონებო.

დავსხდეთ სტოლზედ.

მოგვართვით ჩვენ კარგის ღვინისა.

მოგვიტანეთ საჭმელები.

გააკეთე სალათა მწვადისათჳს.

თქვენ არა ფერს შეექცევით

Г. Я: что вамъ сдѣлалось? — უფალო ნ.? რა დაგემართათ?

У меня нѣтъ аппетиту; мнѣ нехочется ѣсть. — მე არა მაქუს მადა; მე არ მინდა საჭმელი.

Я усталъ и ослабѣлъ. — მე დავიღალე და დავსუსტდი.

Для меня бы лучше быть въ постелѣ, нежели за столомъ. — მე მირჩევნია ქუეშაგებში წოლა, ვირემც სტოლზედ ჯდომა.

Еже ли вы чувствуете себя не здоровымъ, то подите лягте. — თუ თქუენ თავს ავად ყოფნას აგრძნობთ, მაშ წადით დაწექით.

Чтобъ васъ необезпокоить, я пойду немного отдохнуть. — რომ თქვენ არ შევაწუხოთ, მე წავალ ცოტას მოვისვენებ.

Ненадобно ли вамъ чего? — ხომ არა გენებებათ რა?

Мнѣ, кромѣ покоя, ничего не надобно. — მე მოსვენების მეტი არა მინდა რა.

Желаю вамъ покойной ночи. — მსურს თქვენთვის მშვიდობის ღამე.

Разговоръ 99-й. — უბნობა 99.

Объ отходѣ ко сну. — ძილად დაწოლისა თვს.

Уже поздно, весьма поздно. — დაგვიანდა, ძალიან დაგვიანდა.

Мнѣ хочется спать. — მე მეძინება.

Меня сонъ клонитъ; я дремлю. — მე ძილი მერევა; მე მთვლემს.

Я немогу открыть глазъ. — მე არ შემიძლიან თუალების გახილება.

Пойдемте спать. — წავიდეთ დავიძინოთ.

Я пойду спать.

Я пойду лягу.

Вы рано ложитесь почивать.

Какіе вы сонные?

А вы развѣ поздно ложитесь?

Я люблю сидѣть до двѣнадцати часовъ.

Вы и встаете поздно, а я рано ложусь и рано встаю.

Не спите сидите сколько вамъ угодно.

Я бы охотно посидѣлъ съ вами, да нечѣмъ заниматься?

Какъ вамъ угодно; я нехочу васъ излишно утруждать.

Прикажите переслать себѣ постелю.

Почивайте спокойно.

Пріятнаго сна вамъ желаю.

И вамъ также желаю, сударь, покойной ночи и пріятнаго сна.

მე წავალ დავიძინებ.

მე წავალ დავსწვები.

თქვენ ადრე სწვებით მოსასვენებლად.

როგორი მძინარე ხართ?

თქვენ კი განა გვიან დასწვებით ხოლმე?

მე მიყვარს ჯდომა თორმეტ საათამდინ.

თქვენ გვიანაც ადგებით ხოლმე, და მე ადრე დავსწვები და ადრე ავსდგები.

ნუ დაიძინებთ, იჯექით რა ერთიც გნებავსთ.

მე სიხარულით დავსჯდეოდი თქვენთან, მაგრამ აბა რა გავაკეთოთ?

როგორც უნებავდესთ; მე არ მინდა ნამეტნავად თქვენი შეწუხება.

უბძანეთ ვისმე დაგებინეთ თქვენთვის ქვეშაგები.

მოისვენეთ მშვიდობით.

სასიამოვნო ძილი თქვენ თვს მსურს.

თქვენ თვსცა ეგრეთვე მსურს ბატონო, ღამე განსვენებისა, და ძილი სიამოვნისა.

Разговоръ 100-й.	**უ ბ ნ ო ბ ა 100.**
Тогожъ содержанія.	მისვე აზრისა.
Подай мнѣ свѣчу.	მომიტანე სანთელი.
Восковую свѣчу.	ცვილა სანთელი.
Засвѣти свѣчу.	ამინთევე სანთელი.
Гдѣ щипцы?	სად არის ქლუნი (მაკაში)
Сними со свѣчи.	მოქლუნე სანთელს.
Посвѣти мнѣ.	მომინთე.
Я хочу раздѣваться.	მე მინდა ტანთ გავიხადო.
Раздѣнь меня.	ტანთ გამხადე.
Разуй меня.	ფეხთ გამხადე.
Скинь мнѣ чулки.	გამხადე წინდები.
Гдѣ мой колпакъ?	სად არის ჩემი კალთაკი?
Вотъ онъ.	აგერ ისი.
Переслалъ ли ты мою постелю?	დაგე ჩემი ქვეშაგები?
Переслана ли постѣля?	დაგებულია ქვეშაგები?
Нѣтъ, еще непереслана.	არა, ჯერ არ არის დაგებული.
Перестели ее скорѣе.	მაშ დააგე დროზედ.
Постель худо переслана.	ქვეშსაგები ცუდათ არის დაგებული.
Взбей хорошенько перину, тюфякъ, пуховикъ.	კელი დაჰკარ კარგად ბუმბულსა ლოშაკსა, ყურთუკსა.
Перестели постель такъ, чтобъ въ головахъ было выше, нежели въ ногахъ.	გაშალე ქვეშაგები ასე, რომ თავით იყოს უფრო მაღალი, ვირე ფეხით.
Чтобъ простыни были ровно посланы, и небыло	რომ ზეწარი იყოს თანა სწორეთ გაშლილი, და არა ჰქონდეს ნაკე-

бы сгибовъ.	ყვები.
Положи одѣяло.	დასდევ საბანი.
Задерни занавѣски.	გასწიე (ჩამოაფარე) ფარდა.
Опдерни ихъ.	გამოსწიე (გადასწიე) ფარდა.
Принеси ночную свѣчу, лампадку, ночникъ.	მოიტანე ღამის სანთელი, ჭრაქი და ფისოსი.
Поставь ее на камень.	დადგი ეგე ქვაზედ.
Оставь свѣчу.	გაუშვი სანთელი.
Я люблю читать, лежа въ постелѣ.	მე მიყვარს კითხვა და ქვეშაგებში წოლილმა.
Унеси свѣчу.	წაიღე სანთელი.
Я ее потушу, загашу.	მე ამას მოვასხნებ, გავაქრობ.
Загаси свѣчу.	გააქრე სანთელი.
Разбуди меня завтра, какъ можно ранѣе.	გამაღვიძე მე ხვალ, რაც შეიძლებოდეს უფრო ადრე.
Разбуди меня завтра въ семь часовъ.	გამაღვიძე მე ხვალ შვიდს საათზედ.
Съ свѣтомъ; на разсвѣте.	რიჟ ინათლის; გათენებისას.

Собраніе употребительнѣйшихъ словъ.

შეკრება უსახმარებულესთა ლექსთა.

Части тѣла. ვგრძონი სხეულისანი.

Тѣло,	სხეული გვამი ტანი.	Уши,	ყურები.
Кожа,	ტყავი.	Плеча,	მხრები.
Голова,	თავი.	Спина,	ზურგი.
Лице,	პირი.	Рука, руки,	ხელი, ხელები.
Чело, лобъ,	შუბლი.	Палецъ, перстъ.	თითი.
Глазъ, глаза,	თვალი, თვალები.	Ногти,	ფრჩხილები.
Брови,	წარბი.	Грудь, перси,	მკერდი.
Рѣсницы,	წამწამი.	Желудокъ,	კუჭი.
Волосъ,	თმა.	Чрево,	მუცელი.
Щока,	ლოყა.	Пупокъ,	ჭიპი.
Виски,	საფეთქელი, ფე-ფები.	Бокъ.	გვერდი.
		Колѣна,	მუხლის თავები.
Носъ,	ცხვირი.	Нога,	ფეხი.
Ротъ,	პირი.	Пяты,	ქუსლები.
Губы,	ტუჩები.	Составъ,	სახსარი.
Зубы,	კბილები.	Кость,	ძვალი.
Десны,	ღრძილები.	Жила,	ძარღვ.
Языкъ,	ენა.	Кровь,	სისხლი.
Подбородокъ	ნიკაპი.	Сердце,	გული.
Борода,	წვერი.	Печень.	ღვიძლი.
Шея,	კისერი.	Кишки,	ნაწლევები.
Горло,	ყელი.	Мокрота,	ნახველი, ნა- ზლა.
Пузырь.	ბუშტი.		
Слина.	ლუკი ნერწყვ.	Сопли,	წინწლი.
Потъ.	ოფლი.	Моча,	შარდი.

Принадлежащіе къ нимъ глаголы.

შესაბამნი მათდამი ზმანი.

Пить,	სმა.	Спать,	ძილი.
Ѣсть,	ჭამა.	Просыпаться,	გამოღვიძება.
Видѣть,	ხედვა.	Слышать,	სმენა.
Чувствовать,	გრძნობა.	Вкушать,	გემება.
Касаться,	შეხება.	Наклоняться,	დახრევა.
Плевать,	ფურთხება.	Говорить,	უბნობა.
Дуть,	ბერვა.	Смѣяться,	სიცილი.
Молчать,	მდუმარება.	Плакать,	ტირილი.
Улыбаться,	ღიმება.	Ходить,	სვლა.
Бѣжать,	ლტოლვა.	Потѣть,	ოფლის დენა.
Дрожать,	თრთოლვა.	Прогуливаться,	სეირნობა.
Входить,	შესვლა.	Выходить,	გამოსვლა.
Восходить,	ასვლა.	Спускаться, сходить,	ჩამოსვლა.
Падать,	შთავარდნა.		
Кланяться,	თავის დაკვრა.	Цѣловать,	ამბორება.
Брать,	აღება.	Лизать,	ლოკვა.
Сидѣть,	ჯდომა.	Играть,	თამაშობა.
Лежать,	წოლა.	Стоять,	დგომა.
Шутить,	ხუმრობა.	Кричать,	ყვირილი.
		Желать,	სურვა

Мѣста и страны. ადგილნი და მხარენი

Востокъ,	აღმოსავლეთი.	Западъ.	დასავლეთი.
Сѣверъ,	ჩრდილოეთი.	Югъ.	სამხრეთი.
Земля,	მიწა, ქვეყანა.	Море,	ზღვა.
Озеро,	ტბა.	Прудъ,	საგუბარი.
Болото,	ჭუბე.	Лужица,	ჭაობი.

(*)

Рѣка,	მდინარე.	Ручей,	ნაკადული.
Родникъ, источникъ, ключь,	წყარო.	Область,	ოლქი, სამთავრო.
Царство,	სამეფო.	Королевство,	საკოროლო.
Республика,	რესპუბლიკა.	Уѣздъ,	მაზრა.
Ущелье,	ხეობა	Городъ,	ქალაქი.
Мѣстечко,	პატარა ქალაქი, ყასაბა.	Деревня,	სოფელი.
Село,	დაბა.	Лѣсъ,	ტყე.
Пустыня.	უდაბნო, უშენი,	Степь,	მინდორი.
Долина,	ღელე.	Балка,	ხევი.
Поле,	ველი.	Гора,	მთა, გორა.
Каменная гора, скала,	კლდე.	Дорога,	გზა.
Мостъ,	ხიდი.	Мостовая,	მოკირწყლული.
Берегъ,	წყლის პირი, კიდე.	Пристань,	ნავთ სადგური.
Твердая земля, суша,	ხმელეთი.	Островъ,	კუნძული, ჭალაკა.
Полуостровъ,	ნახევარ კუნძული.	Мысъ,	ცხვირი კლდისა.

Домашніе уборы. სახლის მორთულობა.

Стулъ,	სკამი.	Кресла,	საკეცი სკამი.
Подушка,	ბალიში.	Канапе,	მერხი, გრძელი სკამი.
Поставецъ,	თარო.	Сундукъ,	ზანდუკი.
Коробка,	ხოკი.	Ящикъ,	უჯრა.
Подсвѣчникъ	შანდალი	Щипцы,	ქლიბი, მაყაში.
Ключъ,	გასაღები.	Замокъ,	კლიტე.
Шкапъ,	განჯინა.	Крючокъ,	რაზა.
Постеля,	ქვეშსაგები.	Занавѣсы,	ფარდები.
Зеркало,	სარკე.	Картины,	სურათები.

Принадлежащіе глаголы. — შესაბამნი ზმნანი.

Садиться,	დაჯდომა.	Вставать,	ადგომა.
Ложиться,	დაწოლა.	Прибирать,	ალაგება.
Уложить,	ჩაწყობა.	Замыкать,	დაკეტა.

О кушанье и питье. — საჭმლისა თჳს და სასმლისა

Хлѣбъ,	პური.	Корка,	ქერქი.
Мякишъ,	პურის გული.	Мясо,	ხორცი.
Вино,	ღვინო.	Пиво,	ლუდი.
Молоко пресное,	რძე.	Молоко кислое,	მაწონი.
Масло, коровье,	ერბო.	Масло постное,	ზეთი.
Міодъ,	თაფლი.	Вода,	წყალი.
Супъ,	წვნიანი.	Вареное,	მოხარშული.
Жаркое,	შემწვარი.	Пирогъ,	ბიროგი, კუპატი.
Яйце,	კვერცხი.		
Ветчина,	ლორი.	Окорокъ,	ველიკი ლორის მამხი.
Рыба,	თევზი.		
Сметана,	ნაღები.	Живность,	(საჭმელი) მეფრინველი.
Жиръ,	ქონი.		
Соль,	მარილი.	Мука,	ფქვილი.
Перецъ	პილპილი.	Чухонское масло,	კარაქი.
Инбиръ,	კოჭა		
Уксусъ,	ძმარი.	Любовина,	ჯანდაგი.
Скатерть,	სუფრა.	Горчица,	მდოგვ.
Тарелка,	თეფში.	Тминъ,	ზირა.
Блюдо,	ღრმა ხონჩი.	Приправа,	სანელებელი.

Ложка,	კოვზი.	Салатъ,	სალათა.
Стаканъ,	სტაქანი.	Столовой приборъ,	სუფრის იარაღი.
Бутылка,	ბუთილკა.	Ножъ,	დანა.
Кофей,	ყაჰვა.	Вилка,	ჩანგალი.
Чашка,	ფინ ჯანი.	Рюмка,	სირჩი.
Чай,	ჩაი.	Салфетка,	სუფრის ხელსა-ხოცი.
Блюдце,	ნალბაქი.		

Прінадлежащіе глаголы. — შესაბამნი ზმნანი ანუ სასუფრზმნანი.

Завтракать,	საუზმის მირთმე-ვა.	Обѣдать,	სადილის მირთმე-ვა.
Ужинать,	ვახშმის მირთმე-ვა.	Наливать,	დასხმა.
Проливать,	დაღვრა.	Садиться за столъ,	სუფრაზედ და-ჯდომა.
Пить за здравье,	მირთმევა სად-ღეგრძელოდ.	Выходить изъ за стола,	სუფრიდამ ადგ-ომა.

Разныя состоянія. — სხვა და სხვანი მდგომარეობანი.

Художникъ,	ხელოსანი.	Работникъ,	მუშაკი.
Наемникъ,	მო ჯამაგირე.	Часовщикъ,	მესაათე.
Музыкантъ,	მესაკრავე.	Живописецъ,	მხატვარი.
Столяръ,	დურგალი.	Плотникъ,	ხურო.
Каменщикъ,	კალატოზი.	Садовникъ,	მებაღე.
Замочникъ, слѣсарь,	მეჩარხე.	Кузнецъ,	მჭედელი.

Коновалъ, [illegible].
Сапожникъ, ხარაზი.
Серебренникъ, ოქრომჭედელი.
Хозяинъ и хозяйка, სახლის პატრონი.
Служанка, მოახლე.
Отецъ, მამა.
Дѣти, შვილები.
Дядя, ბიძა.
Племянникъ и племянница, ძმის წული.
Двоюродной братъ и двоюродная сестра, ბიძა შვილი.
Пасынокъ, გერი ვაჟი.
Падчерица, გერი ქალი.
Крестной отецъ, и крестная мать, ნათლია.
Кумъ, ხინა.
Дѣдушка, პაპა.
Старикъ, ბერიკაცი.
Младенецъ, ჩჩვილი.
Кормилица, ძიძა.
Дядька, ლალა.

Портной, მკერვალი.
Шапошникъ, ქუდი, მექუდე.
Хлѣбникъ, მეპურე.
Слуга, მოსამსახურე.
Служитель, მსახური.
Семья, семейство, სახლობა.
Мать, დედა.
Ребенокъ, ყმაწვილი.
Тіотка, (по отцу) მამიდა.
Тіотка (по матери) დეიდა.
Братъ, ძმა.
Сестра, და.
Сынъ, ვაჟი.
Дочь, ქალი.
Вотчимъ, მამინაცვალი.
Мачиха, დედინაცვალი.
Крестной сынъ и крестная дочь, ნათლული.
Сродники, ნათესავნი.
Бабушка, ბებია.
Старуха, ბებერი.
Дѣвица, ქალწული.
Нянька, გამზრდელი.
Воспитанникъ и воспитанница, გაზრდილი.

Глаголы къ нимъ принадлежащіе.

ზმნანი მათდამი შესაბამნი.

Работать,	მუშაობად.	Служить,	მსახურებად.
Повиноваться,	დამორჩილებად.	Шить,	კერვად.
		Жить,	ცხოვრებად.
Родиться,	დაბადებად.	Умереть,	მოკვდომად.
Крестить,	მონათვლად.	Пропитать,	გამოზრდად.
Воспитать,	აღზრდად.	Учить,	სწავლებად.
Приказывать	ბრძანებად.		

О сельскихъ вѣщахъ.

სასოფლოთა ნივთთა თჳს.

Изба,	ქოხი.	Хижина,	ფონჩაგური.
Мякинница,	საბძელი.	Мѣльница,	წისქვილი.
Гумно,	კალო.	Давильня,	საწნახელი.
Плугъ,	გუთანი.	Соха,	ოქოქა.
Телѣга,	ურემი.	Борона,	ფარცხი.
Вилы,	ორთითი.	Заступъ,	ბარი.
Топоръ,	ცული.	Дрова,	შეშა.
Заборъ,	ღობე.	Ровъ,	თხრილი.
Садъ,	ბაღი, ვენახი.	Огородъ	ბოსტანი.
Грядa, борозда,	კვალი.	Огородныя овощи,	ბოსტნეული.
Нива, пашня,	ხნული.	Озимной хлѣбъ	ჯეჯილი.
Жатва,	სამკალი.	Сѣнокосъ,	სათიბი.
Серпъ,	ნამგალი.	Коса	ცელი,

Принадлѣжащіе глаголы. შესაბამნი ზმნანი.

Рубить дрова,	დაჩეხვად შეშისა.	Пахать,	ხვნად.

Жать, მკალ. Возить, მოზიდვალ.
Копать землю, ბარვალ. Косить сѣно, თიბვალ თივისა.

Платье. ტანისამოსი.

Кафтанъ,	კაბა.	Поясъ,	სარტყელი.
Шапка,	ქუდი.	Чулки,	წინდები.
Перчатки,	ხელჯაგები.	Башмакъ,	ქოშები.
Рубаха,	პერანგი.	Сапоги,	ჩექმები, წაღები.
Шуба,	ქურქი.	Шинель,	შინელი.
Подкладка,	სარჩული.	Рукава,	სახელები.
Воротникъ,	საყელო.	Пуговицы,	ღილები.
Карманы,	ჯიბეები.	Часовой карманъ,	საათის ჯიბე.
Часы,	საათი.		
Запонки,	გულის შესაკრავი.	Пряжки,	ბალთები,
		Снуръ,	ზონარი.
Колпакъ,	კალპაკი.	Лента,	ლენტი.
Серги,	საყურეები.	Бѣлила,	ფუმარილი.
Утиральникъ полотенцо,	პირსახოცი.	Румяна,	ფერი.
		Платокъ,	ხელსახოცი.
Гребень,	სავარცხელი.	Полотно,	ქათანი.

Принадлежащіе къ нимъ глаголы.

შესაბამნი მათდამი ზმნანი.

Одѣваться.	ჩაცმალ.	Раздѣваться	გახდალ.
Прибиратся,	მორთვალ.	Скидать,	მოხსნალ, მოხდალ.
Обуваться,	ფეხთ ჩაცმალ.	Разуваться,	ფეხთ გახდალ.
Умываться,	პირის დაბანალ.	Утираться,	პირის შეწმენდალ.
Причесаться,	თავის დავარცხნალ.	Выпрехнуть,	გაბერტყვალ.

У

Торгъ. ვაჭრობა.

Анбаръ,	ამბარი.	Житница,	საკქველე.
Кладовая,	საკუჭნაო.	Лавка.	დუქანი.
Товаръ,	საქონელი, სავაჭრო.	Деньги,	თეთრი, ფული.
Золото,	ოქრო.	Мѣдь,	სპილენძი.
Серебро,	ვეცხლი.	Фунтъ,	გირვანქა.
Вѣсъ,	წონა.	Мѣра,	ზომა, საწყაო.
Вѣсы,	სასწორი.	Аршинъ,	ადლი.
Локоть,	წყრთა.	Сажень,	საჟენი.
Пядень,	მტკაველი.	Бочка,	ბოჭკა, კასრი.
Безменъ,	ყაპანთარი.		

Принадлежащіе глаголы. შესაკვედრნი ზმნანი.

Покупать,	სყიდვად.	Продавать въ долгъ,	გასყიდვა ნისიად.
Сулить,	შეპირებად.	Надбавлять цѣны,	ფასის მომატებად.
Сбавить цѣны,	ფასისდაკლებად.	Давать сдачи,	მეტის დაბრუნებად.
Размѣнять,	დახურდავებად.	Мѣрять,	გაზომვად, აწყვად.
Вѣсить,	აწონად.	Перещитать	დათვლად.
Обвѣршывать,	შეცვევად.		

О Времени. დროისა თვის.

Вѣкъ,	საუკუნე.	Годъ,	წელიწადი.
Четыре времена года,	ოთხნი დრონი წელიწდისანი.	Недѣля,	კვრა.
Минута,	მინუტი.	Часъ,	საათი.
		Мгновеніе,	წუთი, წამი.

Утро,	დილა.	Полдень,	შუადღე.
Вечеръ	საღამო.	Полночь,	შუაღამე.
Сумерки,	ბინდი.	Заря,	ცისკარი, ალიონი.
Разсвѣтъ,	განთიადი.		

Вселенная и стихіи: სოფელი ჲ სტიხიონნი.

Небо,	ცა.	Звѣзды,	ვარსკვლავნი.
Солнце,	მზე.	Мѣсяць луна,	მთოვარე.
Планеты,	ცთომილნი.	Воздухъ,	ჰაერი.
Лучь,	სხივი.	Тѣнь,	ჩრდილი.
Огонь,	ცეცხლი.	Облака,	ღრუბელნი.
Пламя,	ალი.	Искра,	ნაპერწკალი.
Туманъ,	ნისლი.	Буря,	ქარიშხალი.
Громъ,	ქუხილი.	Молнія,	ელვა.
Даждь,	წვიმა.	Градъ,	სეტყვა.
Снѣгъ,	თოვლი.	Вѣтеръ,	ქარი.
Вихрь,	გრიგალი.	Землетрясеніе,	მიწის ძრვა.
Тишина,	სიმყუდროვე.		
Темнота,	სიბნელე.	Непогодь,	ავდარი.
Разстояніе,	სიშორე.	Движеніе,	მოძრაობა.
Явленіе	გამოჩენა.	Отдаленіе,	განშორებულება.
Сіяніе,	ბრწყინვალება.		
Затменіе,	დაბნელება.	Видѣніе,	ხილვა.
Жаръ,	სიცხე.	Оттепель,	გამოდარება.
Холодъ,	სიცივე.	Теплота,	სითბო.
Влажность,	სინოტივე.	Прохлада,	სიგრილე.
Сухость,	სიხმელე.	Морозъ,	ყინვა.
		Сырость,	სინედლე.
		Засуха,	გვალვა.

(*)

Животныя. ცხოველნი.

Звѣрь,	მხეცი.	Птица.	მფრინველი.
Скотъ,	პირუტყვ.	Птенецъ,	ბარტყი, მართვე.
Дичь,	ნადირი.	Насѣкомое,	მწერი.
Гадъ,	ქვემძრომი.	Змѣя,	გველი.
Червь,	ჭია, მატლი.	Пресмыкающіеся,	ქვე წარმავალ-ნი.
Пчела,	ფუტკარი.	Муравей,	ჭიანჭველი.
Рыба,	თევზი.	Кипъ	ვეშაპი.

Прінадлежащіе глаголы. შესაბამნი ზმანი.

Двигаться,	ძრვალ.	Лѣтать,	ფრინვალ.
Плавать,	ცურვალ.	Ползать,	ძრომალ.
Извиваться,	დაკლაკვნალ.	Дышать,	ფშვნვალ.
Сосать,	წოვნალ.	Кусать,	კბენალ.
Ловить,	ნადირობალ.	Уязвлять,	დაშხამვალ.

О городѣ и разныхъ зданіяхъ,

ქალაქისათვს და სხვა და სხვათა შენობათა.

Городскія стѣны,	ქალაქის გალავ-ანი.	Ограда,	გალავანი.
Ворота,	გალავნის კარები	Крѣпость,	ციხე.
Башня,	ბურჯი, კოშკი	Площадь,	მოედანი.
Церковь	ეკლესია.	Паперть,	კარიბჭე.
Олтарь	საკურთხეველი.	Жертвенникъ	სამკვეთლო.
Колокольня,	სამრეკლო.	Училище,	სასწავლებელი
Гостиной дворъ	ქარვასლა.	Монетный дворъ,	ზარაფხანა.
Рынокъ,	ბაზარი.	Мясной рядъ,	საყასბო.

Рыбной рядъ,	მეთევზეების ბაზარი.	Хлѣбной рядъ,	მეპურეების ბაზარი.
Сѣни,	ეზო.	Окна,	ფან ჯრები.
Потолокъ,	ჭერი.	Полъ,	იატაკი.
Крыльцо,	ჩასავალი.	Кровля,	ყავარული.
Крыша,	სახური.	Черепица,	კრამიტი.
Столбъ,	სვეტი, ბოძი.	Балконъ,	სარბენი.
Поварня, кухня,	სამზარეულო	Погребъ,	სარდაფი.
		Конюшня,	საჯინიბო.
Баня,	აბანო.	Лазаретъ,	სასნეულო.
Кожевной заводъ,	დაბაღხანა.	Богадѣльня,	საგლახაკო.
Арсеналъ,	თოფხანა.		

Принадлежащие глаголы. შესაბამნი ზმანი.

Строить,	შენება.	Крыть,	დახურვა.
Штукатурить,	გალესვა.	Поновлять,	განახლება.
Починить,	დაკერება.	Залеплять,	ქაღალდის გაკვრა.

О божествѣ и богослуженiи.

ღუთაებისა თჳს ღუთის მსახურებისა.

Богъ,	ღმერთი.	Духъ Святый	სული წმიდა.
Творецъ,	შემოქმედი.	Создатель,	დამბადებელი.
Всемогущество,	ყოვლის შემძლეობა.	Провѣдѣнiе,	განგებულება.
		Тройца.	სამება.
Богородица,	ღვთის მშობელი.	Святая Дѣва,	წმიდა ქალწული
Богопочитанiе,	ღვთის პატივის ცემა.	Вѣра,	სარწმუნოება.
		Надежда,	სასოება.

Любовь, სიყვარული.
Благочестіе, ღვთით მსახურება.
Святые Ангелы, წმინდანი ანგელოზნი.
Святые Апостолы, წმინდანი მოციქულნი.
Священное писаніе, საღმრთო წერილი.
Христіанинъ ქრისტიანე.
Христіанство, ქრისტიანობა.
Крещеніе, ნათლის ღება.
Причащеніе, ზიარება.
Святыя таинства, წმინდანი საიდუმლონი.
Божественная литургія, საღმრთო ლიტურღია.
Жидовинъ, ურია.
Магометанство. მაჰმადიანობა.
Еретикъ раскольникъ, მწვალებელი.
Лицемѣръ, პირ მოთნე.

Благоговѣніе ღვთით კრძალულება.
Добродѣтель, სათნოება.
Архангелы, მთავარ ანგელოზნი.
Святые мученики, წმინდანი მოწამენი.
Евангеліе, სახარება.
Святыя мощи, წმინდანი ნაწილნი.
Новый завѣтъ, ახალი აღთქმა.
Библія, დაბადება.
Исповѣдь, აღსარება.
Служба божія, მსახურება ღვთისა.
Проповѣдь, ქადაგება.
Обѣдни, წირვა.
Іудейство, ურიაობა.
Язычникъ, წარმართი.
Язычество, წარმართობა.
Діаволъ, ეშმაკი.
Злый духъ, ბოროტი სული.
Беззаконникъ, უსჯულო.

Глаголы имъ свойственные.

ზმნანი მათდამი დათვსებულნი.

Почитать, პატივის ცემად. Вѣровать, რწმუნებად.
Бояться, მოშიშებად. Молиться, ლოცვად.

Надѣяться	იმედოვნებაჲ	Каяться,	შენანებაჲ.
Исповѣдываться,	აღსარებისა თქმაჲ.	Говѣть,	მარხულობაჲ-მომზადებაჲ.
Прикладываться ко Святымъ иконамъ,	მთხვევნაჲ წმინდათა ხატთა.	Причащатся	ზიარებაჲ.
		Класть поклоны,	მუხლის მოყრაჲ.

Конецъ. დასასრული.

